

Gorenjski Glas

PETEK, 2. SEPTEMBRA 2022

LETO LXXV, ŠT. 70, CENA 2,20 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Želijo si običajnega šolskega leta

Tudi v šolah na Gorenjskem so včeraj še posebno toplo sprejeli učence, ki so prvič prestopili šolski prag. Novo šolsko leto se je sicer začelo za več kot 194 tisoč učencev, od tega je okoli 21 tisoč prvošolcev.

MATEJA RANT

Bukovica – V šolske klopi so včeraj znova sedli tudi dijaki. V letošnjem šolskem letu bo v srednješolskem izobraževanju okoli 79 tisoč dijakov, od tega okoli 21 tisoč v prvih letnikih. Minister za izobraževanje, znanost in šport Igor Papič je v poslanici, ki jo je namenil vsem učencem in dijakom ter njihovim staršem in učiteljem, poudaril, da ga veseli, da v novo šolsko leto vstopajo mirno in dobro pripravljene na izzive, ki so pred njimi. »Šole bodo varno, spodbudno in vključujoče okolje, predvsem pa

prostor, v katerem mladi pridobivajo nova znanja in spoznanja, ki vam jih predajajo zaposleni v vzgoji in izobraževanju. Prepričan sem, da je pred nami običajno šolsko leto, v katerem bosta znova v ospredju predvsem znanje in ustvarjalnost.«

Na prvi šolski dan smo se pridružili učencem in učiteljem Podružnične šole Tadeusz Sadowski Bukovica, ki jih je ob tej priložnosti obiskal Boris Černilec iz direktorata za predšolsko vzgojo in osnovno šolstvo, dobrodošlico pa jim je izrekel tudi župan Občine Škofja Loka Tine Radinja. Rumeno

rutico si je okrog vratu včeraj v omenjeni šoli zavezalo pet učencev, k pouku pa bodo sedli skupaj z drugošolci v kombiniranem oddelku. Boris Černilec jim je ob tem dejal, da so podružnične šole res nekaj posebnega. »Sam sem velik zagovornik majhnih podružničnih šol,« je poudaril, staršem pa zupal, da prav take šole zanje prinašajo veliko odgovornost, saj se morajo še bolj truditi, da so otrokom zgled. »Morate biti pozorni, kaj govorite ali delate, saj otroci v šoli vse povejo,« jih je šalji-vo posvaril.

▶ 3. stran

V podružnični šoli v Bukovici so včeraj posebno toplo sprejeli pet prvošolcev. / Foto: Tina Dokl

Pomoč najšibkejšim

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Državni zbor je sprejel zakon o začasnih ukrepih za odpravo posledic druginje za najranljivejšo skupino prebivalstva. Ta prejemnikom denarne socialne pomoči oz. varstvenega dodatka in invalidom prinaša enkratno energetske dodatke. Za samsko osebo bo znašal 200 evrov, za družine z enim staršem bo znesek povečan za 118 evrov za vsakega otroka ali za 59 evrov, če je otrok vključen v skupno varstvo in vzgojo. Za dvo-starševske družine bo dodatek 314 evrov, povečan za 118 ali 59 evrov za vsakega otroka. Pari brez otrok prejmejo 314 evrov.

▶ 3. stran

A2U.si
ELEKTRIČNA
KOLESA

Vsem šolarjem želimo uspešen začetek šolskega leta!

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Do nadaljnjega le dva od treh pediatrov

▶ 4. stran

Miele

Plačilo do 24 obrokov

Širok nabor pralnih in sušilnih strojev

Dobava ali prevzem takoj

Velika zaloga

Vabljeni v prenovljeni salon ETIS.

ETIS Kranj,
Ljubljanska c. 30
Kranj

T: (04) 235 50 50

ETIS

Nakup na do 24 obrokov preko hitrega potrošniškega kredita Summit Leasing brez potrebne dokumentacije. Vse podrobne informacije in izračun za izbrani aparat so vam na voljo v vseh naših PE.

GORENJSKA

Opreмили še zadnji vasi

V Občini Šenčur so še zadnji izmed dvanajstih vasi opreмили s celovito komunalno infrastrukturo. V Voklem so jo v uporabo uradno predali minulo nedeljo, na Prebačevem pa jo bodo sredi septembra.

5

GORENJSKA

Vrtec dobil prizidek

Prizidek k enoti Vrtca Medvode Smednik v Valburgi je največja pridobitev ob začetku novega šolskega leta na področju vzgoje in izobraževanja v občini Medvode.

7

ŠPORT

Gorenjka svetovna prvakinja v triatlonu

Triatlonca Tanja Kompan in Miro Kregar sta se s svetovnega prvenstva vrnila z novima medaljama. Ta konec tedna bosta tekmovala na triatlonu na Bledu.

8

GG+

Šifrer v muzeju

V Galeriji Prešernove hiše v Kranju je na ogled razstava z naslovom Andrej Šifrer, 70 let – NIČ proti VEČnosti. Andrej pa ni prvi Šifrer v Prešernovi hiši ...

11

VREME

Danes bo delno jasno. Jutri dopoldne bo jasno, popoldne se bo začelo oblačiti. Topleje bo. V nedeljo bo spremenljivo oblačno.

☁️☀️ 8/24 °C

jutri: pretežno jasno

VSAK PRVI IN TRETJI PETEK V MESECU

Kupon za brezplačni mali oglas

Brezplačen je mali oglas iz besedilom do 80 znakov. Ugodnost velja samo za naročnike časopisa Gorenjski glas. Kuponi so veljavni pol leta. Mali oglas brez kupona zaračunavamo po ceniku, z 20 % popustom za naročnike. Kupon ni veljaven za objavo pod šifro ali z navedbo: naslov v oglašnem oddelku. **Brezplačnega malega oglasa ne morejo uveljavljati pravne osebe (tudi s. p.).** Oglase sprejemamo na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, po telefonu 04/201 42 47 ali po e-pošti malioglas@g-glas.si; za torkovo številko Gorenjskega glasa do petka do 14. ure in za petkovo številko do srede do 14. ure. V malooglasnem oddelku smo vam na razpolago v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8. do 15. ure, v sredo od 8. do 16. ure.

MALI OGLAS

september 1/22

Naročam objavo malega oglasa z naslednjim besedilom:

- prodam kupim oddam najamem
 podarim iščem nudim zamenjam

RUBRIKA:

Vsebina:

Tel.: ___ / ___ - ___ - ___

Nečitljivih kuponov
ne objavljamo.

Mobitel: ___ / ___ - ___ - ___

Ime, priimek in naslov naročnika časopisa:

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Tony Cetinski v Križankah

Hrvaški pop pevec Tony Cetinski se po treh letih vrača v Križanke na veliki poletni koncert, ki bo v soboto, 10. septembra 2022, ko bo publiko razveseljeval z njegovimi največjimi uspešnicami. Tony Cetinski se je rodil 31. maja 1969 v Pulju in se že v zgodnji mladosti začel navduševati nad pop-rok glasbo. V karieri je sodeloval s svetovno znanimi glasbeniki, kot so Jose Carreras, Placido Domingo, Montserrat Caballe in Michael Bolton, s katerim je nastopil v dvorani Royal Albert Hall v Londonu. Dva naročnika Gorenjskega glasa si bosta koncert lahko

ogledala brezplačno, v žrebanju pa boste sodelovali, če napišete svojo najljubšo pesem Tonyja Cetinskega. Odgovore pošljite na koticek@g-glas.si ali po pošti na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, Kranj, najkasneje do torka, 6. septembra. Nagrajenca bosta o nagradi obveščena v sredo, objavljena pa v petkovem Gorenjskem glasu.

Darilo

izžrebanemu naročniku časopisa

Gorenjski Glas

Knjigo prejme JOŽE PUNGERČAR iz Begunj.

Odvoz ostaja javna služba

Potem ko je s 1. julijem 2022 začela veljati nova uredba, ki je spreminjala način in financiranje zbiranja živalskih stranskih proizvodov, zlasti povoženih živali s cest in železnic, so s kmetijskega ministrstva posredovali pojasnilo Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, da se odvoz teh živali zagotovi v okviru javne veterinarske službe, ki se financira iz državnega proračuna.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – S 1. julijem naj bi začela veljati Uredba o načinu, predmetu in pogojih izvajanja gospodarske javne službe ravnanja z živalskimi stranskimi proizvodi (ŽSP) kategorije 1 in 2, ki med drugim stroške zbiranja in odvoza trupel živali prenaša na upravljavce cest in železnice, v tem okviru tudi na 212 občin. Povožene živali, razen povoženih domačih živali in divjih prašičev, tako ne bi več odvažala Veterinarsko-higienska služba Nacionalnega veterinarskega inštituta (NVI VHS) v okviru javne veterinarske službe, ampak bi povožene živali odvažal koncesionar, potem ko odvoz naroči upravljavec cest. Prenosu nalog in stroškov na občine ter takšnemu načinu dela so v Skupnosti občin Slovenije ostro nasprotovali.

Kot so pojasnili na kmetijskem ministrstvu, je nova uredba med drugim določala, da morajo lokalne skupnosti na predlog proizvajalcev živil za lastne potrebe vzpostaviti posebna prevzemna mesta za to vrsto ŽSP. »Določene občine so že v času trajanja prejšnje koncesijske pogodbe vzpostavile prevzemna mesta, v drugih pa očitno še ni bil izkazan interes proizvajalcev

Trupla povoženih prostoživečih živali, pri katerih ne obstaja sum bolezn, še naprej zbira Veterinarsko-higienska služba pri Nacionalnem veterinarskem inštitutu. / Foto: Gorazd Kavčič

živil za lastne potrebe,« so pojasnili in dodali, da je bil z novo uredbo vir financiranja za pokrivanje stroškov javne službe plačila uporabnikov storitev, državni pro-

NVI VHS v okviru javne veterinarske službe,« so dodali.

Glede prijave povoza in zbiranja tako ponovno veljajo pravila, ki so veljala pred 1. julijem. Trupla povoženih

najdbo vedno sporoči na številko 112, od koder o tem obvestijo Upravo za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin. Odvoz trupel s kraja pogina mora biti opravljen v 36 urah, izjemoma v 48 urah po prijavi, v poletnem času v 24 urah, izjemoma v 36 urah, v primerih, ko zunanja dnevna temperatura presega 30 stopinj Celzija, pa v 18 urah, izjemoma v 36 urah. Trupla živali s cest in naselij je treba prevzeti prednostno, čim prej po prijavi pogina. V primeru suma bolezn živali pa je treba truplo takoj po prijavi odpeljati v vmesni obrat oziroma v NVI, kjer opravijo patoanatomske preiskave.

Na letni ravni na cestah in železnicah zberejo od pet do sedem tisoč povoženih prostoživečih živali.

račun pa samo za določene primere. »Ker so se pokazale določene težave pri izvajanju odvoza povoženih živali s cest in železnice s strani upravljavcev cest in železnic, je bila sprejeta odločitev, da trupla povoženih prostoživečih živali, pri katerih ne obstaja sum bolezn, zbira

prostoživečih živali, pri katerih ne obstaja sum bolezn, zbira NVI VHS. Povož domačih in prostoživečih živali na cestah in železnicah lahko najditelj sporoči neposredno na številko NVI VHS ali pa povoz prijavi na številko 112. Kadar pa najditelj najde povoženega divjega prašiča,

Kandidaturo napovedal tudi Tomaž Schlegl

Arhitekt in umetnik Tomaž Schlegl bo začel zbirati glasove za vložitev predsedniške kandidature.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – V tekmo za predsednika republike se podaja tudi kamniški arhitekt in umetnik Tomaž Schlegl. Kot neodvisni kandidat, ki ima sicer podporo Športnega in kulturnega društva Sela, mora najprej zbrati potrebnih pet tisoč podpisov podpore. Podpise podpore bo začel zbirati 11. septembra.

»Kot predsednik republike Slovenije nameravam umiriti vse globlja ideološka nasprotja med državljani, se zavzemati za absolutno spoštovanje človekovih pravic in povečati umeščenost

Tomaž Schlegl / Foto: Aleš Senožetnik

Slovenije v svetu, ki mora biti grajena od znotraj navzven,« je med drugim zapisal v kratkem sporočilu za javnost ob najavi kandidature. Meni,

da je treba umetnosti, stroki in podjetniškemu sektorju dati prednost pred političnimi subjekti, ki so uzurpirali državo.

Kot arhitekt, urbanist in umetnik, ki je pred leti vzbudil največ zanimanja tudi svetovne javnosti z umestitvijo lesenega kipa nekdanjega ameriškega predsednika Donalda Trumpa na Selah, je med prioritete svojega predsedniškega mandata umestil kulturo, umetnost, šolstvo, urbanizem in »absolutno zavzemanje za uzakonitev evtanazije«. Kot namreč meni, mora vsak državljan imeti pravico, da odloča o svojem življenju in smrti.

Napoveduje ekskluzivno in inovativno kampanjo, ki bo v največji meri potekala na družbenih omrežjih. Odrekel se bo predvsem s plakatami in transparenti, kar po njegovih besedah pričja o njegovi ekološki usmerjenosti.

Kot še dodaja, mora predsedniška funkcija vsebovati dejanja, in ne zgolj lep videz, predsednik mora biti nestranski in hkrati aktivno sooblikovati življenje v državi.

Želijo si običajnega šolskega leta

1. stran

Tako kot minister Papič v svoji poslanici je tudi Černilec izrazil željo, da bi šolsko leto 2022/2023 tako kot so ga začeli tudi zaključili v šoli. Zato vse pozivata, da upoštevajo osnovne higienske ukrepe in priporočila za preprečevanje prenosa in širjenja covid-19, ki so jih pripravili za to pristojni strokovnjaki. »V šolo pa naj hodijo samo zdravi otroci,« je poudaril Černilec, ki je opozoril še na samostestiranje otrok v primeru znakov okužbe in prezračevanje.

»Šolsko leto, ki je pred nami, bo vsebinsko razgibano, skupaj bomo snovali prenavo vzgojno-izobraževalnih programov in programskih dokumentov, vse pa bo naravnano v smeri celostnega pristopa zagotavljanja kakovostnega, vključujočega, pravičnega in trajnostno naravnane sistema področja vzgoje in izobraževanja. Čaka nas tudi vrsta drugih vsebinskih izzivov, ki jih bomo reševali skupaj – vse predvsem v blaginjo

Za veselo vzdušje so na prvi šolski dan poskrbeli tudi v Osnovni šoli Pirniče. / Foto: Tina Dokl

otrok in mladih, zavedajoč se, da s tem, ko ustvarjamo kakovosten izobraževalni sistem, gradimo uspešno družbo prihodnosti,« je ob začetku šolskega leta dejal minister Papič. Opozoril je še na varnost otrok in mladih v prometu. »Šolske poti bodo v prihodnjih dneh in

skozi šolsko leto polne različnih prevoznih sredstev, zato moramo vsi skrbeti za to, da se bodo posebno najmlajši na poti v šolo in iz nje počutili varno.« V šolah po njegovih besedah razvijajo in krepijo prometno znanje in veščine trajnostnega razvoja, obenem pa

izoblikujejo vrednote gibanja, zdravega načina življenja in pozitivnega odnosa do okolja. »Gre za elemente trajnostne mobilnosti, ki jih v vzgojno-izobraževalnih ustanovah privzgjajamo čez vse šolsko leto. Poskrbimo, da bomo odrasli zgled odgovornega ravnanja.

K

KOMENTAR
SIMON ŠUBIC

Volilna jesen

Letošnja jesen prinaša troje volitev: predsedniške, lokalne in v državni svet. Če upoštevamo še državnoborske volitve, ki so potekale aprila, govorimo o supervolilnem letu. Za nameček se nam obetajo vsaj še referendumi o spremembi zakona o vladi, o zakonu o RTV in o zakonu o dolgotrajni oskrbi. Vse tri predlaga SDS in zanje že zbirajo podpise; za vsakega od predlaganih referendumov morajo po 40 tisoč podpisov zbrati do 5. oktobra. Glede na moč in organiziranost stranke ne gre dvomiti, da bi potrebnega števila podpisov ne zbrali.

Do konca leta se bomo torej še velikokrat sprehodili do volišča in kot volivci bomo morali sprejeti kar nekaj odločitev. Le novih državnih svetnikov ne bomo sami volili, ker so izvoljeni posredno, preko elektorjev. Se pa zato na predsedniških in v marsikateri občini tudi na županskih volitvah lahko pripeti, da bosta potrebna dva kroga volitev. Kaj hočemo, demokracija zna biti včasih naporna ...

Letos bomo torej dobili tudi novega predsednika oziroma novo predsednico republike, saj bo Borut Pahor po osmih letih dokončno zapustil predsedniško palačo. Ta teden nas je vse presenetila novica (ali pa tudi ne vseh), da se iz predsedniške tekme umika oziroma se vanjo sploh ne bo podala Marta Kos, podpredsednica Gibanja Svoboda. Stranka je prepričljivo

zmagala na aprilskih volitvah, a njeni predsedniški kandidati po zadnjih javnomnenjskih raziskavah ni kazalo, da bi tudi ona lahko zmaga 23. oktobra. Tudi ne, da bi zbrala zadosti glasov, ki bi jo popeljali vsaj v drugi krog 13. novembra. Vse namreč kaže, da sta glavna pretendentata za zmago na predsedniških volitvah odvetnica ter nekdanja varuhinja človekovih pravic Nataša Pirc Musar in poslanec SDS ter nekdanji zunanji minister Anže Logar.

Namero kandidirati na oktobrskih predsedniških volitvah je sicer do zdaj najavilo že več kandidatov, samo v zadnjem tednu smo izvedeli še o dveh namerah. Obe prihajata z Gorenjske; s podporo volivcev namreč nameravata kandidirati Franci Kindlhofer iz Zasipa pri Bledu in Tomaž Schlegl s Sel pri Kamniku. Poleg že naštetih so kandidatur do zdaj napovedali še: Ivo Vajgl, Vladimir Prebilič, Alojz Kovšca, Nina Krajnik, Gregor Bezenšek mlajši, Leo Trojar, Ludvik Poljanec, Aleš Ernecl, Andrej Magajna, Sabina Senčar, Boris Vene (tudi Gorenjec), Ivan Bolfek in Boris Žulj.

Koliko jih bo dejansko kandidiralo, bo znano 28. septembra, ko je zadnji dan za oddajo kandidatur. Do tedaj pa se bomo verjetno že odpočili od spremljanja nastopov Slovenije na odbojarskem in košarskem prvenstvu. Te celo lahko vsi gledamo po televiziji ...

Zamejene cene elektrike in plina

S septembrom vstopajo v veljavo nekateri ukrepi, ki jih je za blažitev energetske in prehranske druginje sprejela vlada. Od včeraj so omejene tudi cene elektrike in plina.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Vlada je ob velikem pritisku na cene energije, ki ga še krepijo posledice ruske agresije v Ukrajini, najprej regulirala cene naftnih derivatov zunaj avtocestnega križa, včeraj pa je začel veljati tudi julija sprejet ukrep omejitve cen elektrike in plina za gospodinjstva, male poslovne odjemalce in v primeru plina tudi za druge skupine zaščitene odjemalcev, kot so bolnišnice, zdravstveni zavodi, domovi za starejše občane idr. Regulacija cen, ki se bo na računih začela poznati oktobra, bo veljala leto dni.

Cene elektrike za gospodinjstva in male poslovne odjemalce ter za porabo v skupnih prostorih večstanovanjskih stavb so omejene na 0,118 evra na kilovatno uro po višji tarifi, 0,082 evra na kilovatno uro po nižji tarifi ter 0,098 evra na kilovatno uro po enotni tarifi. Pri plinu najvišje dovoljene tarifne postavke cene za gospodinjstva in za skupne gospodinjske odjemalce znaša 0,07300 evra (brez DDV) na kilovatno uro, za male poslovne odjemalce in osnovne socialne službe pa 0,07900 evra (brez DDV) na kilovatno uro.

V veljavo je stopilo tudi začasno znižanje stopnje DDV na 9,5 odstotka za dobavo elektrike, zemeljskega plina, lesa za kurjavo ter za daljinsko ogrevanje. Do nadaljnjega je vlada podaljšala tudi 50-odstotno znižanje trošarin na bencin, dizel, kurilno olje, plin in elektriko, pri elektriki pa je od včeraj za 50 odstotkov znižan tudi prispevek za obnovljive vire energije.

Povprečni gospodinjski odjemalec bo na letni ravni zaradi omejitve cen elektrike prihranil od 110 do 334 evrov, zaradi zamejitve cen zemeljskega plina pa od 90

do 675 evrov, so izračunali na vladi.

Ta mesec začnajo izvajati tudi dva ukrepa za brzdavanje rasti cen hrane. Prvi je spremljanje in primerjava maloprodajnih cen petnajstih osnovnih skupin živil pri šestih trgovcih, za kar bo vzpostavljena posebna spletna stran. Veljati je začela tudi spremenjena uredba, s katero se je neobdavčeni znesek povračila stroškov prehrane z dosedanjih 6,12 evra dvignil na 7,96 evra na dan.

Vladni ukrepi so sicer podrobneje predstavljeni na novi spletni strani www.gov.si/draginja.

Pomoč najšibkejšim in gospodarstvu

1. stran

Poslanci so v sredo na izredni seji sprejeli tudi zakon o pomoči gospodarstvu zaradi visokih povišanj cen električne energije in zemeljskega plina. Država bo upravičencem subvencionirala najmanj trideset odstotkov

energetskih stroškov v obdobju od začetka junija do konca leta, če so jim cene energije letos zrasle vsaj za dvakratnik povprečja cen v preteklem letu.

Upravičenci bodo lahko pridobili enostavno pomoč, ki predvideva do 500.000 evrov pomoči in kritje do trideset

odstotkov upravičenih stroškov, ali posebno pomoč v vrednosti do dva milijona evrov in prav tako do trideset odstotkov upravičenih stroškov, pri čemer bo izračun upravičenih stroškov od 1. septembra letos naprej omejen na največ sedemdeset odstotkov porabe v enakem

obdobju leta 2021. Predvidena je tudi pomoč energetske intenzivnim podjetjem, kjer bo znesek pomoči prav tako omejen na dva milijona evrov, podjetja pa bodo lahko ob sočasnem dokazovanju izgube iz poslovanja zaprosila za povračila do sedemdeset odstotkov upravičenih stroškov.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Urša Petermel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,00 EUR, petek 2,20 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Langusovi dnevi

Tradicionalni Langusovi dnevi tudi letos prinašajo ustvarjanje, glasbo, kulturo, šport in prijetno druženje.

MARJANA AHAČIČ

Kamna Gorica – V Kamni Gorici tudi letošnji konec poletja zaznamujejo Langusovi dnevi, prireditev, posvečena spominu na slavne-

različnih koncev Slovenije, ki so na platna prenašali motive iz slikovite Kamne Gorice. Razstavo nastalih umetniških del bodo v kulturnem domu odprli drevi ob 18. uri, na ogled pa bodo

Dela, ki so nastala na letošnji slikarski koloniji v Kamni Gorici, bodo v tamkajšnjem kulturnem domu na ogled še do prihodnje sobote.

ga rojaka, slikarja Matevža Langusa. Namenjena je druženju, ustvarjanju in tudi športnim aktivnostim.

Prva v sklopu prireditev je bila že prejšnji petek, ko so v domači cerkvi pripravili uvodni dogodek, na katerem je Eva Jelenc Drozg predstavila življenje in delo bratov Zupan, znamenitih izdelovalcev orgel iz Kamne Gorice.

Dan za tem so gostili že 22. slikarsko kolonijo, ki je na ulice privabila več kot štirideset umetnikov z

do prihodnje sobote. Jutri, 3. septembra, pa bodo pred Domom pripravili še ustvarjalne delavnice, dan odprtih vrat muzejske hiše Mežnarja in Šparovčeve kovačnice, vodene ogleda Kamne Gorice in na koncu še Langusov otroški tek.

Letošnji Langusovi dnevi se bodo sklenili s prireditvijo Kamna Gorica praznuje v soboto, 10. septembra, ob 17. uri v parku pod lipo, ko bodo ob nastopu MePZ Lipnica s prijatelji podelili tudi priznanja krajevne skupnosti.

Na Brezjah bo »kronanca«

JOŽE KOŠNJEK

Brezje – Konec tedna bo v Marinem svetišču na Brezjah slovesno. Spomnili se bodo 115. obletnice kronanja milostne podobe Marije Pomagaj, kar je 1. septembra leta 1907 po dovoljenju Svetega sedeža storil takratni ljubljanski škof dr. Anton Bonaventura Jeglič. V Katoliški cerkvi je bil običaj, da so kronali med ljudmi zelo priljubljene svete podobe. Danes bo po večerni maši ob 19. uri

koncert Citrarske skupine Kulturnega društva Ihan in tenorista Klemena Torkarja. Vstopnin ne bo, ampak se organizatorji priporočajo za prostovoljne prispevke. Jutri ob 19. uri bo maša, ki jo bo daroval letošnji novomašnik Janez Pavel Šuštar iz Homca pri Kamniku, po njej pa bo procesija z Marijino podobo in lučkami po vasi. V nedeljo ob 10. uri pa bo slovesna maša, ki jo bo daroval stiški opat, gorenjski rojak pater Maksimilijan File.

Šestič bodo dirkali z garami

Sp. Senica – KUD Fran Saleški Finžgar Senica, Sekcija ljubiteljski starin Gare, vabi na 6. Dirko z garami za VN Senice. Začela se bo jutri, 3. septembra, ob 16. uri na Spodnji Senici v medvoški občini. Denarne nagrade bodo za najzvirnejše in najhitrejšo posadke. Prijavite se lahko na 031 353 205. Sledila bo veselica z ansamblom Vrhovi, kulinarčno popestritev pa pripravljajo Jure Galičič in ekipa Masterchef Slovenija.

Ohranjajo spomin na Aljaža

Konec prejšnjega tedna so bili na Dovjem in v Mojstrani jubilejni, že 30. Aljaževi dnevi. Vsebinsko je bil program pester in raznolik.

SUZANA P. KOVAČIČ

Dovje, Mojstrana – Na jubilejnih Aljaževih dnevih, ki so potekali od 25. do 28. avgusta, so organizacijske moči združili predstavniki Turističnega društva Dovje - Mojstrana, Planinskega društva Dovje - Mojstrana, Sloven-

Saša Mesec. Prireditev so z obiskom in poklonom do rojakinje počastili tudi predstavniki britanskega veleposlaništva v Sloveniji.

Aljaževe dneve, letos zaradi jubileja še posebej slovesne, je uradno odprl kranjskogorski podžupan Bogdan Janša. Kot je dejal, se Aljaže-

na nastajanje Aljaževih dni, tudi na mejnik s postavitvijo spomenika Jakoba Aljaža na Dovjem leta 1989, občinstvo v dvorani pa je verjetno za kakšno podrobnost slišalo tudi prvič. A zahvalili so se tudi številnim drugim, članom društev, prostovoljcem, ki so soustvarjali Alja-

Koncert v znamenju gora in Jakoba Aljaža Timoteja Wiillewaldta s prijatelji pa je bilo iz Vrat prestavljeno v cerkev sv. Klemena v Mojstrani, kjer je bil tudi zaključek z mašo.

Marsel Gomboc, predsednik KUD Jaka Rabič, se je zahvalil vsem, ki so pri-

O tem, kako so se rojevali Aljaževi dnevi, so na dovškem odru govorili Mihael Kersnik, Franc Urbanija, Mirko Rabič in France Voga. Pogovor je vodil Marsel Gomboc, nastopil je kvintet Vintgar. / Foto: Nik Bertonec

skega planinskega muzeja, Društva GRS Mojstrana, Župnije Dovje ter Kulturno-umetniškega društva Jaka Rabič Dovje - Mojstrana kot glavnega organizatorja. Vse ljubitelje kulture, ljubitelje Aljaževega 'duha' so povabili k udeležbi.

Prvi večer so v Slovenskem planinskem muzeju posvetili Fanny Susan Copeland (1872–1970), tudi ambasadorki lepote naših gora, njeno življenje in delo je predstavila kustosinja za planinstvo

vih dni vsako leto rad udeležiti, ob tej priložnosti pa je še posebej vesel, ker so v Aljaževem prosvetnem domu gostili štiri moške, ki so s svojim delom bistveno pripomogli, da so v določenih obdobjih, tudi v tistih malo težjih, Aljaževi dnevi zaživeli. Na pogovornem večeru Kako so se rojevali Aljaževi dnevi so namreč gostili Mihaela Kersnika, Mirka Rabiča, France Voga in Franca Urbanija. Vsi štirje so bili pomembni akterji in so obudili spomine

ževe dni skozi leta. Ta večer je plemenitila pesem kvinteta Vintgar, že naslednji večer pa prav tako imeniten koncert v farni cerkvi svetega Mihaela na Dovjem, kjer so gostili Slovenski okteti.

Najmlajše so povabili na glasbeno-lutkovno predstavo Vrana in glasba, ki jo je na dovškem odru uprizoril Teater za vse. Zaradi slabega vremena je odpadel tradicionalni Gustlnov pohod, popoldansko dogajanje na zadnji dan Aljaževih dni,

spevali kamenček v mozaik uspešne izvedbe jubilejnih Aljaževih dni. »Tudi letos nam je vreme spremenjalo načrte, želje, program in lokacije dogodkov, posledično tudi kar precej zmanjšalo obisk na prireditvah, ki smo jih skrbno načrtovali. Organizatorji smo se potrudili, da bi z vsebino in nastopajočimi dostojno ohranili spomin na Jakoba Aljaža, kot je bilo že večkrat lepo zapisano, na očeta našega naroda.«

Do nadaljnjega le dva od treh pediatrov

V Zdravstvenem domu Jesenice bosta predvidoma do novega leta zaradi odsotnosti enega pediatra v tamkajšnjem otroškem dispanzerju namesto treh delovali dve pediatrični ambulanti. Urejeno je delno nadomeščanje.

SUZANA P. KOVAČIČ

Jesenice – Zaradi daljše odsotnosti enega od pediatrov, dr. Krajnika, bosta od prihodnjega tedna dalje v otroškem dispanzerju Zdravstvenega doma (ZD) Jesenice redno delovali samo dve pediatrični ambulanti. »Za male paciente, ki so opredeljeni pri dr. Krajniku, bomo s pomočjo specializantke pediatrije iz ZD Jesenice ter pediatrije iz ZD Bled zagotovili nadomeščanje ob ponedeljkih in petkih

dopoldne. Na te dneve boste otroka naročili na pregled enako kot doslej, na telefon 04 5868 105 ali po e-pošti pediatr.krajnik@zd-jesenice.si. Ob torkih, sredah in četrtek bosta nujne primere obravnavali pediatrijni, ki že delujeta v otroškem dispanzerju ZD Jesenice. Ob sredah popoldne bo dispanzer zaprt. Urnik se bo lahko spreminjal tudi za četrtek in petek popoldne,« so sporočili iz ZD Jesenice in dodali, da bo preventivna dejavnost, to je posvetovalnica za

dojenčke in šolski sistematski pregledi, potekala normalno.

Da bodo kljub temu vsi otroci, ki zdravstveno oskrbo potrebujejo, to tudi dobili, vljudno prosijo, da se na ambulanto obrnete takrat, ko otrok potrebuje obravnavo, seveda tudi v primeru negotovosti. Starši bodo po e-asistentu prejeli obvestilo o tem začasnem obdobju s prošnjo za razumevanje in sodelovanje, prihaja namreč tudi letni čas, ko so ambulante praviloma bolj

oblegane. V ZD so pripravili nekaj priporočil in navodil, ko kakšno stanje starši lahko poskusijo rešiti sami (npr. ob pikih komarjev, otrokove prehladu brez vročine ali brez težkega dihanja, manjših odrgninah in praskah, raznih izpuščajih, zaradi katerih otrok nima težav, se ne slabšajo in ob intenzivni negi z negovalnimi mazili izginejo v roku enega tedna ...). V nujnih primerih, ko ambulanta ni dostopna, se obrnite na Urgentni center Jesenice.

Opremili še zadnji vasi

V Občini Šenčur so še zadnji izmed dvanajstih vasi opremili s celovito komunalno infrastrukturo. V Voklem so jo v uporabo uradno predali minulo nedeljo, na Prebačevem pa jo bodo sredi septembra.

ALEŠ SENOŽETNIK

Voklo – V Občini Šenčur se končuje zahteven infrastrukturni projekt, s katerim so tudi v južnem delu občine zgradili komunalno infrastrukturo v Voklem in Prebačevem in s tem zagotovili stodstotno pokritost s kanalizacijskim omrežjem.

Ob krajevnem prazniku in semanjem dnevu so tako v Voklem tudi uradno odprli prenovljeno cesto in v uporabo predali komunalno infrastrukturo. Ob tej priložnosti je spregovoril tudi župan Ciril Kozjek, ki je na kratko osvežil spomin na prehojeno pot. Občina je pogodbo z izvajalcem del, Gratelom, skupaj z Gorenjsko gradbeno družbo podpisala julija 2020. Vrednost investicije za komunalno ureditev v Voklem in Prebačevem je znašala dobrih 5,6 milijona evrov (skupaj z DDV), zgolj komunalna ureditev v Voklem pa je stala 2,66 milijona evrov. V vasi so zgradili 3442 metrov kanalizacijskega omrežja, na katero se bo priključilo 150 gospodinjstev.

»Sočasno z gradnjo kanalizacije smo obnovili vodovodno omrežje, poskrbeli smo za meteorno kanalizacijo z dodatnimi vrtinami, da v prihodnje ne bi živeli v strahu pred poplavi, kot je bilo to

V Voklem so tudi uradno prerezali otvoritveni trak. / Foto: Franci Brezar

v preteklosti, javno razsvetljava, pločnik in prehode za pešce. Ob vходу v naselje s strani Trboj smo uredili tudi otok za umirjanje prometa, prav tako smo dodatno uredili začetek ceste proti Trbojam, skupaj s kolesarsko stezo, v skupni dolžini 440 metrov. V središču naselja smo postavili tudi nova otroška igrala,« je povedal župan in dodal, da so pri investiciji sodelovali tudi preostali lastniki in upravljavci komunalnih vodov. Tako se Elektro Gorenjska zaščiti obstoječe vode in položil nove cevi, Telekom pa je obnovil optično omrežje.

A kot je opozoril Kozjek, dela v Voklem še niso povsem dokončana. Občino namreč še čaka obnova zbiralnika za meteorno vodo na koncu naselja, s čimer bodo zagotovili, da bo vanj v prihodnje pritekala le meteorna voda brez odplak. Ob tej priložnosti se je zahvalil tudi članom Agrarne skupnosti, ki bodo brezplačno prenesli zemljišče za zbiralnik na Občino Šenčur. »Prav tako se zahvaljujem vsem za potrpežljivost in razumevanje ob sami gradnji infrastrukture, še posebej tistim, ki so odstopili zemljišča za gradnjo pločnika

ali ceste,« je sklenil šenčurški župan.

Že pred odprtjem komunalne infrastrukture je ljubljanski nadškof in metropolit Stanislav Zore v cerkvi sv. Jerneja, apostola v Voklem, posvetil nov daritveni oltar in blagoslovil ambon. V oltar je umestil tudi relikvije blaženega Antona Grozdeta.

Z izjemo nekaterih manjših del je investicija zaključena tudi na Prebačevem, krajani obeh vasi pa so si tako oddahnili tudi od obvozov, ki so jo spremljali. Slovesnost ob zaključku del na Prebačevem bo v nedeljo, 18. septembra.

Deseti recitalski projekt

SUZANA P. KOVAČIČ

Podbrezje – Krščanska kulturna zveza iz Celovca in Kulturno društvo Tabor Podbrezje danes ob 19.30 v Štali 1894 (Kmetija Matijevc) v Podbrezjah organizirata 10. recitalski projekt Janke Krištofa, boroveljskega dekana, bilčovskega župnika, izdajatelja tednika Nedelja, predsednika Krščanske kulturne zveze in recitatorja. Tokratni recital je posvetil Simonu Gregorčiču. Z režiserjem Aleksandrom Tolmaierjem in profesorjem klavirja in orgel Andrejem

Feinigom je izbral najboljšo poezijo nesrečnega zaljubljenca in narodnega buditelja. Za uvod v recital bo Marko Kavčič zapel ponarodelo pesem podbreškega šolnika s sredine 19. stoletja Andreja Praprotnika V dolinci prijetni je ljubi moj dom, ob zaključku pa bo baritonist Tomaž Debeljak s pesmijo napitnico povabil na druženje s koroškima ljubiteljema lepe slovenske besede. Mojstrice peke Podbreške potice bodo ponudile tradicionalno sladico, od letos uvrščeno v Bled Local Selection – Blejski lokalni izbor.

Podjetje AŽMAN, D.O.O., LESCE, vabi k sodelovanju:

KUHARJA/KUHARICO

Pogoji:

- IV. stopnja izobrazbe
- 1-3 leta delovnih izkušenj na podobnem delovnem mestu
- priprava jedi/malic za zaposlene;
- izvajanje standardov, navodil in normativov s področja gostinstva;
- izvajanje HACCP standardov s ciljem primerne ravnanja in shranjevanja živil;
- zagotavljanje reda in čistoče v kuhinji in skladiščnih prostorih;
- druga dela po navodilih nadrejenega.

Nudimo:

- dinamično delo v mladem kolektivu,
- delo od ponedeljka do petka od 7-15 ure,
- lokacija dela: LESCE,
- prosti vikendi in prazniki,
- zaposlitev za nedoločen čas z 3-mesečnim poskusnim delom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba na naslovu: nada.homar@azman.si

Prednost pri izbiri bodo imeli kandidati iz jeseniške in radovljiške občine.

Rok prijave je 8 dni od objave.

Kandidati lahko dodatne informacije pridobijo na tel. št. 051 445 033.

Med L'Etapom tudi zapore cest

Ta konec tedna bo Mestna občina Kranj skupaj z Zavodom za turizem in kulturo Kranj (Visit Kranj) gostitelj prve izvedbe dvodnevnega rekreativnega kolesarskega dogodka L'Etape Slovenia by Tour de France.

GREGA FLAJNIK

Kranj – Ta konec tedna bo v Kranju in okolici pestro kolesarsko dogajanje. V soboto bo ob 15. uri kolesarjenje za otroke v starosti od drugega do dvanajstega leta, ki bo potekalo na 800 metrov dolgem krogu. Ob 16. uri bo na sporedu družinsko kolesarjenje in kolesarjenje vseh generacij po 12,5 kilometra dolgi trasi. Štart in cilj obeh prireditev bosta v bližini Slovenskega trga.

V nedeljo pa bo s startom ob 9. uri pred Gimnazijo Kranj potekala prava dirka oziroma izkušnja dirke po Franciji. Več kot tisoč prijavljenih kolesarjev, od tega okrog 15 odstotkov iz tujine, se bo podalo na traso, dolgo 70 oziroma 138 kilometrov, ki poteka skozi kraje kar enajstih gorenjskih občin. Kolesarji bodo vozili

skozi občine Kranj, Šenčur, Medvode, Vodice, Komenda, Kamnik, Cerklje na Gorenjskem, Preddvor, Radovljica, Naklo in Trzin. Organizatorji prebivalce vabijo k spodbujanju in navijanju.

Zapore cest v nedeljo:

Odsek:	ura	
	od	do
Kranj–Trboje–Smlednik	8:45	9:45
Smlednik–Vodice–Moste–Komenda	9:10	10:15
Zalog–Tunjice–Šenturška gora–Grad	9:30	11:20
Cerklje–Velesovo–Olševek–Preddvor	10:00	11:45
Preddvor–Srednja Bela–Bobovek–Brdo	10:15	12:10
Predoslje–Britof–Kranj	10:20	12:20
Kranj–Besnica–Podblica–Jamnik	10:40	13:30
Jamnik–Kropa–Podnart–Gobovce	11:00	14:10
Gobovce–Ljubno–Praproše–Kovor	11:20	14:40
Kovor–Loka–Retnje–Križe	11:30	14:50
Križe–Golnik–Goriče	11:40	15:00
Goriče–Trstenik–Bašelj–Zgornja Bela	11:45	15:20
Zgornja Bela–Srednja Bela–Bobovek–Brdo	12:00	15:30
Predoslje–Britof–Kranj	12:05	15:50

Še posebej pestro dogajanje se obeta na dveh gorskih ciljnih, na Šenturški gori ter na Jamniku. Tako bodo udeleženci doživeli pravo kolesarsko tekmovanje, podobno tistemu, ki ga doživljajo

profesionalni kolesarji na dirki po Franciji. Prevzem štartnih števil je možen v avli Mestne občine Kranj, in sicer v soboto od 10. do 18. ure, ter nedeljo eno uro pred štartom.

Ker kolesarska prireditev poteka pod posebnimi pogoji in je varnost udeležencev organizatorjem zelo pomembna, bodo v času tekmovanja na cestah zapore. Ceste in priključki do cest, po katerih vodijo trase, bodo občasno kratkotrajno (od pol ure do ene ure) popolnoma zaprti. Sobotna kolesarjenja, otroško in družinsko, bodo potekala v Kranju v bližini Slovenskega trga ter na relaciji Kranj–Primskovo–Britof–Brdo–Kokrica–Rupa–Kranj. Zato bodo na omenjenih cestah sobotnega kolesarjenja od 14. do 18. ure delne ali popolne zapore cest.

Paul Rudolf GmbH je družinsko podjetje, ki je že od leta 1923 poznano po **zanesljivosti** in **kakovosti**. Te dejavnike vidimo tudi kot temelj zaupanja naših strank. **Zaupanje s strani naših strank** pa je tudi rezultat našega **prijetnega delovnega vzdušja**, ki ga zaznamujejo **odprtost**, **spoštljivost** in **zavzetost** vsakega posameznika.

Za podporo naše ekipe na lokaciji Velikovec/Völkermarkt takoj zaposlimo:

avtomehanika m/ž (KFZ-Mechaniker/in)

vaše delovne naloge	<ul style="list-style-type: none">• popravila in vzdrževalna dela v voznem parku ali prostorih podjetja• popravila mehanskih ali električnih komponent vozil• različna opravila v mehanični delavnici
vaša izobrazba	<ul style="list-style-type: none">• avtomehaničar oz. servisni tehnik za motorna vozila, kmetijske/gradbene stroje, gospodarska vozila;• k sodelovanju pa vabimo tudi ključavničarje• prednost so večletne delovne izkušnje
od vas pričakujemo	<ul style="list-style-type: none">• natančnost in zanesljivost• sposobnost delati v timu, obremenljivost• ustrezno znanje nemškega jezika – pisno in ustno• pogoj je vozniško dovoljenje kategorije B• vozniško dovoljenje kategorije C in E je prednost, ni pa pogoj
nudimo vam	<ul style="list-style-type: none">• prijetno družinsko delovno vzdušje, dolgoročno delovno razmerje• pestro in vsestransko delo• priložnost za sodelovanje pri odločitvah in možnost nadaljnega razvoja• zaposlitev za nedoločen čas• dobro plačo, ki ustreza vašemu učinku

Veselimo se vaše vloge na:

Paul Rudolf GmbH, Klagenfurter Straße 46, A-9100 Velikovec/Völkermarkt
e-pošta: office@rudolf-ag.at | telefon: +43 4232 2871 0

Ob prazniku Krajevne skupnosti Zasip

Slavnostna seja sveta Krajevne skupnosti Zasip in kopica dogodkov so zaznamovali letošnji praznik, ki ga Zasip sicer praznuje 5. avgusta.

Kot je med drugim v svojem poročilu povedala predsednica sveta krajevne skupnosti (KS) Mija Kovačič, so v preteklem letu zamenjali dotrajano ograjo v Sebenjah, izdelali protokol za uporabo dvorane v domu krajanov, označili so poti za Vintgar, namestili dodatne smetnjake na Homu, prenovili klopce, čaka jih še ureditev infrastrukture in ogrevanja v domu krajanov.

Priznanji KS Zasip sta prejela predsednica Turističnega društva Zasip Mateja Vilman za dolgoletno sodelovanje s krajevno skupnostjo ter Joco Josifovič, ki v Zasipu raznaša pošto že več kot štirideset let.

Ob prazniku KS so priznanja podelili tudi v Turističnem društvu Zasip. Prejeli so jih Mira Zupan za dolgoletno sodelovanje pri izvedbi natečaja za izbor najlepše urejenih hiš v Zasipu, Kulturno umetniško društvo Zasip za urejanje cvetličnih aranžmajev na Domu krajanov ter na tabli Prgarija, Športno društvo Zasip za dolgoletno urejanje in vzdrževanje nogometnega igrišča na Homu, Costilna Kurej za prispevek k urejenosti kraja in skrb za zglede cvetlične aranžmaje na gostinski terasi ter Turistična kmetija pri Biscu za prispevek k urejenosti kraja ter skrbno in zgljedno vzdrževanje turistične kmetije.

Joco Josifovič v Zasipu raznaša pošto že več kot štirideset let.

Domačinka na mesto direktorice

S 1. avgustom je mesto direktorice Zavoda za kulturo Bled prevzela Lea Ferjan, ki je v zavodu zaposlena vse od njegove ustanovitve leta 2007 dalje. Vrsto let je bila svetovalka direktorja, zadnja leta pa vodja trženja. »Sem Blejka, imam spoštljiv odnos do svojega kraja, prostora in dediščine, ki privablja na Bled obiskovalce od blizu in daleč. Pomembno je, da se na Bledu dobro počutimo domačini, in če bomo ob tem še ponosni na svoj kraj, se bodo med bivanjem pri nas dobro počutili tudi gostje,« je pojasnila Ferjanova, ki ima dolgoletne izkušnje na področjih organiziranja, vodenja dela in človeških virov. Z dosedanjim direktorjem Matjažem Završnikom, ki se je 1. avgusta upokojil, sta bila sodelavca enaindvajset let.

Lea Ferjan je avgusta prevzela vodenje Zavoda za kulturo Bled.
/ Foto: Tina Dokl

Več informacij na:
www.e-bled.si,
www.bled.si

Pestro blejsko poletje

Bled je eden izmed najlepših in najbolj prepoznavnih obrazov Slovenije in tega dela Evrope, zato ni čudno, da je v letošnjem poletju, po umirjanju razmer zaradi epidemije prvem »pravem« po dveh letih, ponovil številčno in finančno izjemno uspešno sezono poletij 2018 in 2019.

Izjemni rezultati v juliju in avgustu

Tako v juliju kot v avgustu beležimo vsak mesec po okroglo 200 tisoč turističnih prenočitev, v teh dveh mesecih so tuji gostje ustvarili 97 odstotkov vseh nočitev. Največ gostov prihaja iz Nemčije, Češke, Nizozemske, Velike Britanije, Belgije in ZDA. To pomeni, da si turistično gospodarstvo po obdobju, ko je potrebovalo pomoč države, celi rane in da so kljub temu pred nami boljši časi.

Kljub temu pa se na Bledu konstantno soočamo s težavami, ki ob tako velikem številu obiskovalcev za domačine postanejo nevzdržne, za obiskovalce moteče, za okolje pa, upam si trditi, izjemno škodljive.

Krhko ravnovesje

Ravnovesje v krhkem naravnem in ekološkem prostoru, v katerem se z vso svojo naravno in kulturno dediščino nahaja Bled, človek s svojimi posegi nenehno ruši. V mislih imam seveda v prvi vrsti promet in stanjevoda. Na srečo je Blejsko jezero letos po preliminarni oceni Agencije za okolje, ki temelji na terenskih raziskavah, v dobrem stanju, so se pa hude težave ponovno pojavile v potoku Jezernica in v Savi Bohinjki. Mnenja o tem, kaj je krivo onesnaženju, so različna. Različna so tudi mnenja o tem, ali blejska čistilna naprava poleti, ko jo lahko hkrati obremenjuje tudi 30 tisoč ljudi ali več, zmore očistiti vse odplake.

Obvoznica je nujna

Drug problem je seveda južna razbremenilna cesta, ki bo Bled razbremenila prometa proti Bohinju. Odkar stoji severna razbremenilna cesta, ki promet proti Pokljukam vodi mimo Bleda, je kakovost življenja v severozahodnem delu destinacije popolnoma neprimerljivo s tistim prej, domačini živijo bolje in bolj v miru, turistična ponudba je lahko nekaj nivojev višja kot prej. Pod Ljubljansko cesto, glavno državno cesto skozi Bled, je speljan tudi zloglasni M kanal, v katerega se stekata tako kanalizacija kot tudi meteorne vode. Naloga občine je, da kanal odpre in uredi, da se kanalizacija

Tako v juliju kot v avgustu je bilo zabeleženih vsak mesec po okroglo 200 tisoč turističnih prenočitev, v teh dveh mesecih so tuji gostje ustvarili 97 odstotkov vseh nočitev. Največ gostov prihaja iz Nemčije, Češke, Nizozemske, Velike Britanije, Belgije in ZDA.

V letošnjem poletju sta brezplačno vozila dva avtobusa.

in meteorne vode ne bodo več mešale, vendar tega, dokler ne bo zgrajena obvoznica, ne more storiti, saj s tem zapre cesto do Bohinja.

Obvoznica je pomembna tudi zato, ker bomo na Bledu potem jezersko skledo lahko popolnoma zaprli za motorni promet, kar bo prineslo neslutene možnosti udejanjanja zelenih obljub, ki jih Bled svojim gostom, predvsem pa Sloveniji in sebi, daje že vrsto let in so zapisane v vseh razvojnih dokumentih Občine Bled in JZ Turizem Bled.

Avtobus namesto avtomobila

V letošnjem poletju sta brezplačno vozila dva avtobusa, JZ Turizem Bled si zaradi visokih cen glede na pretekla leta letos ni mogel privoščiti še več brezplačnih linij, smo pa ponosni, da smo občankam in občanom ter našim gostom lahko nudili vsaj to. Avtobus, ki je Bled povezoval z okoliškimi vasmi, smo sofinancirali JZ Turizem Bled in Turistično društvo Gorje, za kar se kolegom iz Gorij najlepše zahvaljujemo. Avtobus je namreč ustavljal tudi na izstopnih točkah za sotesko Vintgar, saj je bil letos dostop do soteske zaradi del v Gorjah zelo otežen.

Drugi avtobus je Bled povezoval s Pokljuko, tega pa so sofinancirali TNP iz podnebne ga sklada ter občini Bled in Gorje.

Številne prireditve in dogodki

Blejsko poletje je bilo polno prireditev in dogodkov, ki smo jih pripravili različni organizatorji, vendar v sodelovanju in z mislijo na to, da bo tako domačinom kot tudi gostom na voljo čim več čim bolj različnih dogodkov, pri čemer smo veliko pozornosti namenili predvsem tipu dogodkov in vsebini.

Največ dogodkov (tudi najbolj zahtevnih) smo pripravili Zavod za kulturo Bled in JZ Turizem Bled, sodelovali pa so še številni organizatorji in soorganizatorji, od Občine Bled do zavoda Aspekt in Kina Bežigrad, prav tako pa so bila različna prizorišča – od Blejskega gradu in Festivalne dvorane Bled do Jezerske promenade in dogajanja v Zaki. Žal je bil letos poleti med prireditvami pod naslovom Blejsko poletje 2022 na Jezerski promenadi en sam ponudnik gostinskih storitev, ostali žal niso mogli zagotoviti dovolj delavcev, ki bi lahko delali še na promenadi.

Oglaševanje in informiranje

JZ Turizem Bled je v dveh koronskih letih s pomočjo orodij digitalnega marketinga intenzivno oglaševal Bled gostom, ki so pohodniki, kolesarji, ki imajo radi naravno in kulturno dediščino, v času njihovega bivanja na Bledu pa smo jim kar najbolje skušali predstaviti vse vidike trajnostnega razvoja – od možnosti »zelenega« gibanja po Bledu do tega, da je naša voda iz pipe pitna, da ne maramo plastike in podobno. Prav tako je čez poletje tekel projekt Blejski lokalni izbor, ki se bo nadaljeval jeseni – za veliki septembrski dogodek, prvo borzo ponudnikov, je vabilo objavljeno v tokratni številki Blejskih novic.

Veliko število gostov na Bledu seveda potrebuje veliko informacij, zato smo letos v juliju in avgustu poleg obeh osrednjih informacijskih centrov, na promenadi in v Triglavski roži, ponovno obudili projekt Vprašaj me, sem domačin. Informatorji so od sredine junija do sredine septembra svoje delo opravljali ob jezeru, pred vhod v Crajsko kopalnišče pa smo postavili še dodatno informacijsko stojnico, kar se je pokazalo kot odlična poteza, saj je bila stojnica ves čas obiskana.

Pohodne poti, ki smo jih skupaj s strokovnimi sodelavci pomlad pregledali, popravili in uredili, kar je bilo treba, smo čez poletje pregledovali, jeseni in pozimi bo spet čas za popravila, kjer bo to potrebno.

Pišite nam!

Kljub vsemu naštetemu vas na JZ Turizem Bled prosimo, da nam napišete, kako ste vi videli poletje na Bledu, ne glede na to, ali se ukvarjate s turizmom ali ne. Prosimo vas, da nam svoje vtise, predloge in zamisli pošljete na info@visitbled.si. Zanima nas predvsem, s čim ste bili zadovoljni in s čim ne, kaj bi izboljšali, kaj pohvalili, kaj predlagate. Informacije, ki jih bomo na ta način prejeli od domačinov, bodo tvorile dragocene podatke za načrtovanje aktivnosti v prihodnjem letu.
Javni zavod Turizem Bled

Blejsko poletje je bilo polno prireditev in dogodkov, pri čemer smo veliko pozornosti namenili predvsem tipu dogodkov in vsebini.

Vrtec dobil prizidek

Prizidek k enoti Vrta Medvode Smlednik v Valburgi je največja pridobitev ob začetku novega šolskega leta na področju vzgoje in izobraževanja v občini Medvode.

MAJA BERTONCELJ

Valburga – Slovesno so ga predali v uporabo 30. avgusta, otroški vrvež se je vanj naselil včeraj.

Prizidek k vrtcu je zgrajen na mestu stavbe, ki je tam stala skoraj 110 let. Od leta 1979 je bil v njej prav tako vrtec. Z rušenjem so začeli avgusta lani, gradnja je potekala zadnje mesece. Občina Medvode je zgradila dva oddelka s sanitarijami in avlo z garderobo, zunaj pa je na voljo velika terasa in otroško igrišče. Na igrišču bodo uredili še zasaditev novih dreves in grmovnic ter položili travno rušo, ko bodo vremenske razmere to dopuščale, saj v zadnjih tednih zaradi pomanjkanja padavin in vode to ni bilo mogoče. Objekt je zasnovan kot nizkoenergijski leseni objekt, z zeleno streho in arhitekturo, ki se navezuje na vrtec, zgrajen leta 2012. Za nove prostore so že prejeli tudi uporabno dovoljenje.

Zbrane sta nagovorila ravnateljica Vrta Medvode Romana Epih in podžupan Medvod Ivo Rep. Skupaj sta prerezala tudi trak in tako odprla nove prostore.

Prizidek k vrtcu sta uradno odprla ravnateljica Vrta Medvode Romana Epih in podžupan Medvod Ivo Rep. / Foto: Tina Dokl

»Pridobili smo nove, sodobne in funkcionalne prostore. Vesela sem, da je gradnja zaključena pravočasno. Prizidek je pripravljen na sprejem otrok. V vrtcu v Valburgi jih bo sedaj skupaj 129. V novem prizidku bosta dve starejši skupini, torej otroci, ki so bili v vrtec tukaj vključeni že prej. Lani, ko smo podrlili stari vrtec, v to enoto nismo sprejeli več nobenega otroka, saj ni bilo prostora. Tudi z novima oddelkoma pa še vedno nismo mogli sprejeti vseh otrok. Na čakalni listi za vstop v Vrtec Medvode imamo še 69 otrok iz medvoške in drugih občin. Dva oddelka

bomo odprli čez leto, saj imajo nekateri vstop kasneje kot s 1. septembrom,« je pojasnila ravnateljica Romana Epih. Podžupan Ivo Rep je med drugim povedal, da je občina javno naročilo za gradnjo prizidka objavila konec leta 2021, pogodbo so podpisali februarja letos. »Izvajalec Lesnina MG Oprema se je držal dogovora, da bomo dve novi igralnici začeli uporabljati z začetkom novega šolskega leta. Pogodbena vrednost del je bila nekaj čez 822 tisoč evrov. Objekt je v celoti dokončan, ni pa še dokončala zasaditev in ozelenitev okolice. Opravili bomo tudi to. Otrokom in zaposlenim, vrtcu kot celoti, želim v tem novem prizidku obilo srečnih in veselih dni, staršem pa, da bodo z veseljem vozili otroke v to novo občinsko pridobitev,« je dejal. Slovesnost ob odprtju je obogatil kulturni program, ki so ga pripravili otroci in vzgojiteljice.

V Vrtcu Medvode imajo načrte tudi za naprej, na prvem mestu pa je nov vrtec v Preski na lokaciji sedanje osnovne šole. Najprej bo seveda občina morala zgraditi novo šolo na novi lokaciji.

Otroci in starši so si ogledali nove, sodobne in funkcionalne prostore. / Foto: Tina Dokl

Potrdili prisotnost virusa pasje kuge

MATEJA RANT

Žiri – Na osnovi pregleda trupel treh lisic iz lovišča tamkajšnje lovske družine so v Žireh potrdili prisotnost virusa pasje kuge, so sporočili z občine. Kot so pojasnili, je pasja kuga virusna bolezen, ki povzroča hudo obolenje pri psih, lisicah, kunah in volkovih, prizadene pa lahko tudi bele dihurje in v redkih primerih mačke. »Virus se

prenaša z aerosolom, s slino, sluzjo dihalnega trakta in očesnimi izločki. Za prenos je nujen bližnji stik zdrave in okužene živali,« so razložili na občini in dodali, da lahko virus z okuženih območij prenese tudi človek. »Za bolezen je značilen sluzno-gnojni izcedek iz oči in nosu. Obolela žival preneha jesti, dobi vročino, bruha, lahko ima tudi drisko. Ker virus prizadene tudi živčni sistem, je pri

živali mogoče opaziti spremembe v vedenju.« Smrtnost pri tej bolezni je zelo visoka, nevarna pa je za necepljene pse vseh starosti, čeprav najpogosteje obolevajo mladi psi v prvem letu starosti. Lovci zato svetujejo, da lastniki psov poskrbijo za redno cepljenje proti pasji kugi. Specifičnega zdravila za pasjo kugo namreč ni, je pa bolezen pogosto ozdravljiva, če jo pravočasno odkrijejo in se začne zdravljenje s podporno terapijo – infuzijami, antibiotiki, sredstvi proti bruhanju, vitamini ..., so še pojasnili na občini in dodali, da so po preboleli boleznijo psi doživljenjsko odporni.

Smreke morale pasti

Smreke pred kapucinskim samostanom v Škofji Loki so v sredo posekali, saj jih je napadel lubadar.

MATEJA RANT

Škofja Loka – Smreke pred kapucinskim samostanom so odstranili na pobudo lastnikov, so pojasnili na občini, saj jih je napadel lubadar in je bilo le tako mogoče zaščititi ostalo drevje v bližini. »Lastniki so opazili, da se s tamkajšnjimi smrekami dogaja nekaj nenavadnega. Poklicali so strokovnjake, ki so ugotovili, da je vrsto

smrek napadel lubadar, zato so odredili posek.«

Ob tem so na občini poudarili, da čeprav gre za smreke na zasebnem zemljišču, so lastnike prosili, če lahko ogled opravi še njihova arboristka, saj si ne želijo odstranjevanja dreves, če to ni res nujno potrebno. Po ogledu je lahko samo potrdila, da gre res za napad lubadarja in je torej odstranitev nujno treba opraviti čim

hitreje, da bi zaščitili drevje v okolici. »Lubadar rad napade starejše smrekove se-
stoje, ki so oslabiljeni zaradi različnih vzrokov, med njimi je tudi suša. Možnost povečuje nadpovprečno toplo in dolgo poletje ter še nekateri drugi dejavniki,« so še razložili na občini, kjer si želijo, da bo vrtec pred kapucinskim samostanom kmalu spet na novo zasajen in urejen.

Smreke pred kapucinskim samostanom so morali odstraniti. / Foto: Tina Dokl

I FEEL SLOVENIA

Radolca pristno sladka

POHODNIŠKI DAN Z VESELIMI BEGUNJČANI

sobota, 10. september 2022*
Poljska planina pod Roblekom • Begunje na Gorenjskem

PROGRAM:

9.00 • pohod 1: Prelepa Gorenjska izhodišče: TIC Begunje smer pohoda: Begunje - Sv. Peter - Sankaška koča - Kališča - Poljska planina zahtevnost: mestoma strm vzpon po označenih gozdnih poteh, kondicijsko srednje zahtevno, primerno tudi za družine. čas hoje in višinska razlika: 3 ure / 600 m Priporočena je pohodniška oz. planinska obutev.	9.30 • pohod 2: Klic gora izhodišče: Parkirišče Krpin, Begunje na Gorenjskem smer pohoda: Krpin - Soteska Blatnice - Kališča - Poljska planina zahtevnost: kondicijsko srednje zahtevan vzpon po gozdnih cestah in planinskih poteh, primerno tudi za družine. čas hoje in višinska razlika: 2 ure / 580 m Priporočena je pohodniška oz. planinska obutev.
--	--

od 10.00 dalje: Organiziran shuttle prevoz do Poljske planine (in povratek) na relaciji Begunje – Poljska Planina.
Ure odhodov: 10.30, 11.00, 11.30. Štart prevozov pred TIC Begunje.
Cena povratnega prevoza: 20€. Obvezne predhodne prijave na e-mail naslov: begunje@radolca.si

12.00: Poljska planina
Planinska veselica z ansamblom Veseli Begunjčani

informacije in rezervacije na: begunje@radolca.si / 040 591 211 / www.radolca.si
* nadomestni termin v primeru slabega vremena: **sobota, 17. september 2022**

#ifeelsLOVEnia
#mojaslovenija

Gorenjka svetovna prvakinja v triatlonu

Triatlonca Tanja Kompan in Miro Kregar sta se s svetovnega prvenstva vrnila z novima medaljama. Ta konec tedna bosta tekmovala na triatlonu na Bledu.

MAJA BERTONCELJ

Bled – Na Slovaškem je pred kratkim potekalo svetovno prvenstvo v dolgem triatlonu, v katerem sta v zelo zahtevnih pogojih tudi s plavanjem v Donavi proti toku in v vetru medaljo osvojila gorenjska triatlonca, oba člana Triatlonskega kluba Trisport Kamnik. Tanja Kompan iz Zg. Besnice je postala svetovna prvakinja v starostni kategoriji od 40 do 44 let, skupno je bila četrta najhitrejša, Miro Kregar iz Zg. Stranj pri Kamniku pa je svetovni podprvak med triatlonci od 60 do 64 let.

Iz jadralnega padalstva v triatlon

Tanja Kompan je naslov osvojila prvič. »Zelo sem vesela. Na tekmovanje nisem šla s kakšnimi rezultatskimi pričakovanji. V triatlonu sem v prvi vrsti zaradi družbe. Nisem čutila pritiska in morda je bil tudi to ključ do uspeha. Že to, da prideš v cilj, je uspeh. Na daljših razdaljah gre še več stvari lahko narobe,« je povedala. Športnica je že celo življenje. V triatlon je sledila bratu. Tekmovalno je vanj vpeta štiri leta. Začelo se je po rojstvu drugega otroka. Pred tem se je ukvarjala z jadralnim padalstvom.

Zapisala se je tudi pod svetovni rekord. V tandemu s partnerjem Tomažem Erženom sta leta 2007 z jadralnim padalom v preletu s povratkom naredila 160 kilometrov. Zelo uspešna je tudi kot triatlonka – ob družini in službi. »Sprašujejo me, koliko treniram. Nimam zapisanih treningov. Rada tečem na bližnje hribe, največkrat na Sv. Jošta, Jamnik in Rovnik. V službo grem tudi s kolesom. Na plavanje hodim dvakrat tedensko preko Zavoda za šport Kranj, ki organizira brezplačno rekreativno plavanje. Triatlon moram živeti, biti del te družine.

Zmage ne bi imele pomena, če ne bi imela okrog sebe ljudi, ki se veselijo z mano,« razmišlja. Pretekli konec tedna je drugič zapored zmagala na triatlonu jeklenih v Bohinju – v različici s plavanjem, nova tekma jo čaka že jutri na Bledu. »Tudi za domačo tekmo, ki jo organizira naš klub, nimam kakšnih rezultatskih ciljev,« odgovarja. In cilji v prihodnje? »Postavljam si kratkoročne cilje. Me sprašujejo, kdaj bom šla na ironman. To mora dozoreti. Morda pa se bom kdaj spet vrnila v padalstvo. Partner se udeležuje tekem in imam željo, da spet poskusim. Bomo videli,« je

zaključila triatlonka, ki je po rodu iz Mozirja, že dvajset let pa živi v Zg. Besnici.

Miro Kregar medalj ne šteje več

Miro Kregar je v triatlonu že 38 let. Medalj ne šteje več. »Res ne vem, koliko jih imam. Veliko. Največ mi pomeni bronasta ekipna medalja z evropskega prvenstva v elitni konkurenci, ki sem jo osvojil skupaj z Urošem Velepčem in Igorjem Kogojem. To je bil dosežek, ki ga dolgo ni nihče ponovil. Dvakrat sem zmagal v kratkem triatlonu na jezeru Titikaka v Južni Ameriki, ki je na nadmorski višini skoraj štiri tisoč metrov. Leta 2013 sem bil svetovni prvak v ultramanu na Havajih, kjer sem tekmoval trinajstkrat. Končal sem več kot dvajset ironmanov in okrog sto polovičnih ironmanov,« je pojasnil.

Triatlon je njegov način življenja. »Treniram sam, treniram mladinsko ekipo, sem predsednik Triatlonskega kluba Trisport Kamnik, organiziramo tekmovanje, vodimo rekreacijo ... Moj dan je kar precej zapolnjen s triatlonom – tako ali drugače. Smo eden največjih slovenskih triatlonskih klubov. Kamničani smo v tem športu zelo uspešni,«

Tanja Kompan, svetovna prvakinja v dolgem triatlonu

/ Foto: osebni arhiv

Na svetovnem prvenstvu sta novi medalji za Slovenijo osvojila Miro Kregar (levo) in Tanja Kompan (v sredini).

/ Foto: arhiv Tanje Kompan

je dodal med pripravami na Triglav triatlon Bled, ki ga klub organizira ta konec tedna in bo že v jubilejni, dvajseti izvedbi. Tekmovalni del bo jutri, 3. septembra. Tako Miro Kregar kot Tanja Kompan bosta tam tudi v vlogi tekmovalca. »Prijavljenih je skoraj petsto triatloncev iz 22 držav. To bo veliko tekmovanje, velik organizacijski zalogaj. Potekal bo namreč tudi evropski mladinski pokal. Ob 9. uri bodo startala dekleta, uro kasneje fantje. Sledili bodo nastopi

majših kategorij, nato triatlon za vsakogar, ob 14.30 pa bo start standard triatlona za državno prvenstvo, ki bo skupaj s triatlonom jeklenih v Bohinju, ki je bil pretekli konec tedna, štel tudi za pokal Triglavske grče. Državno prvenstvo bo tudi v akvabiku,« je večji del programa predstavil Kregar.

Tudi po Bledu bosta oba ostala športno aktivna. Čaka ju še kar nekaj tekmovanj, med drugim 22. oktobra državno prvenstvo v srednjem triatlonu.

Pomembne tekme za nogometaše z Gorenjskega

Kranj – Nogometaši v prvi slovenski nogometni ligi Telemach bodo odigrali tekme 8. kroga. Domžalčani bodo v nedeljo gostovali pri Olimpiji. Kalcer Radomlje bo imel tekmo v ponedeljek z začetkom ob 17.30. V Domžalah bodo igrali z Bravom. Drugoligaši bodo igrali tekme 6. kroga. Vse se bodo začele ob 16.30. Roltek Dob bo jutri gostil Vitanest Bilje, kranjski Triglav pa v nedeljo Rogaško. Tekme 4. kroga čakajo nogometaše v tretji ligi. Začele se bodo ob 16.30. Razpored: (sobota) Brda – Eksist Žiri, Sava Kranj – Visoko, Slovan Ljubljana – Šobec Lesce, Tinex Šenčur – Svoboda Ljubljana, (nedelja) Škofja Loka – Dren Vrhnika. V Gorenjski nogometni ligi bodo jutri z začetkom ob 17. uri tekme 2. kroga. Razpored: Bled Bohinj Hirter – Bitnje, Velesovo Cerklje – Tržič 2012, Kranjska Gora – Zarica Kranj, Kondor Godešič – SIJ Acroni Jesenice, Naklo – Polet in Britof – Preddvor.

Lena Repinc svetovna podprvakinja

Kranj – Biatlonci so nastopali na svetovnem prvenstvu v poletnem biatlonu, ki je bilo v Ruhpoldingu v Nemčiji. Nov velik uspeh je dosegla Bohinjka Lena Repinc. V konkurenci mlajših članic je v super sprintu postala svetovna podprvakinja. Zbirki medalj iz zimskega svetovnega mladinskega prvenstva je tako dodala še prvo s poletnega. V finalu je z dvema kazenskima krogoma zaostala zgolj za domačinko Marie Selino Kastl.

Skakalke in skakalci v Kranju

Kranj – Srednja skakalnica v Kranju bo ta konec tedna prizorišče tekem pokala FIS, zadnjih za prvo periodo nove sezone, udeležili pa se jih bodo tudi nekateri najboljši slovenski skakalci in skakalke. Tekmovalni del se bo danes začel ob 18.30, jutri pa ob 11. uri.

Odbojkarji v osmini finala z Nemčijo

Ljubljana – Slovenska moška odbojcarska reprezentanca se bo v osmini finala svetovnega prvenstva pomerila z Nemčijo. Tekma se bo v Stožicah začela jutri ob 17.30. V morebitnem četrtfinalu naše čaka zmagovalce dvoboja Nizozemska – Ukrajina.

Nekaj pritiska je, a cilji so visoki

Na evropskem prvenstvu za balinarke v Ljubljani nastopa tudi Kranjčanka Ana Pevec, ki je pred enajstimi leti že postala evropska prvakinja v natančnem zbijanju. Visoka pričakovanja ima tudi letos.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – S kvalifikacijskimi dvoboji se je včeraj v dvorani Krim v Ljubljani začelo evropsko prvenstvo za balinarke, na katerem se je zbralo štirideset tekmovalk iz enajstih reprezentanc. Slovenske barve zastopajo Laura Škoberne (dvojica), Nina Volčina (hitrostno, štafeta), Tadeja Petrič (dvojica, krog, štafeta) in Kranjčanka Ana Pevec (posamezno, natančno).

Petričeva in Pevčeva sodita tudi v skupino šestnajstih balinark na letošnjem evropskem prvenstvu, ki so v preteklosti že posegle po naslovu evropske prvakine. Ana Pevec, ki zadnja leta živi v Kranju, je na evropski vrh v natančnem zbijanju stopila že daljnega leta 2011, ko je tekmovalje potekalo v Rogaški Slatini. Igralka Krima, ki se je doslej udeležila že štirih prvenstev stare celine,

Ana Pevec s selektorjem Dejanom Korenom / Foto: Simon Šubic

goji velika pričakovanja tudi letos. »Nekaj nostalgije za zlato medaljo v natančnem zbijanju iz leta 2011, ko je bilo prvenstvo tudi v Sloveniji, je še vedno prisotno. Gre pa za disciplino, kjer je potrebno tudi nekaj sreče, a forma je dobra. V posameznem so bili na prejšnjih prvenstvih postavljeni zelo visoki cilji, ki jih bom poskušala obdržati,« je dejala.

Kljub izkušnjam nekaj pritiska igranja na domačih tleh čuti. »Leta 2011 v Rogaški Slatini sem bila še precej mlada in pritiska nisem občutila. Zdaj je vendarle nekoliko drugače, vendar verjamem, da moram le dobro začeti in se bo ta občutek izgubil,« je povedala.

Selektor Dejan Koren (njegov pomočnica je Žirovska Petra Pivk) zagotavlja, da

so vse štiri reprezentantke maksimalno pripravljene. »Tako dolgih priprav nismo imeli še nikoli in v njih so pokazale vrhunsko igro. Verjamem, da so v vseh šestih disciplinah sposobne poseči po medaljah. Osebo bom zadovoljen s tremi medaljami, upam pa še na več. Forma je vrhunska, predvsem pa me veseli, da je tudi klima znotraj reprezentance odlična,« je dejal. Igranje na domačem igrišču je sicer dvojezen meč, dodaja. »Mislim pa, da punce vseeno imajo prednost igrišča, saj ta niso tako lahka, kot so morda videti. Na Krimu smo trenirali in se pripravljali dva meseca, tako da upam, da bo to naša prednost.«

Po včerajšnjem skupinskem delu bodo danes in jutri dopoldne v Ljubljani potekali četrtfinali in polfinali, finalni obračuni v vseh šestih disciplinah pa bodo na sporedu jutri od 13. ure naprej.

Grožnja po spletu

Število kibernetičnih napadov raste, tarča pa so predvsem podjetja. Predvsem mala in srednje velika se nevarnosti zavedo šele takrat, ko postanejo tarča spletnih kriminalcev.

ALEŠ SENOŽETNIK

Škofja Loka, Ljubljana – Pred dnevi je do tovrstnega napada z izsiljevalskim virusom prišlo na Upravi za zaščito in reševanje, še pred tem pa je bil denimo žrtev kibernetičnega napada informacijski sistem Knauf Group. V podjetju Knauf Insulation, ki ima pri nas sedež v Škofji Loki, sicer podrobnosti zaradi interesa preiskave še ne razkrivajo. Potrdili pa so nam, da situacijo uspešno rešujejo.

Na Nacionalnem odzivnem centru za kibernetično varnost SI-CERT so lani zaznali že 3177 kibernetičnih napadov, kar je največ doslej. Leta 2018 jih je bilo denimo 2431, leta 2008 pa le 325.

V skoraj tretjini primerov gre za t. i. phishing napade oz. spletno ribarjenje, kjer se prevaranti poskušajo z goljufijo polastiti gesel, denimo za spletno banko ali elektronsko pošto. Kot pravijo na SI-CERT, gre za eno starejših vrst spletnih napadov, ki so tehnično zelo enostavni, a še vedno uspešni. Druga možnost, ki jo pogosto uporabljajo goljufi, je uporaba t. i. zlonamerne kode, ki ukrade shranjena gesla in digitalna potrdila.

Tretja možnost je izsiljevalski virus, ki zaklene podatke na računalniku, spletni

Lani je bilo zabeleženih že več kot tri tisoč kibernetičnih napadov. Fotografija je simbolična.

/ Foto: Tina Dokl

kriminalci pa za ponovno dešifriranje podatkov zahtevajo denar. Tej vrsti napadov so največkrat podvržena podjetja, ki so tudi sicer največkrat tarča kibernetičnih napadov. »Načini vdora so različni, v večini primerov pa gre izkori-

pravijo na SI-CERT, kjer zato priporočajo tako ustrezno tehnično zaščito kot tudi redno izobraževanje zaposlenih. V tem primeru jim je v pomoč tudi spletni tečaj Varni v pisarni, dosegljiv na varnispisarni.si.

predvsem mala in srednja podjetja, pa se nevarnosti dostikrat zavedo šele takrat, ko že postanejo tarča spletnih kriminalcev. Ti znajo izkoristiti vsako napako in pomanjkljivost v informacijskem sistemu, posledice kibernetičnega napada pa so lahko zelo hude: od izgube podatkov do velikega finančnega oškodovanja, ki lahko tudi resno ogrozi eksistenco podjetja,« še dodajajo.

Skupaj so na SI-CERT lani zabeležili 166 oškodovanj s skupnim zneskom 1,45 milijona evrov. Med njimi je bil največji zabeležen pri vrivarni v poslovno komunikacijo, in sicer v vrednosti 123 tisoč evrov.

Lani je bilo zabeleženih 166 oškodovanj v skupni vrednosti 1,45 milijona evrov.

ščanje slabe zaščite dostopov do omrežja (npr. preko storitve oddaljenega namizja) ali pa preko okužene priponke elektronske pošte. Lažna sporočila lahko izgledajo izredno prepričljiva in prejemnika hitro prepričajo v odprtje škodljive priponke,«

Kot še dodajajo na SI-CERT, je stopnja pripravljenosti na kibernetične napade v podjetjih v veliki meri odvisna od zavedanja vodstva zaposlenih. »Nekatera podjetja se zelo dobro zavedajo nevarnosti in so pripravljena investirati v zaščito, druga,

Tožba proti nekdanjemu vodstvu

V nekdanjo upravno stavbo Adrie Airways se seli ljubljansko podjetje. Stečajni upravitelj pa je proti nekdanjemu poslovodstvu prevoznika vložil 78-milijonsko tožbo.

ALEŠ SENOŽETNIK

Zgornji Brnik – Okrožno sodišče v Kranju je pred nedavnim izdalo sklep o izročitvi stavbne pravice, s čimer je nekdanja upravna stavba propadlega letalskega prevoznika Adrie Airways prešla v roke družbe Optotek. Podjetje, ki ima sedaj poslovne prostore v ljubljanskem tehnološkem parku, je za uporabo stavbe ob brniškem letališču ponudilo 4,25 milijona evrov. Podjetje se ukvarja z razvojem in proizvodnjo optične laserske opreme in je v stoddostni lasti francoske družbe Sas Quantel Medical ter del skupine Lumibird, ki je s svojimi poslovalnicami prisotna povsem svetu, zaposluje več kot 800 ljudi in je denimo v letu 2020 dosegla 126,7 milijona evrov

Nekdanja poslovna stavba Adrie Airways / Foto: Tina Dokl

prihodkov od prodaje. Družba Optotek pa je po zadnje objavljenih podatkih Ajpesa v minulih letih beležila več kot šest milijonov evrov prihodkov in imela več kot petdeset zaposlenih.

Stečajni upravitelj Janez Pustatičnik pa je pred nedavnim proti nekdanjemu

vodstvu Adrie Airways vložil 78 milijonov evrov vredno odškodninsko tožbo. Po poročanju medijev je tožba vložena zoper poslovodstvo, ki je družbo vodilo od leta 2016, ko jo je država prodala skladu 4K Invest. Vodstvo družbe naj bi vedelo, da je Adria plačilno nesposobna,

a niso ukrepali in jo še naprej finančno izčrpavali.

Adria Airways je v stečaju nato končala jeseni 2019, od takrat pa je stečajnemu upravitelju že uspelo prodati glavnino stečajne mase podjetja, katere največji del je predstavljala prav nekdanja upravna stavba.

DOBRO JE VEDETI

Kako brati navodila o roku uporabe živil

CVETO ZAPLOTNIK

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v okviru »zgodb o naši super hrani« opozorilo, da je za zmanjšanje odpadne hrane v gospodinjstvih ključno prepoznavanje navodil o roku uporabe živil. Vsa živila morajo skladno z zakonom imeti označen rok uporabnosti, vendar se zanj uporabljata dve različni oznaki – »uporabno najmanj do« in »porabiti do«, ki imata tudi različni pomen.

Oznaka »uporabno najmanj do« označuje datum, do katerega živila ohranjajo pričakovano kakovost. Živila so sicer tudi po tem datumu varna za uporabo, če potrošnik upošteva navodila za shranjevanje in če embalaža ni poškodovana, vendar pa po tem datumu lahko začnejo izgubljati okus in teksturo. S to oznako so označena številna ohlajena, zamrznjena, posušena in konzervirana živila. Če je njihov rok uporabe »uporabno najmanj do« potekel, a je embalaža nepoškodovana in imajo živila še vedno dober

videz, jih potrošniki še vedno lahko uporabijo. Po odprtju teh živil morajo upoštevati vsa morebitna navodila, kot je na primer navodilo »porabiti v treh dneh po odprtju«.

Oznaka »porabiti do« je na hitro pokvarljivih živilih, kot so sveže ribe, sveže mleto meso in podobno, označuje pa datum, do katerega so živila varna za uporabo. Po preteku datuma na oznaki »porabiti do« naj potrošniki živila ne uporabljajo več.

Potrošniki naj upoštevajo tudi navodila za shranjevanje, kot so na primer »hraniti v hladilniku« ali »hraniti pri temperaturi 2–4 stopinje C«, saj se jim sicer hrana lahko pokvari in se z njo zastrupijo. Če hrano kmalu po nakupu doma pravilno zamrznejo, je rok uporabnosti lahko daljši od roka »porabiti do«, vendar morajo pri tem upoštevati vsa morebitna navodila na embalaži, kot so »zamrzniti do datuma«, »iz zamrzovalnika vzeti neposredno pred uporabo« ali »pred uporabo temeljito odtajati in uporabiti v 24 urah«.

Elanu prestižno priznanje

ALEŠ SENOŽETNIK

Begunje – Begunjski Elan je pred kratkim prejel priznanje Green Star za vključevanje družbene odgovornosti in trajnostnih načrtov podjetja. »Certifikat nam daje potrditev, da smo na dobri poti in da letos stopimo še stopničko višje,« je ob prejemu naziva povedal podpredsednik skupine in direktor zimske divizije Elan mag. Leon Korošec. Kot pravijo v podjetju, so edino svetovno podjetje za proizvodnjo smučí, ki uporabljajo povsem zeleno energijo. Vsi izdelki so ročno izdelani na eni sami lokaciji, s poudarkom na trajnostni

dobavi energije, saj 99 odstotkov surovin za izdelavo smučí prihaja iz Evrope, od tega skoraj sedemdeset odstotkov iz območja največ štiristo kilometrov od tovarne Elan. Poleg tega podjetje uporablja trajnostno pridobljen les z nadzorovanim poreklom, sledljivostjo in zagotovljenim pogozdovanjem. V bližini tovarne so posadili tisoč dreves z namenom vlaganja v gozdove in njihovo negovanje.

Leto 2022 je bilo za podjetje prelomno, saj so na sedežu podjetja zgradili novo sončno elektrarno, ki omogoča, da se proizvodnja napaja iz trajnostnih virov energije.

Enota N Banke v poslovalnico NLB

Kranj, Ljubljana – Po zaključenem procesu reševanja nekdanje Sberbank oz. zdajšnje N Banke v NLB načrtujejo optimizacijo delovanja obeh sistemov. Tako se bo nekaj enot N Banke preselilo v bližnje poslovalnice NLB, med njimi tudi enota v Kranju. Od 3. oktobra dalje bo tako poslovanje podružnice N Banke v Kranju potekalo v kranjski poslovalnici NLB na Koroški cesti 21. V poslovalnici NLB bo delovni prostor N Banke, d. d., ustrezno označen in bo namenjen izključno poslovanju strank N Banke.

Število brezposelnih enako

Ljubljana – Število brezposelnih v drugem četrtletju ostaja na podobni ravni kot v prvem četrtletju leta in kot v enakem obdobju lani. V vseh treh časovnih obdobjih se število giblje okoli 44 tisoč. Stopnja brezposelnosti je 4,2-odstotna.

Lažni klicatelj prenakazal denar

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjski policisti so ta teden obravnavali primer računalniške prevare. Klicatelj se je oškodovancu predstavil kot Microsoftova tehnična pomoč in mu razložil, da kliče zato, ker njegov računalnik javlja alarme, ki naj bi bili posledica napada na njegov računalnik. Oškodovanec mu je omogočil dostop do računalnika in s tem do podatkov na njem, kar je storilec izkoristil in prenakazal denar z oškodovančevega računa.

Tovrstne prevare v Nacionalnem odzivnem centru za kibernetično varnost SI-CERT uvrščajo v kategorijo lažnih klicev tehnične pomoči. Namen prevare je finančno oškodovanje, lahko pa pride tudi do kraje identitete. Klicatelji se v angleščini z močnim naglasom predstavijo kot Microsoftova tehnična pomoč. Sogovorniku razložijo, da

nujno kličejo zato, ker njegov računalnik javlja napake oz. alarme, ki naj bi bili posledica okužbe računalnika. Klici največkrat prihajajo iz tujine, predvsem iz mednarodne predpone +44 (Velika Britanija). Lahko se prikaže tudi slovenska telefonska številka, vendar pa ne gre za klice iz Slovenije, saj so številke klicateljev ponarejene. Zato previdno pri vseh sumljivih klicih tehnične podpore, tudi če ti prihajajo iz lokalnih omrežnih skupin. Včasih kličejo tudi preko aplikacij za hipno sporočanje (npr. Viber, WhatsApp).

Uporabnikom, ki prejmejo tak klic, svetujejo, da pogovor enostavno prekinajo, klicev pa ne vračajo. Goljufi so lahko tudi zelo vztrajni in kličejo več dni zapored iz različnih telefonskih števil, sploh če ste že kdaj odgovorili na njihov klic. Če jih ignorirate, vas po nekaj dneh običajno prenehajo klicati.

Opotekal se je do lokala

SIMON ŠUBIC

Jesenice – Jeseniški policisti so v sredo v precep vzeli voznika, pri katerem je preizkus alkoholiziranosti pokazal rezultat 0,89 mg/l alkohola. Ustavili so ga, ker so prejeli prijavo o

nezanesljivem ravnanju. Občane je nase voznik opozoril kar sam. Najprej je z delom vozila parkiral na pločniku, potem pa se je opotekal še do lokala. Policisti so ga izločili iz prometa in proti njemu uvedli prekrškovni postopek.

Jutri srečanje prvih posredovalcev

Jezerko – Društvo prvih posredovalcev jutri pri Planšarskem jezeru na Zgornjem Jezerskem pripravljajo srečanje prvih posredovalcev. Nanj vabijo tudi druge obiskovalce, ki bodo lahko od 8.20 naprej spremljali tekmovanje ekip prvih posredovalcev in si ob 13. uri ogledali prikazno vajo iz reševanja v delovni nesreči v gozdu. Ves dan bo za obiskovalce potekalo tudi brezplačno učenje oživljanja v šoli prve pomoči, predstavljal se bo Zavod Reševalni pas, otroci bodo lahko jahali konje, na ogled pa bodo tudi reševalno, policijsko in gasilsko vozilo.

V torek tri delovne nesreče

Lajše – V torek popoldan se je pri delu v gozdu nad vasjo Lajše v občini Železniki hudo poškodoval gozdar. Gorski reševalci iz Škofje Loke so ga oskrbeli in pripravili za transport s policijskim helikopterjem v ljubljanski klinični center. V torek so policisti obravnavali še dve delovni nesreči – blejski policisti so obravnavali hujšo poškodbo roke pri moškem pri delu s kmetijsko mehanizacijo, kranjski pa padec s kmetijskega stroja na območju Kranja.

Zaloten pri kraji

Škofja Loka – V Škofji Loki so policisti v sredo na podlagi prijave obravnavali moškega, ki ga je varnostnik zalotil pri tativini kolesa na železniški postaji. Kot so sporočili policisti, je tat z žago že prerezal verigo, s katero je bilo priklenjeno kolo.

Otroci so spet na cestah

Otroci na promet gledajo z drugačne perspektive, sploh mlajši ravnaajo impulzivno, zato je odgovornost na odraslih, da jim omogočimo varno pot v šolo in domov, ob začetku šolskega leta opozarjajo na Agenciji za varnost v prometu.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Včeraj se je z začetkom šolskega leta na slovenske ceste vrnilo okoli 195 tisoč osnovnošolcev, med njimi več kot 20 tisoč prvošolk in prvošolcev. Agencija za varnost prometa (AVP) zato vse udeležence v prometu poziva k največji stopnji pazljivosti pod skupnim imenom Varno v šolo. Letos pa beležimo tudi štirideset let od zakonske uvedbe rumene rutice, ki je obvezna za prvošolce in drugošolce. K prometni varnosti otrok zelo dobro pripomore, saj so z njo otroci bolj vidni, ostali udeleženci v prometu pa bolj pozorni, poudarjajo na AVP.

V AVP vse voznike opozarjajo na štiri ključna sporočila: da je treba hitrost prilagoditi razmeram na cestah in spoštovati ustrezno varnostno razdaljo, da je pripečnost izjemnega pomena za varno vožnjo vseh potnikov v vozilu in ključna za varnost otrok, da za volan vedno sedemo le trezni in da mobilni telefoni ne sodijo v promet, kar velja tudi za kolesarje in pešce.

Mlajši v prometu ravnaajo impulzivno

»Otroci na promet gledajo z drugačne perspektive, sploh mlajši ravnaajo impulzivno, ne znajo dobro presoditi hitrosti bližajočih se vozil, v prometu so nepredvidljivi,« je opozoril direktor AVP Jože Hribar. Kot je poudaril, je včeraj skoraj 20.800 učencev šolsko vrata prestopilo prvič. Zanje je to povsem nova izkušnja, zato morajo vsi udeleženci v prometu poskrbeti, da bodo na teh poteh varni, ne le prve šolske dni, ampak vse dni v

Letos beležimo štirideset let od zakonske uvedbe rumene rutice, ki je obvezna za prvošolce in drugošolce. / Foto: Primož Pičulin

letu. Starše in skrbnike prosimo, naj poskrbijo, da bodo otroci dobro vidni, s svojim odgovornim ravnanjem v prometu naj bodo zgled, saj so dobre prometne izkušnje dragocena popotnica za vse življenje. Opozarjamo tudi na nujnost nošenja rumenih rutic za otroke prvih in drugih razredov osnovne šole, ki pomembno prispeva k varnosti otrok,« je dejal.

Policisti nadzirajo hitrost

K varni poti otrok v šolo bodo prispevali tudi prostovoljci Avto-moto zveze Slovenije, občinski redarji in policisti, ki bodo prve šolske dni prisotni na najbolj izpostavljenih lokacijah. Aktivnosti so sicer občinski redarji in policisti začeli že pred začetkom šole, saj so pregledali šolske poti, prometno signalizacijo in opremo na cesti, izvajali so tudi poostrene nadzore predvsem nad hitrostjo in uporabo varnostnega pasu. »To so

tudi sicer stalne naloge policije preko celega leta in se bodo izvajale oziroma nadaljevale vse naslednje dni šole,« je povedal Bojan Kos s Policijske uprave Kranj.

Pozorni tudi na e-skiroje

V prvih šolskih dneh bodo gorenjski policisti šole tudi obiskali, sodelovali na roditeljskih sestankih, svetovali staršem, otrokom in predavali o prometni varnosti. V bližini šol bodo predvsem nadzirali in umirjali hitrost, preverjali pripečnost otrok in staršev v vozilih, uporabo rumenih rutic, vožnjo otrok s kolesi, skiroji, e-skiroji in uporabo čelad v tem segmentu, je razložil Kos. Ob tem je opozoril, da zakonodaja dovoljuje vožnjo e-skiroja otrokom od 12. leta starosti dalje, otroci med 12. in 14. letom morajo imeti pri sebi tudi kolesarsko izkaznico, do 18. leta pa je obvezna uporaba čelade. »Tudi pri mlajših kolesarjih

bomo na primeren način preverjali prisotnost kolesarske izkaznice, saj se tako krepi pomen opravljenega kolesarskega izpita in odgovornega ravnanja otrok v cestnem prometu,« je napo-

V Sloveniji se je med primerjalnima obdobjema 2011–2013 ter 2018–2020 število umrlih otrok zmanjšalo za kar 66 odstotkov, tako da na tem področju sodimo med najvarnejše evropske države. V istem obdobju je povprečje na ravni Evropske unije znašalo 31 odstotkov.

vedal. Posebno pozornost bodo policisti te dni namenili tudi tehnični brezhibnosti tako osebnih vozil kot tudi kombijev in avtobusov, s katerimi se bodo prevažali otroci.

Največ kršitev zaradi hitrosti

SIMON ŠUBIC

Škofja Loka – Tudi škofjeloški policisti so pred začetkom šole poostri nadzor v prometu in v nekaj dneh obravnavali več hujših cestno-prometnih kršitev in tudi sedem prometnih nesreč. Med drugim so iz prometa izločili devet voznikov osebnih vozil. Največja izmerjena stopnja alkohola je bila 0,97 mg/l. Obravnavali so tudi voznika, gre za

mlado odraslo osebo, brez vozniškega dovoljenja in mu zasegli osebni avtomobil.

V nekaj dneh so sicer škofjeloški policisti obravnavali skupno osemdeset kršitev prometnih pravil. Največ kršitev, 26, je bilo zaradi prekoračitve hitrosti vožnje. Vse so se zgodile v naseljih, najvišja izmerjena hitrost pa je bila 80 km/h. Pri tej hitrosti je zavorna pot dolga kar 58 metrov, zato bi

bilo zaviranje v kritični situaciji prepozno, trčenje v pešca pa usodno, so ob tem opozorili. Veliko je bilo tudi primerov nedovoljene uporabe mobilnega telefona med vožnjo in neuporabe varnostnega pasu.

»Prehitra vožnja je najpogostejši razlog za najtežje prometne nesreče. Višja, kot je hitrost, težje so posledice v prometnih nesrečah. Zaradi neuporabe varnostnega pasu se udeleženci

v vozilu v primeru nesreče lahko hudo poškodujejo. Neprijet potnik zadaj lahko v primeru nesreče ali naglega zaviranja 'poleti' naprej in hudo poškoduje voznika ali potnika spredaj. Poškodbe so lahko tudi usodne. Uporaba telefona med vožnjo pa tako močno zmanjšuje zbranost voznika, da je situacija povsem enaka vožnji pod vplivom alkohola,« so ob tem opozorili.

KURILNO OLJE
DATRIS
GREJE MOČNEJE
080 2341
Datris d.o.o., Alpska cesta 43, 4248 Lesce

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLLED

Šifrer v muzeju

Andrej Šifrer ni običajen Šifrer. Je glasbenik, ki je zapisal in zapel kopico pesmi, ki so ponarodele, nanizal je več kot pet tisoč nastopov in prodal več kot pol milijona plošč, zgoščenk in kaset. Zato je malo tudi naš Andrej.

IGOR KAVČIČ

Naslov lahko beremo različno, saj se v njem, tako kot v Andrejevih pesmih, skriva več pomenov. V prvi vrsti je tokratna razstava v Galeriji Prešernove hiše v Kranju z naslovom Andrej Šifrer, 70 let – NIČ proti VEČnosti pozornost ob njegovem življenjskem jubileju. Čeprav je v besedilih svojih pesmi odlični kronist časa, ki ga živimo, ne gre dvomiti, da mu marsikatero misel spodbudi tudi pogled v preteklost, ki jo tako dobro čuvajo v muzejih. Res je tudi, da je del narodove zgodovine tudi njegov več desetletij trajajoč ustvarjalni opus – tako velik, raznolik in pomemben, da razstavni prostor lahko hitro postane premajhen, hkrati pa Andrej niti najmanj ni človek

za muzej, saj ima v pripravi novo ploščo, na kateri se že svita tudi kakšna nova kandidatka za ponarodelost.

»Sicer pa tudi nisem prvi Šifrer v Prešernovi hiši, tu je bil v svojem upokojenskem obdobju čuvaj moj oče France.« poudari Andrej, ki si ni predstavljal, da bo razstava tako obsežna in bo njegova glasbena zgodba tako dobro predstavljena. »Ko sem stal pred zbirko svojih diskografskih dosežkov, so me obile solze in gospa Eli, ki čuva galerijo, je rekla: »Andrej, s'j jest te zastop'm.« »Avtorice razstave, kustosinji Ana Beno, Tjaša Šoštarčič in oblikovalka Tjaša Štempihar, so v muzej odnesle pol hiše,« z zadovoljstvom opazuje razstavo Andrej, ki je bil v zadnjih treh mesecih skupaj s partnerko Mirjam

Povh vseskozi v kontaktu z muzealkami.

Andrejevi in naši spomini

Že prvi pogled ob vstopu v Prešernovo hišo nam da vedeti, za kako obsežen ustvarjalni opus gre. Avtorska ekipa je bila sicer omejena s prostorom, a je znala na zanimiv način prikazati Andrejevo glasbeno veličino. »Odločile smo se, da predstavimo tisti del Šifrerjeve glasbene kariere, ki je širši javnosti morda manj znan, in smo poudarili njegova sodelovanja s priznanimi tujimi glasbeniki,« pove Ana Beno in poudari, da razstava ni postavljena kronološko, saj so v prvi vrsti želele predstaviti pomembnejše dele Andrejeve kariere: »Po razstavi nas na neki način povede Andrej sam, saj sva jo s Tjašo zasnovali

V najboljši družbi soavtoric razstave: na levi oblikovalka Tjaša Štempihar in desno kustosinji Tjaša Šoštarčič in Ana Beno /Foto: Tina Dokl

tako, da je zasnovana v prvi osebi. Obiskovalca tako nagovorijo njegovi spomini in on osebno.«

Uvodni del Andrej pred Šifrerjem ga predstavlja v obdobju, še preden se je s svojo glasbo začel vpisovati tudi v naš spomin. Sledi njegova prva uspešnica Zoboblues, pa znamenita Stražiška prireditev Živ žav, ki jo je v osemdesetih letih organiziral za otroke. Drugi del osrednjega prostora je namenjen njegovemu sodelovanju z glasbeniki v Angliji, Ameriki, na Irskem in drugod po svetu. V vitrini na sredini najdemo nekaj njegovih rokopisov in glasbenih nagrad. »Prehod, ki galerijo povezuje s kletnim prostorom, kjer smo predstavili njegove diamantne, platinate, zlate in druge uspešne plošče, smo namenili naslovnici njegovih petnajstih albumov in treh singel plošč. Ob tem sta nam Mirjam in Andrej pripravila citate iz posameznih Andrejevih uspešnic, ob katerih obiskovalci lahko obujajo tudi svoje spomine,« pove

oblikovalka Tjaša Štempihar, ki je z izjemnim občutkom za temo razstavo oblikovala na jasen, pregleden in slikovit način. Seveda so na nekaj delih dodane tudi slušalke za poslušanje glasbe, na ogled pa so tudi video posnetki skladb in koncer-

tudi številni obiskovalci, ki so se udeležili odprtja razstave, med njimi tudi znani Slovenci, Andrejevi prijatelji. V Mestni knjižnici Kranj bo 8. septembra z Andrejem na sporedu pogovorni večer, jubilejni koncert 17. septembra pa je že nekaj

Ob impozantni zbirki žlahtnih plošč za prodane kasete, plošče in zgoščenke Andreju še kako pristoji tudi jubilejni sako s koncerta v Cankarjevem domu pred tremi leti. /Foto: Tina Dokl

V sodelovanju s fanti iz znamenitih irskih The Dubliners

/Foto: Tina Dokl

tov. V kleti nas navduši tudi Andrejeva kitara, ki je, kot sam pravi, po 2500 koncertih obupala nad njim, saj ji je počil vrat.

Za kako pomembnega Kranjčana gre, so potrdili

časa razprodan. Razstava, ki bo na ogled še ves mesec, ni le spomin na izjemni Šifrerjev opus, ampak vzbuja tudi naše spomine na desetletja, ki smo jih in jih še preživljamo z Andrejevo glasbo.

Kultura

Roman v stripu Nekropola je Jurij Devetak ustvaril po romanu Borisa Pahorja. **Stran 14**

Zanimivosti

Benjamin Bajd je osvojil zlato medaljo na računalniški olimpijadi v Indoneziji. **Stran 15**

Zanimivosti

Nizozemka Margo Tiesinga Nink je v Slovenijo sledila soprogu Svenu. **Stran 15**

Od petka do petka

Panel voditelj na Blejskem strateškem forumu je po videopovezavi nagovoril ukrajinski predsednik Volodimir Zelenski. / Foto: BSF/Nebojša Tejić (STA)

Zunanja ministrica Tanja Fajon, predsednica Evropske komisije Ursula von der Leyen in predsednik vlade Robert Golob ob prihodu na Blejski strateški forum / Foto: BSF/Daniel Novaković (STA)

Podpredsednica Gibanja Svoboda Marta Kos je zaradi »spremenjenih okoliščin iz osebnih razlogov« odstopila od kandidature za predsednico republike. / Foto: Tina Dokl

Na Bledu tudi o ruski agresiji v Ukrajini

SIMON ŠUBIC

Na Bledu o vojni v Ukrajini

Bled je v ponedeljek in torek gostil že 17. Blejski strateški forum (BSF), ki je vodilna mednarodna konferenca v Srednji in Jugovzhodni Evropi ter edinstvena, odprta in vključujoča platforma o ključnih izzivih Evrope v 21. stoletju. Letošnji forum so posvetili predvsem vojni v Ukrajini in njenim posledicam. Goste, med katerimi je bila tudi predsednica Evropske komisije Ursula von der Leyen, je tako že na začetku po videopovezavi nagovoril ukrajinski predsednik Volodimir Zelenski. »Ko se borimo proti ruski agresiji, se borimo za vso Evropo,« je dejal in med drugim poudaril svetovno prehransko in gospodarsko krizo, za katero je obtožil Rusijo. »Kriza je ustvarjena umetno. Še pred agresijo je bila Rusija osredotočena na svoje imperialistične cilje, kar vključuje tudi blokado dobave zalog nafte in plina, s čimer ustvarjajo umeten deficit,« je povedal. Von der Leynova pa je poudarila, da ruski predsednik Vladimir Putin ne sme zmagati v vojni v Ukrajini, če želimo ohraniti temeljna načela, kot sta pravica do samoodločbe in nedotakljivost meja. Dodala je, da bo Evropska

unija podpirala Ukrajino, dokler bo treba. »To delamo tudi zato, da bi Rusiji in svetu pokazali, da ima kršenje mednarodno sprejetih pravil visoko ceno,« je pojasnila. »Ukrajino bomo podpirali še naprej,« je skupaj z ostalimi prisotnimi voditelji zagotovil slovenski premier Robert Golob. Na letošnjem BSF je sicer sodelovalo dva tisoč udeležencev, več kot 160 panelistov in govorcev iz celega sveta, poleg predsednice Evropske komisije pa tudi štirje predsedniki držav in vlad, petnajst zunanjih ministrov in drugi visoki predstavniki evropskih in mednarodnih institucij ter predstavniki gospodarstva, akademske sfere in civilne družbe.

Prvo srečanje Goloba in Plenkovića

Ob robu Blejskega strateškega foruma je kot običajno potekalo tudi več dvostranskih srečanj. Premier Robert Golob je med drugim na delovnem obisku gostil predsednico Evropske komisije Ursulo von der Leyen, s katero je izmenjal poglede na aktualna vprašanja v EU, največ pozornosti pa sta namenila aktualnim razmeram na trgu z električno energijo, ki se sooča z izrazitim zvišanjem cen. Kot so sporočili iz kabineta predsednika vlade, sta se strinjala,

da bosta prostovoljno varčevanje s plinom in solidarnost v prihajajočih mesecih ključnega pomena. Govorila sta tudi o širitvi EU na države Zahodnega Balkana, tudi glede na spremenjene geopolitične razmere v Evropi. V tem okviru je bilo govora zlasti o pristopnemu procesu Bosne in Hercegovine, so še sporočili. O nadaljnji krepitvi vezi s partnerji na Zahodnem Balkanu se je pogovarjala tudi s predsednikom republike Borutom Pahorjem. Golob se je na Bledu tudi prvič srečal s hrvaškim premierjem Andrejem Plenkovićem. Govorila sta predvsem o usklajevanju sporazuma za solidarnostno oskrbo s plinom, Golob pa se je tudi zahvalil Hrvaški za pomoč ob nedavnih požarih v Sloveniji in izrazil podporo Slovenije vključitvi Hrvaške v območje evra in vstopu v schengen. Beseda je tekla tudi o arbitražni razsodbi o meji. Kot je razložil Plenković, ta, kakršna je, »za Hrvaško ne obstaja« in je sabor ne bo nikoli ratificiral, kar je odkrito povedal premierju Golobu.

Kosova ne bo kandidirala za predsednico

Podpredsednica Gibanja Svoboda Marta Kos je v torek sporočila, da odstopa od kandidature za predsednico republike. Kot razlog je v

sporočilu za javnost navedla »spremenjene okoliščine iz osebnih razlogov«. »Verjamem v solidarno Slovenijo, v državo, kjer se ljudje spoštujejo in si zaupajo ter drug drugemu pomagajo; verjamem v državo, ki bi ji rada odgovorno služila in spodbujala te ideale,« je zapisala in dodala, da se bo za te vrednote še naprej borila kot podpredsednica največje vladne stranke. »To ni bila moja zahteva, to je bila njena odločitev,« je v sredo po seji izvršnega odbora stranke, ki se je Kosova ni udeležila, dejal njen predsednik Robert Golob. Novega predsedniškega kandidata ne bodo iskali, najverjetneje pa bodo podprli enega od ostalih kandidatov, je dodal.

Na RTV zbirali denar za gasilce

V dobrodelnem projektu Stopimo skupaj za slovenske gasilce, ki so ga v sodelovanju z Gasilsko zvezo Slovenije pripravili na RTV Slovenija, so zbrali skoraj 830.000 evrov, so sporočili z nacionalne televizije. Kot so poudarili, so v požaru na Krasu, največjem požaru v naravnem okolju v zgodovini Slovenije, edino rešitev in upanje predstavljali poklicni in prostovoljni gasilci, ki se jim za požrtvovalnost lahko zahvalimo s prispevki za nakup opreme.

Slovinci v zamejstvu (866)

Gora umetnosti in zgodovine

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Če si katera gora na Južnem Koroškem zasluži to ime, je to Hemina oziroma Emina gora nad Globasnico v Podjuni. Na njenem vrhu, ki je prava zakladnica keltske, rimske, germanske in slovanske zgodovine – prvi sledovi poselitve segajo 3200 let v preteklost, arheologi pa so od leta 1978 naprej odkrili ostanke šestih cerkva n drugih objektov ter grobove –, poteka že od leta 2000 naprej čezmejno srečanje umetnic in umetnikov z naslovom Trivium – Tri poti – Drei Wege. Njegovi »očetje« so bili glasbenik Janez Gregorič, pokojni pesnik, pisatelj in prevajalec Fabjan Hafner in likovni umetnik Rudi Benetik. Vodenje Triviuma so lani prevzele mlade moči, umetniški

vodja pa ostaja Janez Gregorič. Na letošnjem srečanju na predvečer velikega šmarina, ki je za Globasnico sploh prazničen, je romarska cerkev svete Eme in svete Dorotheje pripravila razstavo del likovne umetnice Ine Loitzl. V glasbenem delu srečanja v cerkvi so sodelovali mladi

Robert Dapunt in koroški prevajalec Dominik Srienec s pesmimi v nemščini, italijanščini in slovenščini.

Pečnikov travnik v Lepeni

Dolina Lepene pri Železni Kapli, v kateri so bili rojeni znani koroški slovenski kulturni ustvarjalci –

V Ankaranu se danes končuje tradicionalna lutkovna in gledališka delavnica, ki jo že več kot štirideset let organizirata Krščanska kulturna zveza in Slovenska prosvetna zveza. V dveh skupinah je letos sodelovalo več kot 180 lutkarjev, gledaliških igralcev in režiserjev.

skladatelj Thomas Zdravja iz Pliberka, violinistka Mira in kitaristka Sara Gregorič ter vibrafonist Emanuel Lipuš. V pesniškem delu sta sodelovala italijanska pesnica

Florjan Lipuš, Valentin Polanšek, Maja Haderlap – in je živa priča razburkane in težke ter dramatične zgodovine Slovencev na Koroškem, bo danes, jutri in v

Udeleženci letošnjega Triviuma na Gori svete Eme. Od leve: Ina Loitzl, Thomas Zdravja, Dominik Srienec, Roberta Dapunt, Mira Gregorič, Sara Gregorič in Emanuel Lipuš. / Foto: Tomaž Verdev/Novice Celovec

nedeljo prizorišče dveh dogodkov. Neumorni raziskovalec in posredovalec zgodovine in sedanjosti lepenske doline Zdravko Haderlap bo skupaj s številnimi sodelavci oba dneva ob 14. uri blizu svoje rojstne Vinklove hiše predstavil operacijo Pečnikov travnik. Poznavalci različnih področij, od literatov,

geografov, meteorologov do raziskovalcev bodo pripovedovali, kaj vse se je spremenilo v naravi, v ozračju, v živalstvu, v krajini, v gorskem kmetijstvu, v našem življenju nasploh. V nedeljo, 4. septembra, med enajsto in pol tretjo uro pa bo v A-Zoni pri Vinkelnu Performance Brunch Strela bije.

Po svetu

Odprto pismo Evropi 2022

V Evropi sta dve Galiciji. Prva je bila do konca leta 1918 del Avstro-Ogrske, danes je večji del v Ukrajini, manjši na Poljskem. Druga je pokrajina na severozahodu Španije (Santiago de Compostela). Kaj imata skupnega?

MIHA NAGLIČ

Ona druga Evropa

Konec avgusta se je zgodil že 26. festival Dnevi poezije in vina, ki ga prireja založba Beletrina. Že nekaj let se začinja z branjem »odprtega pisma Evropi«, vsakič ga napiše drug avtor. Letos ga je napisala in prebrala španska galicijska pesnica in aktivistka Chus Pato (roj. 1955). Preberimo prvi poglavji. Prvo govori o »oni drugi«, vzhodni Evropi. »Meseca avgusta 2009 je letalo, v katerem sem potovala, ob predvideni uri pristalo v Lvivu. Snežno letališče, ki me je zaslepilo s svojo belino. Erin Moure, kanadska pesnica – ki je lepega dne sklenila prevesti eno mojih knjig v angleščino in je sčasoma postala ena mojih najboljših prijateljic – je hotela pokopati materin pepel na pokopališču njene rojstne vasi, Velyki Hrybovychi. Želela sem jo spremljati in si poleg tega ogledati izliv enega izmed rokovov Donave v Črno morje. Odločitev je bila sprejeta in odločitev se je imenovala Ukrajina. Evropa? Da, tudi to je Evropa. Iz Evrope zmeraj odidem. Evropa je tisto ozemlje, ki je v prvi polovici 20. stoletja nemilo izgnalo svoje (odvečno?) prebivalstvo

v Ameriko. Tako se pesnici, ki prebivata na različnih celinah, lahko snideta v Lvivu. Prva, ki prihaja iz Quebeca in me čaka na letališču, po materini strani izvira iz avstro-ogrsko/poljske Galicije – danes ukrajinske – in po očetovi iz španske Galicije. Sama živim v slednji. Trije mojih starih staršev so bili priseljenci na Kubi in v Argentini; eden izmed njih je pokopan v Camagüeyu. Erin in jaz sva istih let, letnik 1955; obe imava prednike, ki so se rodili v prvi ali drugi Galiciji. Sva plod tistega odhajanja in prihajanja, tistih prečkanj Atlantika, znova in znova. Razdalja od Velykih Hrybovychev do Lviva je trideset kilometrov, ki jih premagava v vlaku. Referenčna vas je Bibrka. Iz njene so nacisti kmalu po svojem prihodu poslali 200 Judov v koncentracijsko taborišče Belzec. 13. aprila 1943 so jih 1300 ustrelili na cesti v Volove. Večino ukrajinskih Judov so pobili v jarkih blizu njihovih vasi. Tudi večino galicijskih republikancev so pobili Francovi falangisti v jarkih blizu njihovih vasi. Ljudje radi mislijo, da so območja, od koder prihajajo priseljenci, nerazvita. Ne samo gospodarsko: o njih tudi sodijo, da so izolirana in skoraj zunaj zgodovine. Rada bi pokazala, da je

trpeti zgodovino, biti obravnavan kot cenena izvozna delovna sila, način, kako jo živeti. In rada bi tudi dodala, da so območja, od koder prihajajo družine kot družini teh dveh pesnic – ki se snideta tam, kjer je bila nekoč prestolnica avstro-ogrsko Galicije –, bila in so še vedno v nenehnem stiku z ameriško celino in tudi z evropskimi državami, kamor so se njihovi prebivalci priselili v šestdesetih letih prejšnjega stoletja; tam so tvorili delavstvo, ki je pripomoglo k njihovi obnovi po drugi svetovni vojni.«

Evropa ljudstev

Drugo poglavje govori o »Evropi ljudstev«. »Evropa? Da, Evropa je polna ljudstev. Iz ljudstva nikoli ne odidem. Ljudstvo – človeštvo – je bitje, ki nastane, kot vzniknejo reke. Dvigne se, in ker se dvigne, lahko pade. Je neuničljivo, namreč: lahko je milijonkrat žrtvovano, a nikoli uničeno. Je nepozabno, namreč: živo bitje, ki nas ne potrebuje, da obstane. Nikoli se ne postavlja na stran oblasti, naj bo ta oblast kakršna koli, postavlja se na stran zmožnosti, možnosti, in na to možnost se odziva. Ne meša se s svojimi predstavniki ne s svojimi voditelji, kajti ljudstvo ni predstava, je navzočnost na

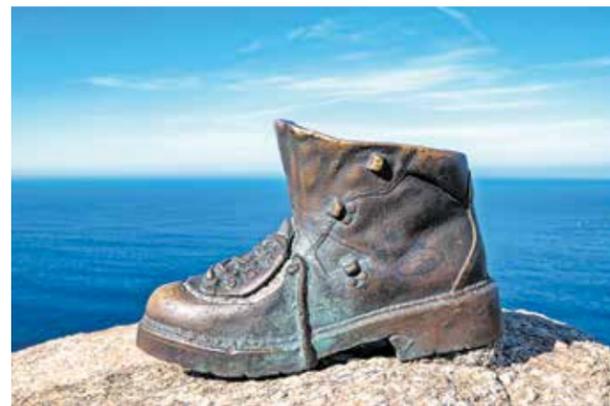
Zemlji. Ljudstvo ima spomin na mnogovrstne vladave, na vsakršne načine proizvodnje, ki so ga prepredli, a njegovo telo je starejše. Je moč, ki strmoglavi sleherni stari režim, in star je sleherni režim. Je dejanje dviganja, vznikanja, petja, poraza ali zmage, a nikoli vladanja. Z vladanjem, s kakršnim koli vladanjem, je nezdružljivo. Ljudstvo je živost, ki se ne meša z državo, ne z nacionalno državo, ne z nikakršno vrsto upravne delitve. Je korenika, ki se razrašča, ne da bi se ozirala na birokratske ovire. Ljudstvo je zmeraj brez papirjev. Ustanove, kakršne koli ustanove, ga ne ganejo, a pozna svojo pravo ceno. Človeštvo je, kaže se, ruši, lahko pade, je sodobno, se pomika naprej.« (Vir: Beletrina, stihoteka.com)

Petstokrat po svetu

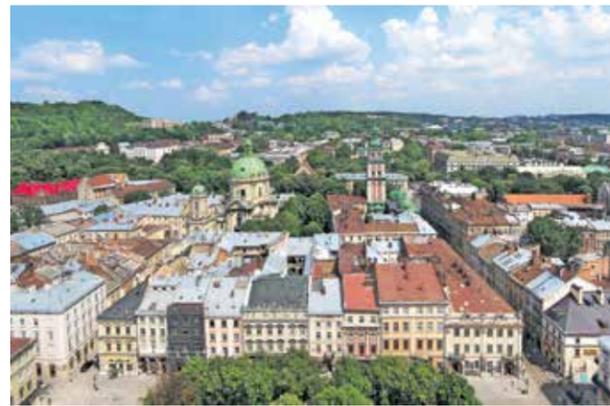
»Začenjamo novo serijo člankov, v kateri se bomo vsak petek razgledali med novjšimi dogajanjimi po svetu ... Ne bomo se ozirali le na politične, ampak tudi na druge dogodke in osebnosti, gospodarske, socialne, kulturne, duhovne, športne ...« Tako sem v začetku februarja 2013 uvedel novo serijo člankov pod skupnim naslovom Po svetu. Tole pa je že pettoto nadaljevanje.

Pogled na galicijsko mesto Biala v letu 1907, ko je bila Galicija še del Avstro-Ogrske, njeno glavno mesto pa je bil Lemberg (zdaj Lviv). / Foto: Wikipedija

Bronzasti čevlji kot spomenik romarjem na rtu Cabo Finisterre v španski pokrajini Galicija. Od tu do Amerike je samo še ocean. / Foto: Wikipedija

Pogled na staro mestno jedro Lvova (Lemberg), nekdanjega glavnega mesta Galicije, zdaj je to ukrajinski Lviv. / Foto: Wikipedija

Nove knjige (648)

Ko oblasti sploh ni

MIHA NAGLIČ

»Ni boljše metafore za jesen, kot so novembrski dnevi v Ljubljani, ko se ves južni del mesta dobesedno utaplja v potokih dežja ob pločnikih, saj kanali vse te vode ne morejo več požreti. Takrat, leta 1951, ko se te zgodbe začinjajo, sem živel v baraki veterinarske bolnice, moji sostanovalci, bilo jih je pet, so bili študentje nekakšne višje veterinarske šole, ki tedaj še ni bila fakulteta. V sobi je bilo na enem koncu šest postelj, na drugem pa miza, kjer smo risali programe, in seveda peč, zraven pa obvezen zaboj s kurjavo. To smo hodili krast v bolnišnično klet, saj redni obrok, ki smo ga dobivali, ni zadostoval niti za dve uri toplote na dan. Moj sosed,

Novogoričan Humar, je bil najbolj težavno bitje na svetu. Drug drugemu sva šla grozno na živce, jaz njemu, ker sem redno pozno ponoči prihajal domov in ga skoraj zmeraj zbudil s svojim kolovratenjem, ki takrat, kadar sem bil nabasan, ni bilo niti malo obzirno, on pa meni, ker je odhajal že navsezgodaj v šolo, vstajal je ob pol sedmih in vsakokrat še v postelji izcuzal dve surovi jajci in tisto cuzanje je bilo za moja občutljiva ušesa tako grozljivo, da sem se takoj povsem razhudil in zaradi mačka tudi trpel neskončne bolečine od skomin. Njegovega cuzanja, ki je trajalo pol primorske zgodovine v novi in stari Jugoslaviji in pod fašizmom, nihče ne bi tako junaško prenašal, kot sem

ga jaz. Nekega večera sem se mu maščeval tako, da sem tedaj, ko se mi je kar dovolj pijanemu ob pomisli na to, kako bo zjutraj cuzal svoje 'jejce', obrnil želodec, vzel njegove čevlje in jih napolnil s svojim kozlanjem. Toda ko sem se zjutraj zbuval in nisem vedel, kaj se je v moji pijanosti dogajalo

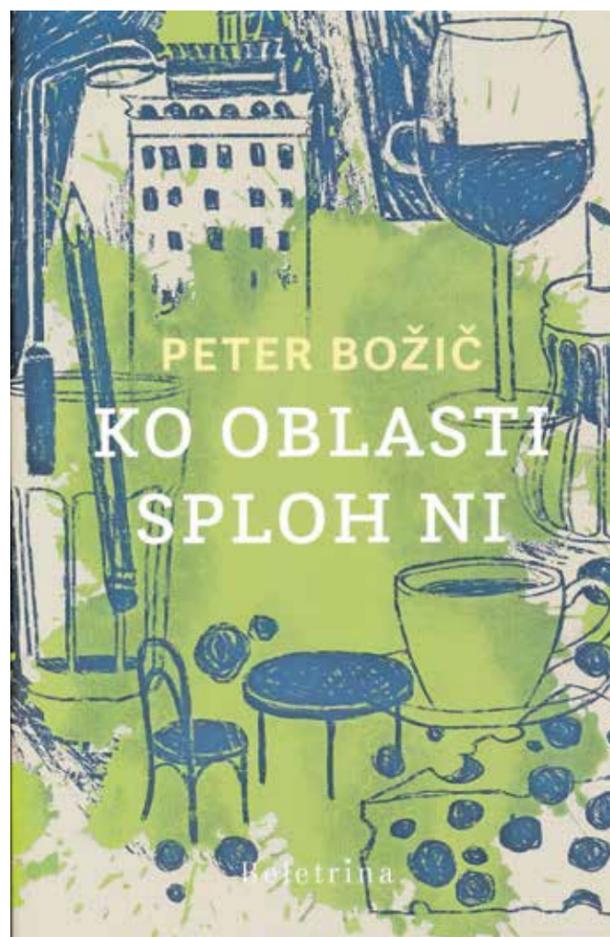
Peter Božič, Ko oblasti sploh ni, Beletrina, Ljubljana, 2022, 150 strani

prejšnji večer, sem se, ko je sosed odšel, vendarle spomnil na čevlje. In ugotovil, da so bili žrtve mojega maščevanja moji lastni čevlji ...« (str. 7–8)

Tako se začinja posmrtno najdeni rokopis pisatelja Petra Božiča (1932–2009). Letos mineva 90 let od

njegovega rojstva, rodil pa se je na Bledu. V nadaljevanju preberemo še celo vrsto sočnih odlomkov, »sočnih« tako v dogodkovnem kot v intelektualnem oziru. »Kako fino je, ko oblasti sploh ni,« zapiše na strani 82. A do tega spoznanja pride šele po številnih konfliktih z oblastjo, pred katero

se avtor in njegova umetniška in bohemska tovarišija zatekajo predvsem v tedanje gostinske lokale, ki so nekakšne oaze relativne svobode. Dobro se mi zdi, da sem avtorja v letih, ko je bilo oblasti že manj, tudi osebno spoznal in nam je o teh rečeh tudi sam kaj malega povedal ...

Pibernikov literarni natečaj

V Mestni knjižnici Kranj so pripravili prvi literarni natečaj Franceta Pibernika z naslovom Samo odločiti se moraš, verzom iz ene njegovih pesmi. Natečaj je namenjen gorenjskim srednješolkam in srednješolcem.

IGOR KAVČIČ

Mestna knjižnica Kranj v spomin na bogato literarno in publicistično delovanje Franceta Pibernika z današnjim dnevom razpisuje natečaj za najboljši esej gorenjskih srednješolcev in srednješolk.

France Pibernik (1928–2021), pesnik, pisatelj, esejist, literarni kritik in zgodovinar, je kot profesor kar 32 let navduševal mlade generacije Gimnazije Kranj za branje in prepoznavanje kvalitetnih literarnih del ter za tehtno razmišljanje in pisanje o njih. V tem času je tudi sam izdal sedem pesniških zbirk, obenem pa je preučeval slovenske zamolčane književnike in zdomsko literaturo. Raziskovalne poti so ga pogosto vodile v knjižnico, s pomočjo knjižničarjev se je poglobljal v skrite zaklade naših zbirk. Mestna občina Kranj ga je leta 2013 imenovala za častnega občana.

»Ideja se je rodila, ko sva z Barbaro Pibernik, hčerko pokojnega Franceta

Pibernika, razmišljali, kako bi v Kranju na najboljši način ohranili trajni spomin na življenje častnega meščana, pesnika, esejista in rednega ter zvestega člana naše knjižnice.« pojasnjuje direktorica kranjske knjižnice Maja Vunšek in dodaja: »Prav srednješolke in srednješolci so se nama zdeli prava ciljna skupina, ki lahko z iskrenim in iskrihim razmišljanjem in pisanjem ohranja najlepši spomin na človeka, ki je svoje profesionalno obdobje posvetil poučevanju slovenskega jezika na kranjski gimnaziji.«

Želja obeh hčerk, tako Barbare kot Marije, je, da ohranjamo spomin na Pibernikovo življenje, zato tudi odločitev, da se natečaj začne danes, 2. septembra, ko bi njun oče praznoval svoj 94. rojstni dan, zaključil pa se bo 3. decembra, ko bi praznoval France Prešeren, ki mu je Pibernik posvetil tudi del svoje raziskovalne poti.

Z natečajem mlade vabijo, da navdih za svoja razmišljanja v eseju najdejo v

vrsticah Pibernikove pesmi v prozi iz zbirke Odzvok, ki je izšla leta 1979, od tod tudi naslov natečaja Samo odločiti se moraš. Kako živa se zdijo pesnikova premišljevanja za današnji čas? Se ve ljaja odločiti, ali ostati ujet sredi praznih prostorov z željo po daljnih krajih, ki so oddaljeni le en korak? Prvi korak ... V knjižnici so pripravili dve kategoriji, in sicer za dijake 1. in 2. letnikov in dijake 3. in 4. letnikov. Prispel eseje bo pregledala tričlanska komisija v sestavi: Jasmin B. Frelih (pisatelj in prevajalec), mag. Metka Lokar (lektorica za slovenski jezik na univerzi v Pekingu) in Franc Sever (slovenist in bibliotekar iz Mestne knjižnice Kranj). Vsa natančna navodila o anonimni oddaji eseja so dostopna na spletni strani Mestne knjižnice Kranj www.mkk.si, kjer je tudi obrazec za oddajo.

Zaključek razpisa bodo decembra v knjižnici zaznamovali s posebnim dogodkom. »Našim uporabnikom bomo v uporabo

Vizualno sporočilo, ki vabi na prvi literarni natečaj Franceta Pibernika / Foto: Arhiv MKK

predali delovno mizo Franceta Pibernika, ki smo jo dobili v dar od njegovih potomk. Isti dan bomo v prostorih knjižnice odprli stekleno ulico portretov slavnih kranjskih literatov in in literatov, kamor se bo kot prvi uvrstil portret Franceta Pibernika,« sporoča Maja Vunšek, razglasitev najboljših esejev pa bo prihodnje leto na kulturni praznik, 8. februarja, ko bodo na slavnostnem dogodku v Mestni knjižnici Kranj podelili tudi nagrade. »Ob tej priložnosti

bomo v knjižnici izdali zvezek najboljših in najbolj zanimivih esejev,« še dodaja sogovornica in pove, da so k sodelovanju nagovorili tudi vse profesorice in profesorje slovenskega jezika na gorenjskih srednjih šolah, jim po pošti poslali dopise, plakate in letake ter jih spodbudili, da pomagajo in mentorirajo tiste dijakinje in dijake, ki bi jih za to posilili.

Maja Vunšek na natečaj gleda z optimizmom: »Osebnostno sem zelo zadovoljna, da delamo nekaj za

mlade in da smo celotno zgodbo zelo smiselno povežali. Simpatična in praktična je rdeča nit, ki povezuje datume. Sovpada z začetkom šolskega leta, z občinskim praznikom in kulturnim praznikom. Mladi pa so vedno ciljna skupina, ki jo najtežje nagovarjamo, zato iskreno upam, da bodo v natečaju prepoznali priložnost za lastni izraz v eseju, ki bo ostal tudi njihova osebna časovna kapsula. In kot pravi Pibernik: ... samo odločiti se moraš.«

Pahorjeva Nekropola v stripu

Pri Mladinski knjigi je izšel roman v stripu Nekropola, ki ga je po znamenitem avtobiografskem romanu Borisa Pahorja ustvaril mladi umetnik Jurij Devetak.

IGOR KAVČIČ

Pri založbi Mladinska knjiga so v zadnjih letih konec avgusta ob osebnem prazniku Borisa Pahorja (1913–2022) predstavljali ponatis katerega od njegovih del oziroma knjižne izdaje, povezane z njegovim življenjem in delom. Tudi tokrat, vendar prvič, odkar intelektualca in pomembnega pričevalca največjih grozot 20. stoletja, predvsem in morda prav zato tudi velikana besede miru, ni več med nami. Na Kontovelu pri Trstu, kjer je preživel visoko starost, je preminul 30. maja letos.

Založba tokrat zaokrožuje opus del Borisa Pahorja s povsem novo izdajo, avtorskim prvencem. Namreč, Pahorjev avtobiografski roman Nekropola ima odslej tudi obliko romana v stripu, in sicer v izvedbi njegovega tržaškega rojaka, mladega stripovskega avtorja Jurija Devetaka. Roman je prvič izšel leta 1967 pri založbi Obzorja, začel pa se

s pisateljevim obiskom spominskega parka ob koncentracijskem taborišču Natzweiler-Struthof, pisec pa v njem nato nadaljuje z opisovanjem svojih doživetij v drugih taboriščih (Dachau, Bergen-Belsen ...), v katera je bil poslan po aretaciji. Po tem, ko so ga odkrili v Franciji in Nemčiji, je roman doživel velik odmev in priznanje v svetu, sčasoma pa tudi doma in v sosednjih državah. Boris Pahor je morda prejel največje priznanje prav od Italijanov, ki so mu za ta roman leta 2008 podelili prestižno nagrado Premio Napoli. Nagrada je predstavljala med drugim tudi simbolno priznanje zločinov, storjenih nad slovenskim prebivalstvom pod italijansko okupacijo.

Črne podobe črnega časa

Pahor je z držo odgovornege intelektualca vedno svaril pred pozabo zgodovine in opozarjal na poskuse kratenja človekovih in narodnih svoboščin in pravic. S svojim

Mladiemu risarju Juriju Devetaku je v stripu uspelo ujeti duha romana Nekropola Borisa Pahorja. / Foto: Igor Kavčič

sporočilom in svarilom pred pojavljanjem novih totalitarizmov je roman Nekropola nagovoril tudi Jurija Devetaka (ki se je – zanimivo – rodil

leta 1997, ko je Nekropola izšla v zbirki Kondor in postala ponovno popularna), ki je predvsem z mojstrsko risbo in prepričljivim nizanem

prizorov v celoti povzel duha dane literarne predloge. Kot je povedal, ga zanimajo zgodovinske teme in kaj je človek zmožen storiti sočloveku. »Nisem videl taborišča v živo, zato sem iskal reference v videih po internetu.« Stvari je poskušal povedati s perspektivo in poudarjanjem detajlov. V Nekropoli pravzaprav ne vemo, kako točno je videti taborišče, bolj so pomembni občutki. »Očarala me je podrobnost opisovanja vsakega posameznega trenutka, ki ga Pahor doživlja v taborišču. Opise sem doživljal s Pahorjevimi očmi – ko sem risal, sem imel občutek, da živim v nekem filmu, ki pa je bil resničen,« je povedal Devetak, ki je knjigo risal približno dve leti.

Že leta 2018 je Borisu Pahorju dal portret, pisatelj pa je bil tudi kasneje seznanjen z nastajanjem stripa. Likovna urednica Tanja Komadina je dejala, da jim je bila na založbi že takoj všeč Devetaka risba. Povabili so avtorja, naj pripravi nekaj skic, da

bodo videli, ali se bo v njih obdržal duh romana. »Devetak je dobro sestavil scenarij, izbral stavke, sestavil pravo zgodbo. V kakšni tehniki izraziti grozo, kakršni smo pričali v Nekropoli? S premišljenimi podobami je risar dosegel praznino, tišino, ki nam onemogoča, da bi zgolj hoteli čez zgodbo.«

Podobe so realistične, črne, kot so črni dogodki, ki jih opisuje roman. Veliko je ptičev, vrane namreč predstavljajo smrt, risar je očel dal le pticam in nacistom, ostalim pa ne. Skrbno izbrano besedilo je zapisano v črkovni vrsti, ki posnema pisalni stroj. Ali kot pravi pisec spremene besede Zdravko Duša: »Gibanje med sencami v risbi daje ton in potegne bistveno rdečo nit skozi strip. Velikokrat je izrečena beseda 'nič', ljudje so bili 'izničeni'.« Seveda pa najbrž ne gre romana vzporejati s stripom, ki je vsekakor samostojno delo, ki na nekoliko drugačen način pripoveduje isto zgodbo.

Zanimivosti

Programira že od otroštva

Na 34. mednarodni računalniški olimpijadi, ki je med 7. in 15. avgustom potekala v Indoneziji, je nekdanji dijak Gimnazije Kranj Benjamin Bajd osvojil zlato medaljo – to je prvo zlato odličje za našo državo, odkar Slovenija sodeluje na mednarodni računalniški olimpijadi.

MATEJA RANT

Zlato medaljo si je Benjamin Bajd prislužil v konkurenci 349 dijakov iz 88 držav, so ob koncu olimpijade sporočili z Zveze za tehnično kulturo Slovenije (ZOTKS), pod okriljem katere je ekipa slovenskih dijakov nastopila na olimpijadi. V tednu olimpijade so imeli mladi programerji s celega sveta dva tekmovalna dneva, kjer so programirali po pet ur. Na koncu sta največ znanja pokazala kitajska programerja, ki sta si delila prvo mesto, med trideset najboljših, ki so osvojili zlato medaljo, pa se je uvrstil tudi Benjamin Bajd. »To je doslej moj največji dosežek, prav tako pa je to prva zlata medalja za Slovenijo na mednarodni olimpijadi,« je pojasnil Bajd, ki se je s programiranjem prvič srečal v petem razredu osnovne šole.

Kot petošolec se je namreč udeležil delavnice videoiger na Osnovni šoli Simona Jenka Kranj. »Programiranje

mi je bilo takoj všeč, že takrat sem se naučil tudi programskega jezika C,« je razložil. V devetem razredu se je preskusil na tekmovanju iz logičnega računalniškega mišljenja Bober, takrat pa je že slišal tudi za tekmovanje iz programiranja in tako se je že kot osnovnošolec udeležil olimpijade iz programiranja in si prislužil bronasto medaljo. Bolj resno je s tem nadaljeval v srednji šoli, saj so uspehi na tekmovanjih in olimpijadah poskrbeli za dodatno motivacijo. Prek ZOTKS se je udeleževal mednarodne in balkanske olimpijade, prek AMC pa srednjeevropske. Pot na mednarodno in balkansko olimpijado vodi z državnega tekmovanja, s katerega se najboljši udeležijo še izbirnega tekmovanja. »ACM pa tekmovanja pripravlja čez celo leto, sledi še izbirno tekmovanje, na koncu pa šteje skupni rezultat, ki najboljšim štirim zagotovi udeležbo na srednjeevropski olimpijadi,« je razložil Bajd in dodal, da mu

Benjamin Bajd z zlato medaljo z olimpijade iz programiranja / Foto: Tina Dokl

ta način veliko bolj ustreza. »Pri tekmovanjih, ki jih organizira ZOTKS, imaš lahko recimo slab dan in že izpadeš.« Določene priprave za letošnjo olimpijado so potekale na Zavodu za računalniško izobraževanje v Ljubljani, a to je bila po besedah

Benamina Bajda zgolj osnova, večino stvari je moral usvojiti povsem sam. Na voljo je imel številne spletne strani z nalogami različnih težavnostnih stopenj. »Če imaš voljo, se vsega lahko naučiš sam,« se skromno nasmehne. Vesel je,

da je tekmovanje letos znova potekalo v živo, tako da je imel spet priložnost potovati ter spoznavati nove kraje in ljudi. »To sem že kar malo pogrešal,« je priznal. Zato v septembru nestrpnost pričakuje tudi izlet v Singapur, kamor so povabili vse

dobitnike zlatih medalj z letošnje mednarodne olimpijade iz programiranja. Tam bi morala namreč potekati lanska olimpijada, kar pa zaradi epidemije covid-19 ni bilo mogoče.

A čeprav ga programiranje tako navdušuje, se ni odločil za študij računalništva, ampak matematike. »Tudi matematiko sem imel zelo rad. Štiri leta sem se ukvarjal predvsem s programiranjem, zdaj pa se bom bolj posvetil še matematiki,« se posmeje. Prepričan je, da bi že v srednji šoli lahko več pozornosti namenili računalništvu. »Zdaj smo ga imeli le v prvem letniku, pa še to smo se ukvarjali zgolj z Wordom in Excelom, kar se mi zdi zapravljanje časa. Vsaj osnov kakšnega programskega jezika bi se lahko naučili.« Sam je skoraj večino prostega časa namenil delu na računalniku. »To mi je v zabavo – če ne bi bilo tako, bi na olimpijadi težko dosegel kaj več kot srebrno medaljo,« je še poudaril.

Uživa v ajdovih žgancih z ocvirki

Energično Margo Tiesinga Nink smo srečali v restavraciji Old Celler Bled, kjer je zaposlena kot natakara. Sprejela nas je s širokim nasmehom. S soprogom Svenom prihajata iz pokrajine Frizija na Nizozemskem, iz kraja Drachten.

ALENKA BRUN

Visoka in nasmejana Nizozemka šteje trideset let. V Slovenijo je pravzaprav sledila leto dni starejšemu soprogu Svenu. »Sven je prišel v Slovenijo zaradi dela. Je vodnik in inštruktor kajnjonina in raftinga,« razloži Margo. Ko je bil star 15 let, nadaljuje, je prišel na prakso prvič, potem pa se je vračal vsako sezono, dokler se v nekem obdobju ni pokazala priložnost, pobral je svoje stvari ter se preselil v Slovenijo. »Takrat še nisva bila par, čeprav sva se poznala že vrsto let. Prihajava namreč iz istega kraja, živiva tri minute narazen, najini starši so najboljši prijatelji, tako da sva v bistvu skupaj odraščala.« Iskrica je pri njima preskočila dvakrat. Po tem, ko se je to zgodilo drugič, sta najprej tri leta in pol vzdrževala razmerje na daljavo, po končanem študiju pa se je Margo odločila, da se preseli v Slovenijo. Sven je takrat živel še na Bledu, sedaj živita v Podnartu.

Kaj pa počne soprogo pozimi, nas je zanimalo. Margo pove, da inštruirala smučanje in deskanje na snegu. Ona pa, ker je študirala neke vrste prostočasni menedžment, odkar je v Sloveniji, dela kot natakara. Sedaj že leto dni in dobre štiri mesece dela v restavraciji Old Celler Bled.

Ker sta s soprogom oba v segmentu turizem – gostinstvo, ju je koronasituacija precej prizadela. Seveda sta razmišljala tudi o tem, da bi se selila nazaj domov, vendar je bilo doma enako. Tudi pri njih so bila zaprtja. Tako sta se odločila, da ostaneta.

Kako pa je dobila delo na Bledu, jo povprašamo.

Spominja se, kako sta v drugem valu razmišljala, da bi za božič nekaj naročila za domov. Tako je Margo brskala po Facebooku in naletela na Old Celler Bled, vendar se ne glede na to, da sta prej stanovala v bližini, restavracije ni spomnila. »Ker so dostavljali, sem si zaželela pico s pršutom, a ker je niso imeli, mi je prijazen moški glas na

Margo Tiesinga Nink / Foto: Alenka Brun

drugi strani telefona predlagal njihovo specialno pico golaž. Najprej sem bila malce skeptična, potem pa sem si rekla: dobro, pa poskusimo. Bila je izjemna. Dostavili so jo še toplo.« Potem sta še naročila pri njih, sploh je Margo navdušil steak. »Pomisli, sem, če bi mogoče poleti potrebovali kakšno

pomoč ... In sem res čez nekaj časa zasledila, da iščejo ljudi, se prijavila, v 14 dneh so me povabili na razgovor in sedaj sem tu. Že takoj, ko sem prišla, sem dobila občutek, da sem doma.«

Margo govori izvrstno angleško, zna nemško, med pogovorom reče tudi kakšno slovensko besedo.

Drugače pri naročilih niti nima problemov, zaplete se mogoče, ko imajo stranke posebne želje. »Takrat jim povem, da sem iz Nizozemske, da govorim zelo malo slovensko. Največkrat odreagirajo presenetljivo prijazno. Zmenimo se v angleščini ali nemščini, če pa še to ne gre, pa prosim kolege,

da mi pomagajo. Trenutno v dopoldanskem času med tednom obiskujem spletne ure slovenščine in moram reči, da kar precej 'odnesem'.« Slovenščina, meni, je težek jezik, saj pri njih ne poznajo ne dvojine niti množine in za nameček niti ne spolov.

S Slovenci ima res dobre izkušnje, še pove. Presenetilo jo je tudi, da se sosedje med seboj dejansko pogovarjajo. »To je bil zame šok. Ker na Nizozemskem, če veš sosedovo ime, je že veliko.« Domotožja nima, všeč ji je naša narava, hrepeni pa po domači hrani. Znamenite surove ribe herringa oziroma slanika niti ne pogreša toliko, resnično pa sire ... »Pa naše prigrizke ... Vem, da imate v Sloveniji izjemno dobre sire, vendar jaz pogrešam prav posebnega: Old Amsterdam,« je nostalgična. Kaj pa najraje je pri nas? Sven najbolj uživa v čevapčičih, sama pa še posebno v ajdovih žgancih. Nasmehne se, ko doda še: »Mit ocvirki.«

Častna občana

Srčno neguje čut za sočloveka

Ivana Šušteršič s Seničice je šele druga ženska z nazivom častna občanka občine Medvode. Prejela ga je za izjemen prispevek k skrbi za najranljivejše člane skupnosti ter v javno potrditev svojega nesebičnega, predanega in strokovnega dela v korist občanov.

MAJA BERTONCELJ

»Počasčena sem, da sem druga ženska z nazivom častna občanka Medvod. Zahvala vsem, ki so mi v tridesetih letih pomagali, da sem lahko naredila to, kar sem. Predvsem bi se rada

zahvalila tistim, ki so prišli do mene in s katerimi smo reševali probleme. Hvaležna sem vsem sodelavcem. Veliko jih je bilo v teh letih. Brez dobre ekipe se ne da narediti veliko. Vesela sem, da delajo naprej. Hvala predlagatelju in komisiji, ki je ugotovila,

da sem zrela za takšno priznanje. Velika hvala mojim domačim, še posebej možu Jožetu – mojemu tajniku, šoferju, nosaču ... Ne nazadnje hvala Bogu, da mi je dal to možnost, da sem lahko danes tukaj.« je povedala Ivana Šušteršič, ki je

priznanje in naziv za častno občanko Medvod prejela na slavnostni seji občinskega v začetku julija.

Prostovoljka več kot trideset let

Svojo pot v prostovoljstvo je začela pred več kot tremi desetletji, ko je kot mati štirih otrok, sicer pravničica po poklicu, izpolnila pogoje za upokojitev in iskala nove obveznosti. Udeležila se je semestra študija dobrodelnosti in odpotovala na tritedensko izobraževanje v Francijo. Že več kot trideset let je sinonim za karitativne dejavnosti v občini Medvode in širše. Leta 1991 je ustanovila Župnijsko karitas Preska, ki je bila prva na današnjem območju občine Medvode. Prav tako je bila pomembna pobudnica za ustanovitev izpostav Karitas v drugih župnijah v občini. Med drugim je bila tudi ustanovna članica slovenskega društva Unicef. Njena želja pomagati drugim se je v vseh teh letih realizirala na različne načine.

S svojim bogatim pravnim znanjem in dolgoletnimi izkušnjami karitativno poslanstvo še vedno uspešno opravlja tudi v okviru Škofijske karitas Ljubljana in Slovenske karitas ter ne le na nivoju Župnijske karitas Preska, ki jo je uspešno vodila vse do leta 2021. Na Slovenski karitas je sodelovala vse od začetka, najprej kot pravna pomoč pri vzpostavljanju delovanja in kasneje pri zagotavljanju komun za zasvojenе. Velja za pionirko na področju brezplačnega pravnega svetovanja ljudem v stiski. Pri svojem delu je strokovno in povezovalno sodelovala s številnimi ustanovami s področja socialnega varstva. Po občini je opaziti tudi sledi njene skrbi za generacijo v tretjem življenjskem obdobju.

Ivano Šušteršič najbolje opisujejo besede: pozitivnost, predanost in sočutje, njeni vrlini pa sta med drugim osebni stik in poslušanje. Celotna Slovenija je že večkrat prepoznala sado-ve njenega dela. Leta 2007

je bila v akciji Ljudje odprtih rok nominirana za dobrotnico leta. Leta 2019 ji je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor podelil najvišjo državno nagrado za izjemne dosežke na področju prostovoljstva, njegove promocije in razvoja. Zelo ljubo ji je priznanje, ki ga je prejela za dolgoletno delo v Karitasu.

Po svojih močeh ostaja aktivna

Če je ob upokojitvi iskala nove izzive, da bi naredila kaj dobrega, je sedaj s prehojeno potjo zadovoljna. »Če kdo pokliče, me vpraša za pomoč, mi zaigra srce in se takoj odzovem. Po svojih močeh in glede na potrebe bom ostala aktivna. Ljudi, ki so potrebni pomoči, je veliko. Ljudje me poznajo po mojih delih. To šteje,« je še dejala Ivana Šušteršič, ki se je rodila pred drugo svetovno vojno v Nišu v Srbiji staršema Slovencema. Čut za sočloveka ji je bil položen v zibelko in ga je vsa leta srčno negovala.

Ivana Šušteršič, častna občanka občine Medvode / Foto: Peter Košenina

V razvoju občine pustil pečat

Dušan Brekič je novi častni občan Občine Medvode. V njenem razvoju je pustil neizbrisen pečat. Družbeno odgovoren je bil že kot najstnik.

MAJA BERTONCELJ

Dušan Brekič je doma v Goričanah. Rodil se je leta 1939 v Dalmaciji, blizu Zadra. Že kot najstnik je bil družbeno odgovoren in se udeležil petih mladinskih delovnih brigad. Šolal se je v Ljubljani, kjer je leta 1963 diplomiral na Ekonomski fakulteti ter kot ekonomist večino delovne dobe

ustanovitvi novih krajevnih skupnosti za predsednika sveta Krajevne skupnosti Vaše - Goričane in kasneje Skupnosti krajevnih skupnosti Medvode. V letih od 1981 do 1985, ko je bil predsednik Izvršnega sveta Občine Ljubljana Šiška, so Medvode dobile novo osnovno šolo, vrtec, zdravstveni dom in še nekaj manjših objektov iz pro-

»Priznanje mi pomeni ogromno, je priznanje tudi vsem tistim, ki so toliko let na raznih področjih nesebično sodelovali z mano. Vodi me želja storiti nekaj dobrega, koristnega. Kolikor mi bo zdravje dopuščalo, bom še naprej aktiven, še posebej v planinstvu, da starejšim pokažem, kaj vse ima Slovenija.«

delal na vodilnih položajih v gospodarstvu in politiki. Kljub odgovornemu poklicnemu delu pa je vedno našel čas tudi za širšo družbeno aktivnost.

V Medvode je prišel leta 1974. Izvoljen je bil za predsednika sveta Krajevne skupnosti Medvode, po

jekta Samoprispevek v Ljubljani. Zgrajena je bila tudi nova policijska postaja. Pri vseh teh investicijah je aktivno sodeloval. Po njegovi zaslugi je kmalu po odprtju gorenjske avtoceste asfaltno prevleko dobila tudi cesta od Medvod do Stanežič. Pomagal je številnim medvoškim

Dušan Brekič, častni občan občine Medvode / Foto: Peter Košenina

podjetnikom in kmetijcem, bil član nadzornega sveta LPP, en mandat pa tudi direktor Tovarne celuloze in papirja Goričane. Po ustanovitvi Občine Medvode je bil izvoljen za člana občinskega sveta ter bil vseskozi

aktiven član sveta in njegovih organov. Med drugim je postal tudi medvoški arbirer v Komisiji za razdelitev premoženja bivših ljubljanskih občin. Sprejet in uveljavljen je bil njegov predlog delitvene bilance, ki je

bil za Medvode najbolj optimalen. Ob zaključku aktivnega dela je bil vodja oddelka za proračun in finance v Občinski upravi Občine Medvode ter zadolžen za razvoj drobnega gospodarstva, kmetijstva in turizma.

Tudi področje prostovoljstva in družbenih dejavnosti dolga desetletja ni ostalo brez njegovega prispevka. Med drugim je bil predsednik DPD Svoboda Medvode, dvajset let predsednik Planinskega društva Medvode, štiri leta načelnik gospodarskega odseka, danes pa je član upravnega odbora. Več kot dvajset let je planinski vodnik z licenco. Dolga leta je bil član organizacijskega odbora priljubljenih Veteranskih smučarskih tekem. Že trinajsto leto vodi tudi planinsko sekcijo v Društvu upokojencev Medvode. Za delo v društvu mu je Mestna zveza upokojencev Ljubljana podelila priznanje odličnosti. Da je njegovo delo na področju planinstva zares uspešno, dokazuje plaketa Občine Medvode, ki jo je planinsko društvo prejelo predvsem za rezultate v času njegovega opravljanja funkcij, in v letu 2021 najvišje priznanje Planinske zveze Slovenije za zasluge v planinstvu – svečano listino.

Jaz, midva in mi

Rodica

MOJCA LOGAR

profesorica geografije in zgodovine

Poletje je vedno prekratko, da bi izpolnila vse želje in pričakovanja. Pred šolo smo se podali vsaj malo v gore. Pridružil se nama je le Rok, izbrali pa smo Rodico, enega od južnih Bohinjskih hribov. Izhodišče je bilo enostavno, z gondolo smo se zapeljali na Vogel, od tam pa proti Rodici. Pot je lepa, razgledna, ni naporna. Ves čas pogleduješ proti Triglavu in kmalu tudi na baško stran, kjer so me najbolj pritegnile Knežke Ravne. Spet ena ideja za kolesarjenje. Tri ure smo hodili do Rodice, od koder je res lep razgled, od

Storžiča in Karavank preko Julijcev do Montaža in Viša.

Kaj običajno delamo na vrhu hriba? Dol sedemo, kaj pojemo, se razgledamo naokrog, poimenujemo gore, ki nam jih nudi razgled, fotografiramo, se vpišemo v vpisno knjigo. Danes vsi lahko fotografiramo s telefonom. In ta telefon je seveda nujna, potreba in prekletstvo hkrati. Recimo, da smo bili na vrhu hriba kake pol ure in opazovala sem planince, ki so bili večinoma tujci. Kar smo bili mi na vrhu, so ljudje gledali v telefon. Danes človek, ko nekam pride, hitro vse fotografira, potem pa vse to takoj objavi na socialnih omrežjih. To je novodobni klepet. Nič osebno, raje po spletu, tudi v gorah, na vrhu hriba. Ta situacija na vrhu hriba me je malo presenetila. V čakalnica ljudje gledajo telefon, na avtobusu tudi,

Danes človek na vrhu hriba večino časa preživi na telefonu.

družina v gostilni se nič več ne pogovarja, vsak gleda svoj telefon, mamice, ki se sprehajajo z vozičkom, ne gledajo svojega dojenčka, gledajo v telefon. Na koncertih in v gledališču nas opozorijo, naj utišamo telefone, gledajo pa jih ljudje ravno tako, tudi v

cerkvi zvonijo telefon in ljudje brskajo po njem. Tako je to danes. Nujno potrebujemo tehniko, hkrati pa nas omreži, zaslepi in zasvoji. Vedno več je otrok z motnjami pozornosti. Dojenčkom že kmalu dajo v roko telefon ali tablico. Nekateri starši so celo ponosni, ker otrok, star leto ali dve, že dobro obvladuje tovrstno tehniko ... Tako se zamoti in umiri. Vse to nam je poznano, da pa je praktično celoten počitek na vrhu hriba namenjen brskanju po telefonu, to sem doživela prvič. V dolino smo sestopili preko Suhe planine in Bukovske doline. Ime pove vse, bukve, bukve, povsod same bukve, ki imajo svoja debela ob stiku z zemljo spodvita. Kakšno moč ima erozija in kako pomembno vlogo imajo drevesa s svojimi koreninami, do jo preprečujejo. Debla so videti kot držalo dežnika. Ujel nas je dež. Moj izkupiček dežja in mokrih čevljev so bili veliki žulji na prstih. En teden sem jih zdravila sama, pa se nikakor niso zacelili. Na koncu sem dobila antibiotike. Greben južnih Bohinjskih hribov bo treba prehoditi do konca. Naslednji cilj bo Črna prst z bohinjske strani in po grebenu do Rodice, potem pa sestop v Grant ali Rut na baški strani. Pa bo spet nekaj novega.

Kritika in jeza

JANEZ LOGAR

zakonski in družinski terapevt

V prejšnjem članku smo pogledali štiri zmaje, ki grozijo zakonskemu/partnerskemu odnosu. Kako ravnati, da ne bo prvega (kritika) zmaja, če pa že pride, kako ga umiriti? Ko začnemo kritizirati moža ali ženo, smo le korak od tega, da smo nespoštljivi. Torej je najprej pravilo, da kljub nestrinjanju ohranimo spoštljiv odnos do človeka, ki ga imamo radi, oz. do človeka, ki smo mu obljubili prisotnost v dobrem in slabem. Ko čutimo, da nas nese v smer nespoštovanja, preden bleknemo prvo grdo besedo, je čas, da se ustavimo. Ljudje rečejo, da naval jeze pride

zelo hitro in se ne morejo kontrolirati. Vprašam jih, kako hitro. Rečejo, od tri do pet sekund. Dobro. To je čas vaše svobodne volje. Ali se ustavimo ali pobežljamo v nori krog jeze in besed. Od tri do pet sekund ni malo časa.

Moramo narediti premor, in če je treba, se umaknimo za nekaj minut. Lahko se domenita za znak ali besedo, ki pove, da sem na meji sramotjenja, npr. dvignete roko ali recite: »Pridem nazaj.« Kar koli se med vama dogaja oziroma kakršenkoli je že vzrok za prepir, ni nikakršnega razloga, da pokažemo svoje najslabše strani. Niti nimamo pravice komurkoli govoriti, da je neumen, grd, nesposoben, debel, počasen, blebetav, nerazgledan, ima takšne ali drugačne telesne obline – še najmanj osebi, ki je rodila najina otroka. Umaknimo se, preden začnemo sramotiti. No, v resnici sramotimo samega sebe, le da se tega ne zavedamo.

V premoru se osredotočimo nase, dajmo pozornost sebi in ozavestimo, da mi mož ali žena le prebujata jezo, ki je v meni že dolgo časa. Dajmo pozornost nase in ne tistemu, na kogar bi radi zlili svojo jezo in v katerega bi zmetali cel kup neprijetnih besed. Zadihajmo in si

dovolimo počivati. Dejstvo, da smo (spet) jezni in besni, samo kaže, da smo v resnici globoko prizadeti. Ko ste sami, ugotovite, kaj vas je v resnici prizadelo. Raziskujte, kaj je pod vašo jezo, kajti v prepirih je pod jezo vedno še nekaj. Običajno nekaj, kar nas boli in si nočemo priznati. Kajti lažje se je jeziti kot pa

Najina ranljivost je pot do najine sreče!

priznati svojo užaljenost, zavrnjenost, priznati bolečino, neslišnost ali osamljenost, ki se občasno priplazi, da o ubijalskih občutkih krivde sploh ne govorimo. Takšni boleči občutki se običajno skrivajo pod jezo, ki privre iz nas v prepiru.

Ko se umirimo, je čas storiti tisto, kar je precej težko. Zavedstvo povečati stik z ljubečo osebo. Kako? Tako da izustimo: »Nekaj ti imam povedati.« Kaj? Ja, te boleče občutke, ki so pod jezo. Temu pravimo ranljivost. To je čarobna formula srečnega zakonskega/partnerskega odnosa. Iskrena ranljivost naju bo povezala. Kako škoda, da mnogi zakonci po letih in letih skupnega zakona ostajajo na odlični tehnični komunikaciji, niso pa sposobni stopiti na skupno točko ranljivosti.

Pot vrnitve po nesreči (2)

MAJA BERTONCELJ

raznolikost in vključevanje

Tudi v času covida-19 je Katja Rakušček ostala športno aktivna in snovala nove cilje. S tekaškimi prijatelji so se bolj usmerili v traile in si za leto 2022 zastavili cilj 100 kilometrov na Vipava trailu. Še 6. februarja so na Vipavskem opravili 54 kilometrov dolg preizkusni trening na trasi.

In potem je prišel 8. februar. Za Katjo in njene bližnje je bil vse prej kot prazničen. Z možem sta ga želela izkoristiti za turno smuko v hribih, na Ratitovcu. Kot običajno sta s seboj vzela tudi psičko Popy pasme Jack Russell terier. Pri spustu je prišlo do nesreče. »Trenutek, ki se ga spomnim še zelo dobro. Bilo je kar pomrzno in sem želela prečiti v bolj mehak sneg na levo, vendar se je pod rahlo napršenim snegom skrivala past v obliki ledene plošče. Odnoslo mi je repe smuči in zdrsel sem po pobočju Razorja. Sledila je »tema«. Ne spomnim se ničesar več, kaj se je dogajalo. Zagotovo me je premetavalo, čelado

mi je odtrgalo z glave, smučiči se niso odpele in predvidevamo, da sem s smučmi na nogah z veliko silo zadela ob skalo ali drevo. Videl me ni nihče. Ko sem se za kratek čas zavedela, so bili ob meni že planinci in mož Matjaž, ki je sicer tudi gorski reševalec. Zagotovo najhujša mora za gorskega reševalca, če mora reševati svojega najbližjega. Zaustavili so mi krvavitev s

prevezo, saj mi je desno nogo dobesedno odtrgalo pod kolonom in je ostala v smučarskem čevlju s smučmi vred. Spominjam se, da mi je mož umirjeno govoril, da bo vse v redu in naj bom mirna, psička pa me je lizala po obrazu. Jaz pa se mu želela dopovedati, da naj mi odpne levi čevelj, saj me je zelo bolel gleženj. Ko sem videla, kako mi desna hlačnica prazno visi,

Ko se je zbudila na intenzivnem oddelku, se je zavedela, da je imela ob vsej nesreči tudi srečo, da je sploh preživela.

/ Foto: Matjaž Rakušček

Katja Rakušček se je nesreča zgodila med turnim smučanjem, v katerem je tako zelo uživala. / Foto: Matjaž Rakušček

sem vedela, da se je zgodilo nekaj hudega. Takrat sem zopet padla v »temo«. Ne spominjam se niti dviga z viltom v helikopter niti urgence oziroma ničesar, kar se je dogajalo z menoj vse do naslednjega dne, ko sem se zbudila na intenzivnem oddelku,« je Katja Rakušček opisala nesrečo.

Poškodbe so bile hude. Amputirana desna golen, zlomljen gleženj na levi

nogi, potrgane ramenske vezi, izpahnjene mezinice, pretres možganov, odrgnine po obrazu in telesu. »Ko sem se zavedela, kaj vse se mi je zgodilo, sem si rekla: 'Katja, nekdo te mora imeti zelo rad, da si še živa, da sta glava in hrbtenica v redu.' Življenje mi je bilo še enkrat podarjeno. Obiskal me je Matjaž, pogovorila sva se in se oba zjokala. Odleglo nama je,« pravi. (Se nadaljuje)

Tunjiške zgodbe (9)

Mickina žegnanjska

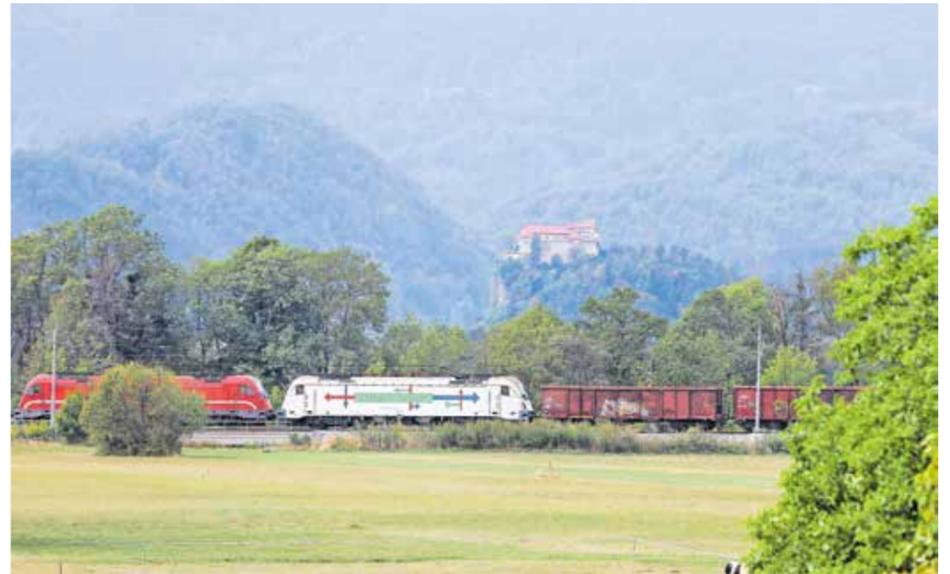
IVAN NOGRAŠEK

Pozno sobotno popoldne je bilo. Pri farni cerkvi je že dolgo pritrkavalo in tudi iz sosednjih cerkva so se slišali glasovi zvonov. Zvonovi so naznanjali nedeljsko žegnanje. Včasih je bil to zelo pomemben praznik in nanj so se ljudje prav posebno pripravljali. Po vsej vasi je prijetno dišalo po cvrtju in potici. Gospodinje so te kale po hiši in pripravljale dobrote za jutrišnji praznik. Otroci so kukali skozi vrata in čakali na tople dobrote. Gospodarji so pospravljali dvorišča in urejali okrog hiš. Z brezovimi metlami so skrbno pometali pred hlevi in pripravljali krmo za živino, za praznični dan. Dekleta so že od petka naprej prale velike »žehte« perila. Pranje je bilo včasih še posebno težko opravilo, strojev za pranje še ni bilo, pralo se je na roke. Dekleta so se kar skušala, kateri bo sveža belina pri nedeljski maši bolj sijala iz čipkarskih bluz. Micka je bila v vasi med brhkejšimi dekleti in snubcev ji ni manjkalo. Kar nekaj fantov se ji je ponujalo, vendar kot je sama dejala, da na pravega še čaka. Fantje pa so se na vso moč trudili za njeno naklonjenost. Mici pa je svoje oči metala za nekom bogatim iz sosednje vasi. Fante, ki so se ponoči smukali pod njenim oknom, je to zelo jezilo. Tudi Mici je že v petek pred

žegnanjsko nedeljo pobrala cunjje od vse družine in jih ločeno namočila »ta bele« v enega in pisane v drug škaf, da bi se čez noč dobro omočile. Tudi svoje hlače, no takrat so bile to še v rednici hlače, in ne krpice, kakršne danes nosijo dekleta, je sramežljivo dala prav na dno škafa, k »ta belim« cunjjam. Takrat ženske te svoje opravne niso rade preveč očem izpostavljale, imele pa so jih komaj ene za taboljši in ene za vsak dan. Naslednji dan je bilo treba »žento« še skuhati. To je Mici opravila v velikem loncu na štedilniku. Ko so bile cunjje prekuhanne, jih je bilo treba še dobro premencati. Še posebej se je potrudila pri svojih hlačah, saj bodo za k maši v nedeljo. Cunjje je zdevala nazaj v škaf, na glavo si je položila svitek in si zavihetela škaf na glavo ter odšla proti potoku. Ob vodi je vse cunjje obtokla na perivniku in jih v tekoči vodi dobro izprala. Bilo je že po kosilu, ko je Mici obešala perilo doma na ganku, da se do jutra posuši. Svoje spodnjice je obesila tako, da je grozdje, ki se je prepletalo po lesu, zakrivalo nepotrebne poglede nanje. Rahel vetrič je sušil Mickine hlače v sobotnem večeru. Luna je obsijala lesen gank. Fante je kar potegnilo na vas. Tudi pod Mickinim oknom je tisti večer šumelo in škreblijalo. Nekdo jo je pozno v noč klical in upal, da mu bo odprla okno. Moledoval je in

trkal po šipi, Mici pa nič, čakala je na pravega. Pošteno so psi po vasi lajali, zaklel je: »Prekleta Mici!« in jezen odšel. Zdelo se mu je, da jo je slišal hihitati se v kamri. Vedel je, da je Mici budna in da ga je slišala. Ah, vse je šlo po zlu! Vasovalec je togoten zavil okrog hiše, da bi jo ubral proti domu. Pogled pa mu je obstal na ganku, kjer se je sušila Mickina bela »žehta«. Šinilo mu je v glavo, da se tam suši kaj Mickinega. Previdno se je povzpел po škripajočih stopnicah in kmalu za grozdem našel, kar je iskal. Jezen, ker je spet dobil košarico, je sklenil maščevanje. Mickine bele pumparice je položil na deske, odpel svoje hlače in se nanje podelal. Jej, jej in glej, Mickine »gate« so na mah dobile čuden vonj in barvo. Usta so se mu takoj razleza v širok nasmeh. Previdno je močno smrdečo stvar zopet obesil nazaj na vrvi, si popravil svoje hlače in jo mahnil proti domu. Vso pot je žvižgal in premišljeval, kakšen bo Mickin obraz, ko bo zjutraj prišla do vrvi po svoje hlače. Na žegnanjsko, pri maši, se je fant muzal in premišljeval, ali je Micka danes sploh v hlačah ali ne. Pogledoval je proti njej. Ljudje pa so si mislili, poglej ga, fanta, kako gleda za njo. Sama pa je dobro vedela, komu se sinoči ni oglašila in kdo ji je naredil to sramoto. Pa tega še do danes ni nikomur povedala.

Vaš razgled

V preteklosti so slikarji precejšen del svojega časa porabili za ovekovečenje trenutkov in pogledov na naravne čudovitosti, dandanes pa moderna tehnologija večkrat prehititi čas. Fotografiji tako lahko s pomočjo znanosti in tehnike ujamejo trenutke gibanja in jih sprebrneje v statične. N. T. / Foto: Tina Dokl

Poletje se počasi preobrača v jesen in ponekod je drevje že dobilo značilne rumeno-oranžne odtenke, vendar misel na vroče poletne dni vseeno ostaja. Mladi fantje so se z vročino spopadali na že preverjene načine ohlavitve – s plavanjem in skoki v hladno vodo. N. T. / Foto: Tina Dokl

Gorenjski priimki

Hudolin, mršav priimek, 1. del

TINO MAMIĆ

Gre za enega najstarejših slovenskih, pa tudi svetovnih priimkov, saj izvira iz lastnosti, ki spremlja človeštvo že vse od začetkov zgodovine naprej. Od Adama in Eve naprej. Nastal je iz besede hud, razlaga jezikoslovec Janez Keber. Ker na svetu ni nobenega človeka, ki se ni še nikoli razhudil, je družina »hudih«

priimkov dokaj velika. Hudej, Hudar, Hudež, Hudelja, Hudnik, Hudolist, Hudomalj...

A hud nima samo enega pomena. Beseda je v stari slovanščini pomenila nekaj drugega. Etimolog in jezikoslovec dr. Marko Snoj pravi, da je prvotni pomen pridevnika »slab, slaboten, suh«. Jezikoslovec dr. Pavle Merku pa dodaja še pomen »mršav«.

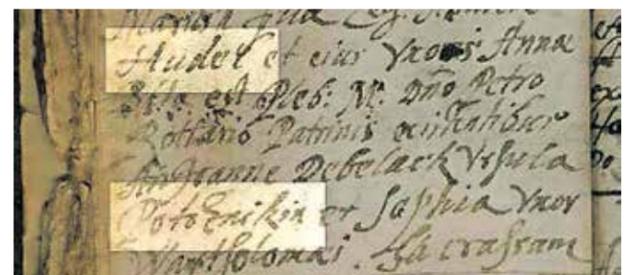
Iz te besede je nastalo tudi ogromno imen krajev, saj je huda zemlja pomenila manj rodovitno zemljo. Snój navaja zanimive prve omembe »hudih« krajev: Hudo pri Novem mestu (1428 in 1433), Hudo pri Trziču (ok. 1400, zapisano Chudein), Huje pri Kranju (1306, zapisano Chui-cah, 1308 zapisano Chvyach).

Prvi Hudalin je bil torej suhljat ali suh človek, mogoče tudi višje postave. Ali

pa je to bil hud človek, ki se je hudo razjezil. Velikokrat ali samo včasih? Tega pa ne moremo ugotoviti. Ker gre za vzdevek, je lahko nekdo bil v očeh ljudi hud samo zato, ker so se ga denimo otroci bali zaradi videza ali hiše v kaki grapi. V resnici pa je lahko to bil zelo dobrodušen človek.

Kakorkoli že, ker je priimek nastal pred več kot 500 leti, današnji potomci Hudalina s svojim prednikom nimajo nobene skupne lastnosti več. Geni so se že tako pomešali, da je podobnost v značaju povsem naključna. Priimki imajo danes samo še razločevalni pomen, ne pa vsebinskega.

Na Gorenjskem najdemo v župniji Selca priimek Hudel. Za ženske se je priimek včasih zapisoval s končnico -IN. Peterle za moškega,

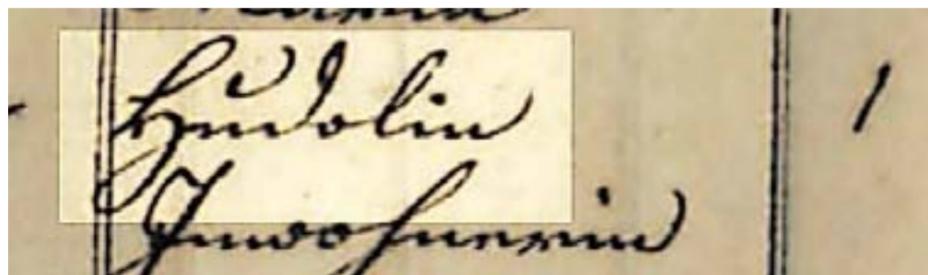

Vpis priimka Hudel leta 1624 v Selcih. Gre za krst Maruše Hudel, hčere Andreja in Ane. Botra je bila Ursula Potočnik, zapisana kot Ursula Potoznikin. Knjiga je iz Nadškofijskega arhiva Ljubljana (K Selca 1622–1648, zv. 1, str. 60).

Peterlin za žensko. Potočnik za moškega, Potočnikin za žensko. Obstaja torej možnost, da je Hudelin različica priimka Hudel ali Hudelj, ki je nastal z dodatnim ženskim obrazilom.

Zanimivo razlago pa ima jezikoslovec dr. Silvo Torkar. Trdi, da je priimek nastal iz Hadalina, ki ga najdemo na Tolminskem. V svoji knjigi Zgodovinska antroponimija in toponimija vzhodne Tolminske (ZRC SAZU 2020) našteva Haladine že vse od leta 1515 naprej: »V Zakrižu

Mathia Coladin, prav tam 1523 Miche des Mathia Khaladin sun, 1515 v Labinjah Gregor Kaladin, 1523 pa prav tam Andre des Gregor Khaladin brueder, 1550 v Cerknem Petter Halladintschitsch, 1591 v Kojci Matia Caladin, Martin Caladin, v Zakrižu Paule Caladin in v Novakih Petri Chaladin«. Torkar pravi, da so Hadalini ob prehodu s Tolminskega skozi Davčo na Gorenjsko postali Hudolini. Za nastanek priimka Hadalin pa pravi, da je nejasnega izvora.

Lep zapis v nemški gotici iz leta 1830: Marija Hudolin. Mrliška knjiga je iz Nadškofijskega arhiva Ljubljana (M 1784–1853 Zali Log, zv. 2, str. 80).

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)
Previdno kot po jajcih stopajte po partnerskih in prijateljskih odnosih. Če boste neprevidni, se lahko pripetijo neljubi in neprijetni dogodki, ki imajo lahko za vas daljnosežne posledice. Hitite počasi in ne prehitujte preveč.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Če ste samski, se ozrite okoli sebe za sorodno dušo. Prav tako se bo zdramila ustvarjalna žilica, ki je v poletni vročini energetsko kar zastala. Pri vsem skupaj pa ne pozabite na zabavo in čas zase. Označite si ga v koledarju!

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
Hm merjenje moči ali merjenje egov v družinskem okolju nikoli ne prinese ničesar dobrega, torej se mu v velikem loku izognite. Če nekomu vaša dejanja ne bodo po volji, je to njihov problem, ne vaš. Vi ravnajte po svoji vesti!

Rak (22. 6.–22. 7.)
Če imate že nekaj časa pripravljene načrte za nekaj novega ali se poigravate z mislijo, da bi nekaj v svojem življenju spremenili, je zdaj pravi čas, da se lotite tega podviga. Če ne drugega, lahko spremenite vsaj tiste zastale miselne vzorce, ki vam jemljejo energijo.

Lev (23. 7.–23. 8.)
Če ste nezadovoljni s svojim trenutnim finančnim položajem, je zdaj pravi čas za vas, da se lotite nečesa novega, če ne drugega, da vsaj začnete razmišljati v novi smeri in kako do spremembe priti oziroma jo izvesti. Presenečenje.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Službene obveznosti vam bodo vzele več časa, kot ste mislili v tem še počitniškem času. To sicer ne bo dolgega veka, toda malce vas bo obremenilo. Vseeno ne pozabite na svoje sanje, manifestirajte jih v mislih in jih kot željo pošljite v vesolje.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
Neka stara navada, odpravi katere ste v zadnjem obdobju posvetili veliko časa, se vam zna izmuzniti izpod vajeti in vam malce ponagajati. Bodite previdni v prihodnjih dneh, saj ste veliko energije posvetili spremembam in bi bilo škoda zapraviti pridobljeno.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)
Napeti in nezadovoljni ste zaradi nečesa. Ustavite se, premislite in odstranite zastarele miselnosti in ovire v glavi, ki vam ne dovolijo globokega dihanja in svobodnega ustvarjanja. Premislite, kaj morate odstraniti iz svoje glave ali okoliče, da boste polno zaživel.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
Naenkrat se vam bo vse usulo na glavo. Prijatelji vas bodo vabili v svoj krog, poslovno se vam bodo ponudile priložnosti, pa tudi boljše polovica si vas bo zaželela. To so samo dobre stvari, toda treba jih bo dobro organizirati.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
Če se boste počutili kot mokra, umazana in zdelana cunjica, se zavedajte, da je to samo začasno in da se bo kmalu vse obrnilo. Postavili ste si visoke cilje, ki se vam bodo zazdeli nedosegljivi. Ne dovolite mislim, da vas s pomočjo ega povozijo.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
Naenkrat boste začutili, da ste obstali na mrtvi točki, in zaželeli si boste potovanja. Začnite načrtovati to potovanje, če pa lahko takoj vse skupaj izpustite iz rok in odpotujete takoj – še toliko bolje. Za nič vam ne bo žal. Samo odločno.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
Še vedno si niste opomogli v taki meri, za katero veste, da bi jo morali doseči. Če razmišljate o terapeutu, ki bi vam prišlo na pomoč v izgradnji novega »jaza«, ga poiščite zdaj, saj boste kmalu naleteli na pravo osebo. Veseli boste.

TA JE DOBRA

Napredovanje na policiji

Policist dela izpite za napredovanje.
»Kandidat, koliko je 6 x 7?«
»Petindvajset.«
Kandidat pade, v zapisniku piše: Kandidat nima pojma. Kandidat opravlja izpit drugič. Vprašanje je enako, policistov odgovor pa »Osemintrideset.«
V zapisniku piše: Kandidatovo znanje neustrezno, vendar vidno napreduje.
Policist pride na izpit še tretjič. Spet enako vprašanje. Policist odgovori: »Dvainštirideset.«
V zapisniku piše: Kandidat uspešno opravil preizkus; preveriti, od kod mu podatek.

Rože in jabolka

Mlada zdravnik in mizar sta bila zaljubljena v isto dekle. Zdravnik ji je vsak dan nosil rože, mizar pa jabolka. Dekletu je pozornost godila. Ampak rože so običajna pozornost, ni pa ji bilo jasno, kako je z jabolki. Zato je nekega dne vprašala mizarja: »Zakaj mi vsak dan prineseš jabolko?« Mizar odgovori: »Zato, ker eno jabolko na dan odnese zdravnika stran.«

Voda na ladji

»Kapitan! Kapitan!« preplašeno kriči mornar: »Pod krovom je luknja, skozi katero prodira voda v ladjo!«
»Ne deri se tako! Raje pojdi in izvrtaj še eno luknjo, da bo voda lahko odtekala!«

Pajek

Je rekel Mario: »Da štoklja prinese otroka, bi človek še neko razumel, ampak kako pajek odnese avto, to pa... halooo!«

LAŽJI SUDOKU

9	5			4	6	8	
		8	5			1	
4		9	2			5	
3			5		7	6	
	1	3		7	9		
	9	5	6			3	
	6		7	3		4	
5				1	2		
8		2	6			7	9

Rešitev:

6	7	9	8	2	5	1	4
9	2	6	4	1	7	8	3
7	8	5	7	2	6	9	1
6	1	8	2	9	7	5	4
5	7	6	9	8	1	2	3
2	9	4	6	5	1	7	8
7	5	1	2	6	9	8	3
1	8	9	6	4	5	7	2
4	6	5	7	1	2	8	3
8	2	9	1	7	5	3	6

TEŽJI SUDOKU

2				4	5		3	
	5		9					
		8					5	4
8				1		2	6	
	2						7	
	1	5		3				8
9	7					1		
					9		2	
	6		4	5				

Rešitev:

6	8	2	9	7	5	1	4
9	2	6	4	1	7	8	3
7	8	5	7	2	6	9	1
6	1	8	2	9	7	5	4
5	7	6	9	8	1	2	3
2	9	4	6	5	1	7	8
7	5	1	2	6	9	8	3
1	8	9	6	4	5	7	2
4	6	5	7	1	2	8	3
8	2	9	1	7	5	3	6

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišete števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

Obnovili streho na koči

Streha Krekove kočice na Ratitovcu je dobila novo kritino in izolacijo, na sanacijo pa čaka okvarjena tovarna žičnica.

ANA ŠUBIC

Ratitovec – Planinsko društvo (PD) za Selško dolino Železniki je prenovilo streho na Krekovi koči na Ratitovcu. Del strehe je bil namreč zelo dotrajan, zato je bila prenova nujna. Na celotni strehi so leseno kritino zamenjali s kovinsko in izvedli izolacijo. »Material smo kupili že lani, dela pa so izvajalci opravili julija letos,« je o energetski sanaciji Krekove kočice pojasnil predsednik PD Lojze Lotrič in dodal, da bodo predvidoma konec septembra zamenjali še kritino na poslopju zgornje postaje tovarne žičnice. Celotna investicija naj bi stala 120 tisoč evrov, od tega jim je uspelo pridobiti okoli 50 tisoč evrov sofinanciranja s strani gospodarskega ministrstva in Evropskega sklada za regionalni razvoj, preostalo pa bo zagotovilo društvo.

Investicija bo po besedah Lotriča prispevala k prihranku pri ogrevanju kočice, njene stene pa so izolirali že med

Dotrajane skodle na Krekovi koči je zamenjala kovinska kritina. / Foto: Planinsko društvo za Selško dolino

obnovo pred približno dvajsetimi leti. Ob sanaciji strehe so uredili tudi nov strelvod in obnovili žlebove, po katerih teče deževnica do rezervoarja. Prav tako pričakuje, da bo manj stroškov za vodne filtre, saj so se prej mašili zaradi odpadlih delov starih skodel.

Te dni jih čaka še zamenjava nosilne vrvi tovarne žičnice, saj se je prejšnja zaradi dotrajanosti strgala. Prihodnje leto večjih investicij ne načrtujejo, v letu 2024 pa se bodo verjetno lotili še posodobitve žičnice in

pridobitve uporabnega dovoljenja zanjo.

Z obiskom so na Ratitovcu v tej poletni sezoni zelo zadovoljni. Kot kaže po dobrih treh mesecih, bo verjetno rekord. Že med tednom je veliko pohodnikov, največ pa jih je bilo drugo nedeljo v avgustu in na Jakobovo nedeljo konec julija, ko so imeli tradicionalno prireditev Ratitovec raja. »Obakrat je bilo zagotovo po tisoč pohodnikov,« je ocenil Lotrič, ki opaža, da jih je veliko tudi iz bolj oddaljenih krajev. Marsikoga

pritegnejo tudi flancati, po katerih slovijo na Ratitovcu. K dobremu obisku je brez dvoma prispevalo lepo vreme, po drugi strani pa so se tudi v Krekovi koči soočili s pomanjkanjem vode. »Pripravljali smo se že, da bo voda treba voziti, a je do sedaj še ni bilo treba,« je razložil Lotrič in dodal, da varčujejo z vodo, predvsem pri uporabi stranišč. Dostop do njih ni več prost, pač pa morajo pohodniki prevzeti ključ, pri čemer vsakega opozorijo na varčno rabo vode.

Bosonogi drugič okoli jezera

Drugega pohoda bosonogih okoli Blejskega jezera se je udeležilo devetinsedemdeset pohodnikov. Za Bled so se odločili, ker je zibelka bosonoge hoje, njen »oče« pa je bil Arnold Rikli.

JANEZ KUCHAR

Bled – Sekcija Bosonogi v Prostovoljnem gasilskem društvu Gozd, ki jo vodi Pavel Žvelc, je zadnje avgustovsko soboto v oblačnem in rahlo deževnem vremenu uspešno organizirala drugi Pohod bosonogih okoli Blejskega jezera. Šestkilometrski pohod se je udeležilo 79 bosonogih pohodnikov, med pohodom pa so nosili tudi slovensko zastavo. Dan so končali na družabnem srečanju v Planinskem domu Milana Šinkovca v Podborštu pri Komendi.

Za Bled so se odločili, ker je zibelka bosonoge hoje, njen oče pa je bil Arnold Rikli. Znal je ceniti bosonogo hojo iz zdravilnih in terapevtskih razlogov, in ne samo zaradi pomanjkanja materialnih dobrin in s tem tudi čevljev. Stik noge z zemljo ima namreč terapevtski učinek na celo telo. »Z bosonogo si naredimo uslugo, ker si izboljšamo moč v nogah, krepimo kosti, izboljšamo držo hrbtenice, pospešimo pretok krvi v telesu, omogočamo boljše ravnotežje s tem, ko absorbiramo zemljino subtilno energijo, skratka izboljšamo

celoten imunski sistem. Bosonogi stik s tlemi ima pozitiven vpliv na zdravje prav zaradi stika golega podplata s tlemi,« so prepričani bosonogi.

Pohodnikom je v imenu organizatorja sekcije Bosonogi izrekel dobrodošlico Pavel Žvelc in jim zaželel, da bi v prijateljski družbi na poti okoli jezera uživali in se vrnili brez poškodb. Zaradi rahlo razmočene poti je bil pohod okoli jezera veliko prijetnejši. Žvelc je tudi predstavil pionirsko delo Arnolda Riklija, pionirja blejskega zdraviliškega

turizma. Bosonogim je predlagal hoditi po travniku z jutranjo roso, uživati lahke obroke, plavati, se sončiti in veliko hoditi bos. Njegove metode držijo še danes.

Najmlajši udeleženec pohoda je bil 13-letni Jošt Hribar iz Kamnika, najstarejša pohodnica 83-letna Jožica Klemenc iz Laniš, najstarejši pohodnik pa 84-letni Janez Klemenc, tudi iz Laniš. Sklenili so, da se prihodnje leto v avgustu zopet snidejo na Bledu, pred tem pa bodo v juniju organizirali osmi pohod na Vovar v vasi Gozd nad Kamnikom.

Bosonogi so se z veliko dobre volje kljub slabi vremenski napovedi podali na pot okoli Blejskega jezera. / Foto: Janez Kuchar

Tokrat talili na Soriški planini

Taljenja železove rude po starem, ki je letos potekalo na Soriški planini, sta se lotili dve ekipi.

ANA ŠUBIC

Soriška planina – Ekipa Štalca iz Muzejskega društva Železniki se je minulo soboto znova lotila starodobnega taljenja, tokrat prvič na Sori-

kilograma težkega ploščatega volka, ki pa je razpadel v več delov. Takšen volk je bil po besedah Bogataja rezultat tokratnega poskusa, pri katerem so povečali vpihovanje zraka v glineno

Obiskovalci so si z zanimanjem ogledali tudi kovanje žarečega »volka«. / Foto: Simon Benedičič

ški planini. »Da bi popestrili dogajanje, smo zraven povabili skupine, s katerimi smo pred leti talili skupaj na Fužinarskih dnevih v Bohinju. Vabilu sta se odzvala Fužinarski ceh Škofja Loka in Kovaštvo Kruška iz Kočevja s svojimi bogatimi izkušnjami taljenja in kovanja,« je pojasnil Andrej Bogataj iz ekipe Štalca.

Taljenja po starem sta se tako lotili dve ekipi. Škofjeloška je po štirih urah iz 13,8 kilograma železove rude pridobila 2,2-kilogramskega »volka« (zmes železa, žindre in oglja), ekipa Štalca pa je iz 23,4 kilograma rude dobila 2,6

peč, poleg tega pa so pri vsipanju vanjo povečali količino rude, tako da je bila enaka količina oglja. »Rezultati taljenja so bili zelo uspešni, predvsem pa poučni. Spremembo določenih parametrov smo dokazali, da to pomembno vpliva na uspešen rezultat taljenja,« je ugotavljal Bogataj.

Dogajanje je obogatil še kovač Timotej Kruška, ki je iz četrtnice volka, ki ga je ekipa Štalca stalila maja letos v Tržiču, skoval tulasto sekiro, orožje in orodje iz železne dobe. Poleg tega so si obiskovalci lahko ogledali še razstavo nožev in rezultate preteklih taljenj.

Pozdrav jeseni z gorenjskimi nageljni

ALEŠ SENOŽETNIK

Cerklje – Ta konec tedna v Cerkljah poteka Pozdrav jeseni z gorenjskimi nageljni, ki ga kot uvod v praznovanje občinskega praznika konec meseca pripravljata Zavod za turizem Cerklje in Občina Cerklje. Dogajanje se začne danes z razstavo ročnih in likovnih del cerkljanskega društva upokojencev na vrtu Hribarjeve vile, zvečer pa bo na prireditvenem prostoru v Dvorjahu nastop skupine Posebni gostje, sledili bodo Vili Resnik ter Miran Rudan

in Design. Najbolj pestro bo sobotno dogajanje, ko bodo med drugim pripravili predstavo za otroke, popoldne bo potekal folklorni festival, sledila pa bo gasilska parada in proslava ob 130-letnici PGD Cerklje. Večer bodo zaokrožili člani skupine Veseli svatje. Dogajanje bodo sklenili v nedeljo z razstavo čipk in prikazom umetnosti klekljanja v Petrovčevi hiši, zvečer pa bo sledil nastop skupine Mambo Kings. Podrobnejši potek dogajanja je objavljen na spletni strani Občine Cerklje.

Srečanje borcev na Puču

Martinj Vrh – Združenje borcev za vrednote NOB Škofja Loka vabi jutri, v soboto, ob 11. uri na Puč (pri Potočnikovih) v Martinj Vrh na tradicionalno srečanje borcev gorenjskih partizanskih enot ter članov in prijateljev združenja borcev. Slavnostni govornik bo železnikarski župan Anton Luznar.

KINO SPORED

CINEPLEX, KRANJ

Sobota, 3. 9.
14.00, 16.00, 18.00, 20.00
GAJIN SVET 2
20.50 ZVER
19.00, 21.00 PRVIČ RESNIČNO SREČANA
13.30, 14.40, 15.40, 17.30
DC LIGA SUPER LJUBLJENČKOV, sinhro.
19.45 HITER KOT STREL
13.40, 14.20, 15.30, 16.20, 18.20
MINIONI: GRUJEV VZPON, sinhro.
17.00 MINIONI: GRUJEV VZPON, 3D,
sinhro.
17.50 ELVIS
20.30 TOP GUN: MAVERICK

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 2. 9.
18.00 GAJIN SVET 2
20.15 POSREDNIK
Sobota, 3. 9.
18.00 MINIONI: GRUJEV VZPON, 3D,
sinhro.
20.15 PLESNA TERAPIJA
Nedelja, 4. 9.
18.00 MINIONI: GRUJEV VZPON, sinhro.
Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

Nagrajenci križanke **AMD ZVEZDA – GHD LUČINE**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 5. 8. 2022, so: **Silva ŠTIH** iz Poljan, **Janez STREL** iz Žirov in **Vili OSTERMAN** iz Stare Cerkev, ki prejmejo reklamno majico Gorsko histrostne preizkušnje Lučine. Nagrajenci nagrade dobijo po pošti. Čestitamo!

Nagrajenci križanke **Športno rekreativnega kluba Zmagovalci** z geslom VESELA KOŠARKA JAKA BLAŽIČ, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 19. avgusta 2022, so: **Blaž Bunič** iz Kranja, ki prejme 1. nagrado (3 mesece brezplačnih treningov), **Zlato Držanič** iz Kranja, ki prejme 2. nagrado (Veseli paket - Vesele košarke Jaka Blažič) in **Bojan Maček** iz Šenčurja, ki prejme 3. nagrado (majica Vesela košarka Jaka Blažič). Nagrajencem čestitamo.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, Ta: 04 531 52 49, 041 855 630

TRST: 11. 10., **PLANINSKI IZLET V LIKO, SEVERNI VELEBIT IN JADRANSKO OBALO**: 24.–26. 9., **RADENCI**: 18.–25. 9., **MORAVSKE TOPLICE**: 18.–25. 9., **ŠMARJEŠKE TOPLICE**: 2.–7. 10., **DOLENJSKE TOPLICE**: 9.–14. 10., **STRUNJAN**: 20.–25. 10., 25.–30. 11., 30. 11.–5. 12., **BERNARDIN**: 13.–17. 11., **MADŽARSKE TOPLICE**: 2.–6. 10., **BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI**: 5.–12. 10., 22.–29. 10., 24.–31. 10., **BANJA VRUČICA S SARAJEVOM**: 28.–31. 10., **MANDARINE**: 8.–10. 10., **POTEPANJE PO BOSNI**: 15.–19. 10., **MEDŽUGORJE**: 15.–17. 10., **BANJA KULAŠI**: 2.–12. 11., **MORJE**: LASTOVO, OREBIČ. www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

UF Podcast – dogodek z gosti

Kranj – V soboto, 3. septembra, bo od 18. ure v Kranjski pivovarni in pivnici (Jelenčeva 1, Kranj) potekal prvi UF Podcast dogodek. Ob ritmihi dobre glasbe, hrane in pijače bo potekalo srečanje s številnimi gosti znanega podcasta, katerega gostitelj je Rok Kadoič.

IZLETI

Juliana trail Bovec–Log pod Mangartom

Šenčur – Turistično društvo Šenčur vabi v soboto, 10. septembra, na pohod po 14. etapi Juliane trail Bovec–Log pod Mangartom: Bovec–Kluže–Možnica–Log Pod Mangartom. Skupne zmerne hoje bo dobre štiri ure. Prijave do četrтка, 8. septembra, zbira Franci Erzin, tel. 041 875 812.

Upokojenski izlet v Krško

Šenčur – Društvo upokojencev Šenčur v petek, 16. septembra, vabi na izlet v Krško, Brestanico in Veselo Goro. Prijave zbirajo do torka, 13. septembra, oziroma do zasedbe mest v avtobusu, poverjeniki ali na tel. 064 117 135.

Peš na Šenturško goro

Cerklje – Društvo upokojencev Cerklje v torek, 6. septembra, vabi člane na pohodniški izlet, ki bo na relaciji Cerklje–Poženik–Šenturška gora. Zbirno mesto je ob 8. uri pred AMD Cerklje. V primeru slabega vremena bo pohod prestavljen na četrtek, 8. septembra.

Na Krofičko

Kranj – Planinsko društvo Kranj vabi v soboto, 10. septembra, na pohod na Krofičko. Tura je zahtevna, odhod z osebni avtomobili pa bo izpred Mercator Centra Primskovo v Kranju ob 6.30. Prijave dajeta in informacije do 7. septembra zbirata vodnika Sebastjan Potočnik in Klemen Ručigaj: sebastjan.potocnik@gmail.com; 031 408 439 oziroma klemen.rucigaj@gmail.com; 051 693 294

Na Španov vrh

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v četrtek, 8. septembra, na planinsko-pohodniški izlet na Španov vrh (1334 m n. v.). Odhod z vlakom iz Kranja do Jesenic bo ob 6.47 (zbiranje na postaji ob 6.35), naprej se gre s kombijem na Planino pod Golico. Za planince je predvidene hoje od 3 do 3,5 ure, za pohodnike dve. Prijave v plačili sprejemajo v društveni pisarni do ponedeljka, 5. septembra.

OBVESTILA

Delavnica kakovosti sira

Bohinjska Bistrica – Kmetijsko gozdarski zavod Kranj sporoča, da bo v četrtek, 15. septembra, v dvorani Danica v Bohinjski Bistrici ob 10. uri potekala delavnica kakovosti sira. Obvezne prijave do zasedbe mest: ana.beden@kr.kgzs.si ali 051 684 163.

Kulinarična delavnica o kvašenem pecivu

Preddvor – V sklopu medgeneracijskega sodelovanja bo v torek, 6. septembra, in v četrtek, 8. septembra, ob 16. uri na naslovu Tupaliče 55 potekala kulinarična delavnica o kvašenem pecivu, na kateri se bodo pripravljali kvašeni rogljički. Obvezne prijave do zasedbe mest: mck-prijava@luniverza.si ali 04 280 48 25.

Zdrava in prožna hrbtenica

Šenčur – V Šenčurju bo v torek, 6. septembra, ob 8.30 v dvorani Doma krajanov Šenčur potekala vadba za zdravo hrbtenico, kjer se boste lahko naučili vaj za prožno hrbtenico, ki vplivajo na vaše dobro počutje. Obvezne prijave do zasedbe mest: mck-prijava@luniverza.si ali 04 280 48 25.

Medgeneracijsko sodelovanje

Naklo – V Medgeneracijskem centru Naklo bo v sredo, 7. septembra, ob 11. uri vadba za zdravo hrbtenico. Gre za enostavne vaje za prožno hrbtenico, ki dobro vplivajo na počutje, z njimi bo vaše telo zadihalo in se osvobodilo bolečin. Obvezne prijave do zasedbe mest na mck-prijava@luniverza.si ali 04 280 48 25.

Začenja se kegljanje

Kranj – Društvo upokojencev Kokrica obvešča svoje člane ljubitelje kegljanja, da se v sredo, 7. septembra, ob 9.30 začne rekreativno kegljanje na kegljišču Kegljaškega kluba Triglav v Kranju. Kegljanje bo v nadaljevanju potekalo vsako sredo.

s poslanim **SMS**
s ključno besedo
AFRIKA5
na **1919** boste
prispevali **5 EUR**

Darovanje omogočajo Telekom Slovenije, A1, Telemach, T-2.

Karitas

za srce afrike

www.karitas.si

Šušarska nedelja
tržiška je ena in edinstvena

Izberi si svoj par
4. 9. 2022 V TRŽIČU

radio GORENJSKI GLAS

LOTO

Rezultati –
žrebanje 31. 8. 2022
1, 7, 9, 13, 32, 35, 39
in 28

Loto PLUS:
2, 3, 7, 11, 17, 24, 38 in 5

Lotko: **3 0 5 4 7 1**

Sklad 4. 9. 2022
za Sedmico:
4.190.000 EUR

Sklad 4. 9. 2022 za PLUS:
1.090.000 EUR

Sklad 4. 9. 2022 za Lotko:
300.000 EUR

Vas zanima, kako je naše telo videti od znotraj? Odgovore boste našli v knjigi, ki na poljuden način razkriva sestavo in delovanje našega telesa. Izvedeli boste kako lahko naše telo neumorno deluje vse naše življenje. Knjiga vsebuje zavijke, prosjnice in "kolo" za lažjo predstavo. Zanimivo in poučno hkrati!

ČLOVEŠKO TELO

S PREKRIVNIMI FOLIJAMI, VETLJIVIMI KOLESKI IN ZOBANKAMI

Redna cena knjige je 18,50 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le **14,80 EUR** * poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
**za objavo v petek do srede
do 14. ure in za objavo
v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas:
**ponedeljek, torek, četrtek,
petek neprekinjeno
od 8. do 15. ure, sreda od
8. do 16. ure, sobote, nedelje
in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

NAJAMEM

SOBO v Kranju ali okolici, 200-300 EUR na mesec. Lahko so tudi kletni prostori, tel.: 071/480-871 22002187

FESST, d.o.o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

HIŠE

KUPIM

HIŠO v Bohinju z okolico, tel.: 064/293-323 22002143

POSESTI

ODDAM

V obdelavo oddam večji del obdelovalnega vrta, tel.: 031/306-600 22002145

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

ŠKODO Octavio 1.0 TSI, l. 07/2022, siva, ambition oprema, cena 23.500 EUR, tel.: 040/567-544 22002149

KUPIM

ODKUP vozil v okvari ali poškodovanih. Avto Tojos, Tomislav Josipovič, s.p., Drušovka 23a, Kranj, tel.: 031/629-504 22002178

ODKUPIMO karambolirana vozila, vozila v okvari, slabše ohranjena in nevozna, poceni avtoveleka po celi Sloveniji, Grega Meze, s.p., Čopova 1, Lesce, tel.: 040/629-675 22000065

GRADBENI MATERIAL

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

KAMENJE za cokol pri hiši ali škarpno, ugodno, tel.: 040/549-818 22002184

METRSKE bukove okroglice in mešana drva, možna dostava, tel.: 041/811-794 22002139

STAVBNO POHIŠTVO

PRODAM

OHRANJENA sobna vrata - harmonika, dim. 200 x 125 cm, tel.: 040/614-605 22002159

KURIVO

PRODAM

DRVA metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 22002172

BUKOVA drva, lahko razžagana, tel.: 031/223-102 22002161

BUKOVA drva, prevoz možen v okolico Cerklje, Šenčurja, Vodice in Komende, tel.: 041/778-852 22002164

SUHA bukova, razžagana drva in tračni obračalnik Sip 220, Gorje, tel.: 031/561-707 22002142

SUHE bukove butare, bukova drva in hrastova drva ter rajkelne - okroglice, tel.: 031/826-621 22002015

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

DNEVNO sobo z usnjeno sedežno garnituro, ugodno, tel.: 041/641-572 22002163

GOSPODINJSKI APARATI

PRODAM

STAREJŠI, malo rabljen, šivalni stroj Bagat Super Slavica 555, v omarici, tel.: 04/51-92-170, 064/174-067 22002157

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

PONY kolo Rog - zložljiv in navadno moško kolo, oba skupaj za 50 EUR, tel.: 041/511-324 22002168

HOBI

KUPIM

STARINE: mizarški ponk, skrinje, razglednice, kipe in drobnarije, tel.: 051/258-936 22002177

OTROŠKA OPREMA

PRODAM

OTROŠKI avtosedež, snemljiva prevleka in ločljiv v jahača, ohranjen, cena 30 EUR, tel.: 040/129-077 22002148

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

CEPILEC drv, nakladalko Sip 25 m³, bazen za mleko 300-litrski in prevoznik 200-litrski, tel.: 041/481-588 22002147

PRIKOLICO za prevoz okroglih bal, 15 kom., hidravlično nakladanje, tel.: 041/807-416 22002155

PRIKOLICO za manjši traktor, domača izdelava, tel.: 051/734-062 22002169

PUHALNIK za seno in sušilno, moč 7,5 kw, tel.: 031/223-102 22002160

SILOREZNICO Epple 933 s cevmi, motor 11 kw, nizko korito, tel.: 031/699-145 22002190

KUPIM

MLIN za sadje na motorni pogon, od najboljšega ponudnika, tel.: 031/765-738 22002156

TRAKTOR, možno tudi v kompletu s priključki, tel.: 041/285-944 22002167

PRIDELKI

PRODAM

KORUZO za silažo, okolica Cerklje na Gorenjskem, tel.: 041/347-248 22002166

KORUZO za silažo v okolici vasi Krize - Sebenje, tel.: 041/294-294 22002181

RADIO KRANJ 97.3
tvoji najljubši hiti

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjave, črne, grahaste in bele barve, pred nesnostjo in kg bele piščance. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113 22002175

2 ČB bikca, stara 1 teden. Prebačevo 45, tel.: 031/247-805 22002179

BIKCA simentalca, starega 5 mesecev, tel.: 041/926-269 22002154

BIKCA ČB, starega 10 dni, in teličko križanko, staro 1. mesec, tel.: 041/833-872 22002185

BIKCA simentalca, starega 5 mesecev, tel.: 040/674-202 22002186

BIKCA križanca, rjave barve, starega 4 mesece, tel.: 031/266-163 22002189

ČB bikca, starega 14 dni, tel.: 041/350-423 22002180

KOKOŠI, rjave jarkice, v začetku nesnosti, tel.: 051/378-939 22002144

KOZLIČKA mešana pasme, za nadaljnjo rejo, star 5 mesecev, tel.: 031/344-117 22002163

KRAVO simentalco, brejo tri mesece, četrto tele, tel.: 041/504-662 22002188

LEPE zajkije, velike sorte, stare 8 mesecev, za nadaljnjo rejo - škoda za zakol, tel.: 040/979-622 22002140

NESNICE - rjave, grahaste, črne, pred nesnostjo. Brezplačna dostava. Prodaja tudi na Vranskem. Vzreja nesnic Tibat Svatinja Vanja, Babinci 49, 9240 Ljutomer, tel.: 02/58-21-401 220021915

TELIČKO simentalco, staro 6 mesecev, tel.: 04/51-47-195 22002141

KUPIM

BIKCA mesne pasme, starega 10 dni, tel.: 041/584-185 22002146

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo - Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko plus. Oddamo v rejo pitance, bikce in teličke. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081 22002174

OSTALO

PRODAM

PREŠO za stiskanje in stroj za mletje jabolk in hrušk, tel.: 041/769-457 22002183

KUPIM

KOCKE sena, tel.: 031/523-728 22002182

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 22002173

BARVANJE napuščev in fasad, do višine 25 m, z lastnimi dvigali - možna izposoja, ugodno. Nudimo tudi vsa slikopleskarska dela. Sandi Ferlan, s.p., C. talcev 14, Kranj, tel.: 041/682-166 22002037

BELJENJE in glajenje sten, antiglivični premazi, dekorativni ometi in opleski, barvanje nadstreškov, ograj in fasad, vam nudim Pavec Ivan, s.p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 22001910

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj, izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 22002176

PEČARSTVO, lončene peči, zidani kamini, kmečke peči, obnova, popravilo, izdelava, izris. Trgovina Kamin, Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska cesta 2, Radovljica, tel.: 040/364-636 22002170

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 22002171

ŽE 25 LET z vami grad. podjetje RE-DŽO.B., d.o.o., Adergas 13, Cerklje - izvajamo vse od temeljev do streh, notranji ometi, predelne stene, vse vrste fasad, kamnite in betonske škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, tel.: 041/294-279, 041/589-996 22001975

IŠČEM

IŠČEM izvajalca za izdelavo napušča na stanovanjski hiši, tel.: 040/269-936 22002129

IŠČEM prijazno gospo za pomoč, možnost stanovanja, tel.: 041/414-963 22002130

IŠČEM inštruktorja za delo z digitalnim fotoaparatom Sony Alfa 6000 APS-C, tel.: 040/377-356 22002165

ZASEBNI STIKI

IŠČEM

35-letni fant išče mamico za resno zvezo, stara bodi od 29 do 40 let, iz Gorenjske, tel.: 071/289-992 22002158

RAZNO

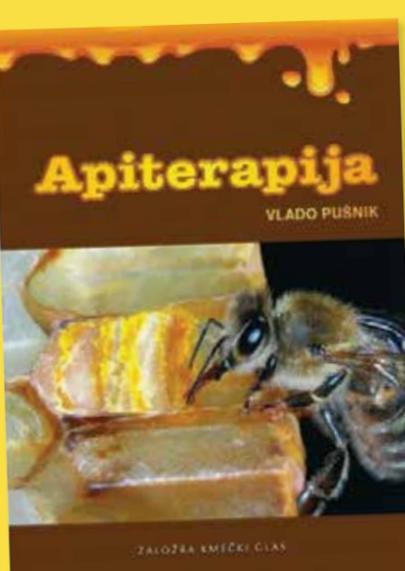
PRODAM

60-litrski kotel za kuhanje žganja, cena po dogovoru, tel.: 041/366-884 22002162

NOVE vidia kljne 600, 500, 400 in zračno puško, tel.: 041/364-504 22002150

PREVOZNI čebeljnak, razne panje, med, vosek, tel.: 041/721-625 22002152

ZAPRAVLJIVČEK, vso konjsko opremo, vprežne sani in sedlo, tel.: 041/364-504 22002151

Apiterapija
VLADO PUŠNIK

Apiterapija se ukvarja z lajšanjem ali odpravljanjem zdravstvenih tegob z uporabo čebeljih pridelkov. Knjiga je praktično uporabna, saj prinaša veliko informacij o uporabi čebeljih pridelkov, doziranju in trajanju uporabe za posamezne namene apiterapije (pregled uporabnosti pridelkov pri posameznih boleznih).

13 EUR
* poštšina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narcocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštšina zaračuna po cenu Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

IVAN SIVEC

CVETOČA Slovenija
Sedem steza do neba

Prijubljeni pisatelj Ivan Sivec je knjigo posvetil Sloveniji, ki jo ima neizmerno rad in ji želi vse najboljše. Prebrali boste zgodbe o dveh mladih zdravnikih, ki povsod naletita na ovire, o eni od številnih radijskih postaj na naših tleh, o pasjem prijatelju, katerega družba je velikokrat boljša od človeške, o zakoncih, ki se jima šele v času covid-19 odprejo oči ...

15 EUR
* poštšina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narcocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštšina zaračuna po cenu Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Ni smrt tisto,
kar nas loči,
in življenje ni,
kar družji nas.
So vezi močnejše.
Brez pomena
zanje so razdalje,
kraj in čas.

OSMRTNICA

Sporočamo, da je na pota večnosti odšla naša draga
KRISTINA VELIKOVRH

Pogreb bo v torek, 6. septembra 2022, ob 15.30 na pokopališču v Kranju. Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Sin Jani in hčerka Lučka z družinama

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustil naš dragi, ljubi
JAN VUERICH

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, poslovnim partnerjem, sodelavcem, znancem, sošolcem, skratka vsem, ki so si vzeli čas in počastili s svojo prisotnostjo na pogrebu spomin na našega dragega Jana, ki nas je zapustil v komaj 44. letu starosti. Iskrena hvala tudi kolektivu pogrebnega podjetja Navček za profesionalni in srčni odnos do žalujočih. Čeprav je Jan odšel mnogo prezgodaj, bo v naših srcih živel naprej, saj nas dobri ljudje nikoli zares ne zapustijo. Iz srca hvala vsem za izrečena sožalja, podarjeno lepo cvetje in sveče.

Vsi njegovi

GG naročnine

E-POŠTA: narcocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Starodobniki v Kranjski Gori

Okoli šestdeset starodobnikov se je v soboto zbralo na 1. Oldtimer festu v Kranjski Gori.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranjska Gora – »Prebili smo led in z vašo pomočjo ter udeležbo pod streho spravili naš 1. Oldtimer fest v Kranjski Gori. Kljub napovedani izredno slabi vremenski napovedi se nismo predali.« Na parkirišču pred Hotelom Kompas se je zbralo okoli šestdeset starodobnikov z registrskimi tablicami od Kranja, Kopra, Novega mesta do Nove Gorice ... nekaj udeležencev se je pripeljalo tudi iz Italije, Avstrije in Nemčije. Organizator dogodka je bil VW oldtimer klub Slovenija. Klub je bil ustanovljen sicer že leta 2004, potem je njegova dejavnost nekoliko zamrla. Med epidemijo covid-19 ga je prevzel Gregor Valič in ga skupaj z ekipo znova postavil na noge. Sedež imajo v Ljubljani, a kot je povedal Valič, imajo veliko članov z Gorenjskega.

»V našem klubu so dobrodošli vsi ljubitelji starodobnikov, mladodobnikov, lahko samo za podporno članstvo. Prvotno je bil klub ustanovljen za volkswagne, zdaj smo to zastavili širše in povabimo vse skupaj,«

Gregor Valič s volkswagnom hroščem avtomatikom, letnikom 1974

je povedal Valič in pojasnil, da med mladodobnike štejejo vozila, starejša od dvajset let. »To so tista vozila, ki jih je pri nas bolj malo, a se jih splača ohraniti za starodobnike, zato da ne gredo v tujino, na odpad oziroma

so parkirani v domači garaži leta in leta.«

V Kranjski Gori so se zbirali čez dan in vmes naredili paradno vožnjo. Podelili so tudi pokale, enega za najstarodobnika po izbiri obiskovalcev, pet pa jih je podelila

strokovna komisija. Dogodek se je lepo povezal s Karavano okusov, ki so jo v Kranjski Gori letos gostili drugič prav ob lokaciji Oldtimer festa. Zahvala organizatorja velja tudi Kranjski Gori za gostoljubje.

Enostavneje do nadomestila

Z včerajšnjim dnem je začel veljati nov zakon o Javnem štipendijskem, razvojnem, invalidskem in preživninskem skladu Republike Slovenije, ki upravičencem zagotavlja enostavnejšo in hitrejšo pot do nadomestila preživnine.

MATEJA RANT

Ljubljana – Po novi ureditvi otroku v primeru neplačevanja preživnine s strani preživninskega zavezanca pred vložitvijo zahteve za uveljavitev pravice do nadomestila preživnine ni več treba sprožiti izvršilnega postopka pred pristojnim sodiščem. Terjanje neizplačanih preživnin bo names-to zamudnih postopkov s strani upravičenca namreč nase prevzel Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije, so pojasnili na ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Po novi ureditvi, so še dodali, tudi ni več najnižjega zneska nadomestila preživnine, saj se nadomestilo preživnine izplačuje tudi v primeru, če je znesek nadomestila preživnine nižji od 8,35 evra.

»Terjanje preživnine je že tako naporna odločitev, ki jo pogosto otežujejo

težavne medosebne okoliščine. Obenem gre za kompliciran in zamuden administrativni postopek, ki ga je praktično nemogoče izpeljati brez pravniškega znanja,« je opozoril državni sekretar na ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Simon Maljevac in dodal, da otroci brez preživnin pogosto ostanejo zaradi tega, ker jih otroci ali njihovi skrbniki ne znajo, ne zmorejo, ne utegnejo ali ne upajo uveljavljati. Sklad bo po prejemu zahteve za uveljavitev pravice do nadomestila preživnine – da torej poda pisno izjavo o neplačanih preživninah ali pa izkaže morebitna plačila preživnine. »Na podlagi ugotovljenega dejanskega stanja bo sklad izdal odločbo, s katero bo odločil o zahtevi,« so pojasnili na ministrstvu.

V nedeljo pa na Šuštarstvo

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Program letošnje Šuštarstve nedelje se je začel že včeraj z odprtjem razstave Ali je kaj trden most?: Šuštarstve in druge igre in igrice v Galeriji Atrij Tržič. V nedeljo bo trgovanje na stojnicah od 8. do 19. ure, uradno odprtje šuštarstvega praznika pa ob 10. uri na parkirišču tržnice. Organizator,

Občina Tržič, daje letos poudarek slovenskim izdelkom in slovenski kulinariki. »Na stojnicah, ki jih bo nekoliko manj kot prejšnja leta, se bodo predstavili ponudniki, ki so tematsko povezani s tradicijo obrti in podjetništva v Tržiču, pogoj za sodelovanje pa je, da imajo vsaj sedemdesetodstotkovlastne proizvodnje ali prodajnih izdelkov slovenskega porekla.

Dogajanje je osredotočeno na strogo mestno jedro Tržiča. Prodaja na stojnicah bo na Trgu svobode, Atrij Občine Tržič je namenjen otroškemu programu in etnološkimi vsebinam, na tržnici pa bo zabavni program s kulturnično ponudbo. Dogajanje smo razširili še na ulico Balos, kjer se bodo predstavljala tržiška društva,« je povedala Petra Hladnik, vodja

Službe turizem Tržič. V atriju občine bo ob 12. uri tudi modna revija malo drugače, na kateri boste spoznali sloves nekdanjih obuval. Boga-te vsebine pripravlja tudi Tržiški muzej v Pollakovi kajži, Kurnikovi hiši, Galeriji Atrij in Galeriji Paviljon. Na voljo bodo tudi brezplačna vodenja z ogledom Fužine Germovka in cerkve sv. Andreja.

Test hoje v Kranju in Loki

S. K., M. R.

Kranj, Škofja Loka – V soboto, 3. septembra, Center za krepitev zdravja ZD Kranj vabi na test hoje na dva kilometra, ki bo na kranjskem atletskem stadionu od 8. do 11. ure. Test je primeren za vse odrasle, ki so telesno nedejavni ali zmer-no dejavni. Na podlagi izmerjenega časa, ki ga potrebujete za razdaljo dveh kilometrov, ter srčnega utripa na cilju vam podajo informacije o trenutni telesni pripravljenosti in svetujejo ustrezno dejavnost. Udeležba, meritve in svetovanje je brezplačno. V primeru dežja test hoje

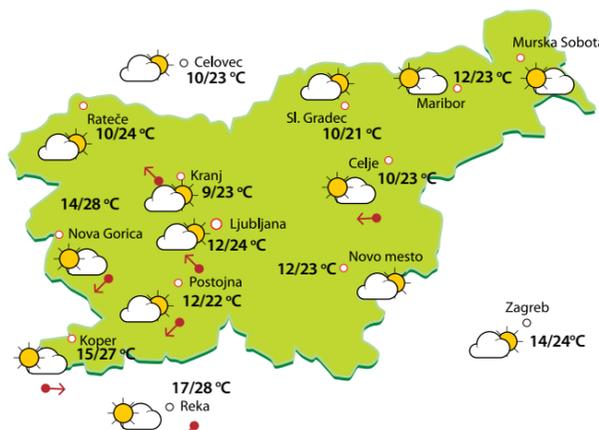
odpade. Brezplačni preizkus hoje na dva kilometra pripravljata tudi Zdravstveno vzgojni center Škofja Loka in Orientacijski klub Škofja Loka, in sicer v četrtek, 8. septembra ob 17. uri na stadionu v športnem parku OŠ Škofja Loka-Mesto. Poleg zdravstvenega stanja bodo na podlagi testa hoje pri udeležencih ocenili tudi telesno zmogljivost srca, ožilja in dihal, na podlagi tega pa bodo prejeli prilagojeno priporočilo za gibanje. Preizkusa hoje na dva kilometra se lahko udeležijo starejši od 20 let, ki jih zanima, kakšna je njihova telesna zmogljivost.

vremenska napoved

Danes bo sprva pretežno jasno, čez dan pa bo nastajala kopasta oblačnost. Jutri dopoldne bo pretežno jasno, ponekod bo zjutraj megla. Popoldne se bo začelo oblačiti. Topleje bo. V nedeljo bo spremenljivo oblačno. Dopoldne bodo krajevne plohe in nevihte na območju Julijskih Alp, popoldne pa tudi drugje.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK ☁️ 9/22 °C	SOBOTA ☁️ 8/24 °C	NEDELJA ☁️⚡️ 11/25 °C
-------------------------------	--------------------------------	------------------------------------

Zbirajo elektronske odpadke

Kamnik – Na območju Tuhinjske doline in zgornjem porečju Kamniške Bistrice bo jutri potekala akcija zbiranja odpadne električne in elektronske opreme iz gospodinjstev iz kamniške občine. Ob osmih bo zbiranje potekalo pri pošti v Motniku, ob 9. uri v Golica pri Petrolu, uro kasneje pri Osnovni šoli Šmartno, ob 11. uri v Srednji vasi pri trgovini Tuš, ob 12.15 na parkirišču pri Calcitu v Stahovici, uro kasneje pri OŠ Stranje ter ob 14.15 na parkirišču pri cerkvi v Tunjicah.